

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

01253

rynki towarowe

9 LIP. 1952

ROK III

Nr. 25 (60)

1952

POSKA
HANDEL ZAGRANICZNY

Tylko do użytku służbowego

E R R A T A do Nr. 25/60

- str. 4. drugi wiersz od góry winno być: Zbiór ryżu wyniesie jak się przypuszcza .....
- str. 4. drugi wiersz od dołu zamiast: Stany Zjednoczone dostarczyły 1 722 096 ton; winno być: Stany Zjednoczone dostarczyły 1 459 500 ton pszenicy.
- str. 5. drugi wiersz od góry zamiast: Egipt 731 000 ton ryżu winno być: Egipt 7 310 ton ryżu.
- str. 15. 19-szy wiersz od dołu: winno być: "Wedle powyższego raportu światowa produkcja olejów i tłuszczów w 1951r. wyniosła 23 410 tys. ton, czyli o 240 000 ton więcej niż szacowana w I kw. r. b.
- str. 37. 6 wiersz od góry winno być: "Rząd USA, który w r. ub. zakupił na zapasy strategiczne 305 tys. ton kauczuku naturalnego .....
- str. 47. 3 wiersz od góry winno być: ...rynek w Izmirze ożywił się cokolwiek i zaeragował na możliwość sprzedania kilkuset ton ze zwyżką w granicach 5 - 7%.
- str. 61. 11 wiersz od góry winno być: Duża podaż złomu w tym okresie powodowała, że jego zużycie w procesach hutniczych w wielu kapitalist. krajach europejskich na 1 tonę wyprodukowanej stali surowej było stosunkowo wyższe ...
- str. 62. 14 wiersz od góry winno być: czyli o 10% więcej w stosunku do roku ubiegłego.
-

S P I S   R Z E C Z Y

/ważniejsze informacje /

	<u>str.</u>
Ogólna tendencja rynków zbożowych	1
Pogoda i perspektywy zbiorów w poszczególnych obszarach produkcyjnych	2
Dalszy spadek eksportu masła w krajach kapitalistycznych	7
Znaczny wzrost cen detalicznych mięsa w Anglii	9
Meldunki z argentyńskiego rynku mięsnego	9
Meldunki z kapitalistycznego rynku skór surowych	12
Światowa produkcja cukru w sezonie 1951/52	13
Decyzja rządu kubańskiego w sprawie nadprodukcji cukru	14
Światowa sytuacja na rynkach olejów i tłuszczów	15
Meldunki z rynku węglowego	19
Przewidywana koniunktura węglowa w krajach kapitalistycznych Europy w III kwartale 1952 roku	20
Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	35
Perspektywy sprzedaży tarcicy w 1952 r.	38
Z międzynarodowego rynku miazgi drzewnej	40
B A W E Ź N A	43
W E Ź N A	48
Sytuacja na kapitalistycznym rynku białej blachy	62
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	65
Meldunki z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	66
Spadek eksportu inwestycyjnego w Szwajcarii	73
Trudności eksportowe brytyjskiego przemysłu samochodowego	74

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Polska Izba Handlu Zagranicznego,   Warszawa, ul. Hoża 35,   Telefon: 8 - 98 - 90.

Racjonalizatorski pomysł Działu
Badań Gospodarczych

" BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

Okres: 15.VI. - 1.VII.1952 r.

Artykuł	Znaczn. wzrost rynku	Wzmoc- nienie rynku	Rynek nie- regul.	Doz- woln	Oslabien- ie rynku	Znaczn. osłab. rynku	Uwagi
Pazemica			x		x		W pierwszej połowie okresu pazemica ameryk. zwyżkowała o 1,5 na buszlu do 231 \$/buszel.
Kukurydza			x				W pierwszej połowie okresu spadek cen, w drugiej zwyżka do 182,5 \$/buszel./Chicago/.
Cukier		x					
Olaje rosl.					x		Głównie na giełdzie lon- dynskiej.
Kawa			x				SANTOS zniżkowała w końcu tego okresu, jak również Uganda. Robusta.
Bawełna			x				Bawełna amerykańska - tendencje zniżkowe, Brazylijska bez więk- szych zmian, Karnak nieregularny. Ashmouni zwyżkowała
Wełna		x					
Juta					x		
Kauczuk		x					
Skóry surow.				x			
Oyna			x				
Miedź		x					
Cynk					x		
Stal belg.				x			
Węgiel europ.					x		
Frachty					x		Frachty za węgiel z USA do Europy obniżyły się do \$ 5 za tonę.

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: w drugiej dekadzie czerwca północno-amerykańskie rynki zbożowe wykazywały słabą tendencję. W Chicago cena pszenicy /dostawa w lipcu/ spadła w ciągu tygodnia do 228,5 ¢ za buszel w dniu 17.VI poczem podniosła się porównie do 230 7/8 ¢ w dniu 24.VI. W Winnipeg pszenica Nr 1 północna silnie zniżkowała w okresie od 10.VI. do 24.VI. z 222 5/8 ¢ do 212 5/9 ¢. Cena kukurydzy w Chicago wykazywała w tym samym okresie stały spadek z 184 1/8 ¢ za buszel do 180 1/8 ¢ /dostawa w lipcu/. Słaba tendencja na rynkach zbożowych tłumaczona jest perspektywą dużego zbioru pszenicy w USA oraz znacznych nadwyżek jęczmienia w krajach Bliskiego Wschodu i w Północnej Afryce.

RYNEK MIESNY: W pierwszym kwartale b.r. tak podaż jak i eksport mięsa w Argentynie były większe niż w tym samym czasie r.ub. Zakupy bydła przez frigorificos wzrosły o 49%, a eksport wołowiny o 60%. Produkcja mięsa wołowego była w Anglii w I kw. r.b. o 14% większa niż o rok wcześniej, mięsa wieprzowego o 74% większa, bekonu o 54%, a baraniny o 31% większa. Zgodnie ze spisem z dnia 5.IV. pogłowie trzody chlewnej w Danii wykazuje ostatnio tendencje stabilizacyjne na poziomie 3 200 tys. sztuk.

RYNEK CUKRU: Departament Rolnictwa w USA szacuje światową produkcję cukru buraczanego i trzcinowego /bez ZSRR/ w sezonie 1951/52 na 38,2 mln. short ton, czyli o 4,1% więcej niż w 1950/51 i o 38% więcej w porównaniu ze średnią roczną produkcją w latach 1945-49. W dniu 10.VI. węgierski cukier rafinowany oferowano po \$ 155 za tonę cif Triest, a czzechosłowacki po \$ 150 za tonę. Po zarządzeniach rządowych na Kubie zmierzających do ograniczenia podaży cukru, tendencje na giełdzie nowojorskiej uległy nagłemu wzmocnieniu. Kontrakt Nr 4 z dostawą na sierpień notowano w dniu 19.VI. po 4,23 ¢ za lb wobec 4,01 ¢ za lb w dniu 11.VI. Cena tegoż kontraktu w dniu 24.VI. w dostawach natychmiastowych wyniosła 4,25 ¢, a w dostawach sierpniowych 4,21 ¢ za lb /zamknięcie/.

RYNEK WĘGLA : połowa czerwca przyniosła znaczną obniżkę frachtów węglowych na Atlantyku, które obniżyły się na wolnym rynku o blisko 50% w stosunku do poziomu z maja b.r. Przewiduje się, że w drugiej połowie b.r. import węgla amerykańskiego nie będzie przekraczał miliona ton miesięcznie. W Brytanii zapowiedziała dalsze zwiększenie eksportu węgla do poziomu 12,5 mln. ton w r.b. wobec 8 mln. ton w 1951 r. Komitet Węglowy Europejskiej Komisji Gospodarczej /ECE/ oszacował deficyt węgla krajów członkowskich w II kw. b.r. na 5,78 mln. ton. Zgłoszone do

Komitetu zapotrzebowania importowe tych krajów wynoszą w III kw. 15,4 mln. ton wobec 16,6 mln. ton w II kwartale b.r. Ten sam Komitet oszacował deficyt koksu w III kwartale b.r. na 1,26 mln. ton. Całkowity import węgla do Francji za pierwsze 4 miesiące 1952 r. wyniósł 7 025 tys. ton, czyli o 1 680 tys. ton więcej niż w tym samym czasie 1951 r.

RYNEK BAWELNY: zapasy bawełny w krajach kapitalistycznych wzrosną na koniec bieżącego sezonu 1951/52 o ca 4 mln. bel w stosunku do remanentu z sezonu poprzedniego. Konsumcja bawełny oceniana została na tym obszarze w bieżącym sezonie na 24,3 mln. bel, a produkcja 28,25 mln. bel. Zbiory bawełny Meksyku będą przypuszczalnie o 300-350 tys. bel mniejsze niż w sezonie bieżącym. Zniesienie podatku eksportowego w Egipcie umożliwiające eksporterom obniżenie cen o 10-15% nie dało spodziewanego skutku i obroty w Aleksandrii nie wykazują większego ożywienia. Na przestrzeni od 10.VI. do 24.VI. notowania Karnaku z dostawą na lipiec utrzymały się na poziomie 125 talarów za kantar podnosząc się w ostatnich dniach tego okresu do 125,80 talarów za kantar. W tym samym czasie ceny Ashmuni zniżkowały z 68,50 talarów na 67,30 za kantar w dostawach na czerwiec/lipiec. Cena amerykańskiej bawełny "Midlling" 15/16 wynosiła w dniu 24.VI. 41,15 ¢ za lb spot w porównaniu z 41,55 ¢ za lb o dwa tygodnie wcześniej i 41,65 ¢ o tydzień wcześniej.

RYNEK WEŁNY: ostatnie aukcje dominujące nie przyniosły większych zmian w ogólnych tendencjach dotychczasowych. Na aukcjach w Brisbane w dniu 23-24 czerwca zamykających obecny sezon popyt na wszystkie gatunki wełny był nadal duży i ceny wzrosły o 2-3% w stosunku do poziomu z ostatnich aukcji w Sydney w tygodniu poprzednim. Sprzedano ogółem 12 793 bel przy silnej konkurencji ze strony nabywców japońskich, brytyjskich i kontynentalnych. Od dnia 1.VII. obowiązywać będzie w Australii nowy podatek w wysokości 4s /austr./ od beli na przeciąg jednego roku. Całkowita sprzedaż wełny w Zw. Afryki Południowej wyniosła w sezonie 1951/52 223,3 mln. bel wobec 209,6 mln. bel w sezonie poprzednim. Średnia cena ogólnego utargu sezonowego obniżyła się z 97,7 d/lb w 1950/51 na 49,2 d/lb w 1951/52, a średnia cena merynów odpowiednio z 108,0 d/lb na 54,9 d za lb. Rynek argentyński wykazywał w I połowie czerwca ożywienia przy wzroście zakupów ze strony Francji, Włoch, Belgii, Japonii i USA.

RYNEK KAUCZUKU: w ciągu drugiej i na początku trzeciej dekady czerwca ceny kauczuku naturalnego posiadały nadal tendencję zwyżkową. Od 10.VI. do 24.VI. b.r. cena RSS Nr 1 /natychmiast/ podniosła się na rynku londyńskim o 2 3/4 d/lb do poziomu 28 1/4 d za lb. Od pierwszego VII. b.r. spodziewane jest wznowienie amerykańskich zakupów kauczuku naturalnego na zapasy strategiczne. Kongres USA uchwalił ostatecznie przedłużenie ustawy

o kauczuku syntetycznym o 21 miesięcy t.zn. do 31.III. 1954 r. Do dnia 1.III.1953 r. winna RFC opracować projekt sprzedaży państwowych fabryk kauczuku syntetycznego firmom prywatnym, a do dnia 1.IV.1953 r. projekt ten ma być oddany przez prezydenta pod obrady kongresu.

RYNEK ŻELAZA I STALI: przedłużające się strajki w amerykańskim przemyśle hutniczym wywołują poważne zaniepokojenie w przemysłowych kołach brytyjskich. Przydziały stali na III kw. na rynku angielskim zostały zmniejszone, a rząd przyspiesza pertraktacje o zakup 245 000 ton stali japońskiej. Eksporterzy belgijscy liczą na zmniejszenie konkurencji stali amerykańskiej na rynkach zamorskich i nie obniżają swych cen eksportowych. Rząd francuski obniżył krajowe ceny stali od 3 do 10%. Na skutek zmniejszenia się zbytu, huty japońskie zmuszone będą ograniczyć produkcję niektórych gatunków stali.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: cena aluminium japońskiego obniżona została w dniu 21.VI. o 2 p na lb do 30 p za lb. fob na skutek znacznego spadku popytu. W dniu 18 czerwca obniżona została po raz czwarty w ostatnich tygodniach cena antymonu w Anglii do poziomu £ 210, czyli o £ 30 na tonie. W dniu 16 czerwca producenci bizmutu w Anglii obniżyli swe ceny eksportowe o 2s na lb do 19s za lb metalu netto. W Stanach Zjednoczonych obserwuje się nasycenie na rynku cyny - tegoroczne zakupy tego metalu przez RFC wyniosły już co najmniej 80 000 ton. W drugiej dekadzie czerwca notowania cyny na giełdzie londyńskiej wykazywały wahania od £ 968 do £ 977 za tonę standart spot. Ceny cynku obniżyły się ponownie w USA i w Anglii do poziomu odpowiednio 15 p za lb i £ 130, w ten sposób od 22.V.b.r. ceny cynku na tych dwóch rynkach obniżyły się o 31,5%. W dniu 15.VI. cena miedzi elektrolitycznej w Anglii została podwyższona o £ 50 na tonie do poziomu £ 281 za long tonę, co odpowiada 33 p za lb. fob Nowy Jork.

Zboża i okopowe

Ogólna tendencja rynków zbożowych

W okresie tygodnia: 9 - 14 czerwca amerykańskie rynki zbożowe wykazywały mocniejszą tendencję w związku z ożywieniem w dziedzinie transakcji eksportowych, zawieranych na rachunek państw europejskich. W Chicago zwyżka obejmowała w pierwszym rzędzie pszenicę, kukurydzę i owies.

Głównymi nabywcami były Wielka Brytania i Europa Zachodnia. Na rynku pojawiła się również Brazylia.

W Antwerpii zanotowano transakcję obejmującą 6000 ton pszenicy amerykańskiej i kanadyjskiej. Holandia interesowała się głównie pszenicą kanadyjską "Manitoba" z dostawą w lipcu/ sierpieniu i zakupiła również dwa ładunki z dostawą w sierpniu/ wrześniu i wrześniu/październiku.

Wielka Brytania zakupiła niewielkie ilości pszenicy w Stanach Zjednoczonych, dokonywała jednak nadal dość dużych zakupów w Kanadzie.

Kukurydza w Chicago zwyżkowała o 3 ¢ na buszlu, jednakowoż importerzy europejscy nadal nie przejawiają zainteresowania. W Antwerpii sprzedanych zostało 5 000 ton kukurydzy jugosłowiańskiej.

Europejski rynek importowy jęczmienia był w omawianym tygodniu znacznie mniej ożywiony, podczas gdy tendencje były raczej mocne. Wielka Brytania zakupiła 5 500 ton jęczmienia irackiego z opcją północno-afrykańskiego do wysyłki w sierpniu/wrześniu po £ 32 za tonę caf. Na rynku antwerpijskim dokonano zakupów jęczmienia kanadyjskiego Nr 1, dostawa w czerwcu, po cenie od \$ 71,60 do \$ 73,00 za tonę caf. Również Szwecja i Norwegia interesują się ofertami z Kanady.

Doskonałe perspektywy zbiorów pszenicy w Stanach Zjednoczonych i jęczmienia w Afryce Północnej i basenie Morza Śródziemnego wpłynęły na powstanie tendencji zniżkowej na rynkach tych zbóż w ciągu tygodnia 16 - 21 czerwca. Transakcje były jednakowoż dość ożywione.

W Chicago pszenica z dostawą w lipcu spadła z 233 ¢ za buszel do 230 1/2 ¢, a w Winnipeg z 222 3/4 ¢ do 218 1/4 ¢. Wielka Brytania zakupiła dość duże ilości Manitoby Nr 3 i 4. Holandia zakupiła dwa ładunki Manitoby Nr 2 i 3, a Niemcy zachodnie dwa ładunki Manitoby Nr 4.

Inne zboża również zniżkowały: kukurydza w Chicago notowana była 183 1/2 ¢ za buszel wobec 185 5/8 ¢. Antwerpia zakupiła 7 500 ton Yellow Corn Nr 2, a Holandia - 9 200 ton.

W Antwerpii sprzedano ogółem 4 000 ton jęczmienia kana-

dyjskiego z dostawą w czerwcu i niewielką ilość jęczmienia amerykańskiego. Wielka Brytania zakupiła ładunek jęczmienia północno-afrykańskiego z dostawą we wrześniu po £ 29 za tonę caf. Austria interesuje się jęczmieniem i kukurydzą: zakupiła już pięć ładunków jęczmienia /w Marokku, Kanadzie i Argentynie/.

W Chicago owies również zniżkował, na innych rynkach jednakowoż tendencja była nieco mocniejsza. W Antwerpii owies australijski sprzedawany był po £ 25/5/- za tonę cif, wobec £ 25 w poprzednim okresie, dokonano tam również pewnych obrotów owsem kanadyjskim. Włochy interesują się ostatnio owsem marokańskim i australijskim.

Grecja, Norwegia i Niemcy zachodnie uzyskały przydziały dolarów na zakup pszenicy w ramach M.S.A.

Pogoda i perspektywy zbiorów

w poszczególnych obszarach produkcyjnych.

Zbiór pszenicy ozimej w Stanach Zjednoczonych przebiega przy sprzyjającej pogodzie i plony są na ogół bardzo dobre. Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych w sprawozdaniu opartym - jak twierdzi - na sytuacji istniejącej w dniu 1 czerwca, ocenia zbiór pszenicy ozimej na 28,8 mln. ton, jarej - na 7,2 mln. ton, co daje łącznie 36 mln. ton wobec 26,9 mln. ton, które zebrano w ubiegłym roku i 29 mln. ton, stanowiących przeciętny zbiór dla ostatnich 10 lat.

W zachodnich okręgach Kanady spadły deszcze. W południowo-zachodniej części prowincji Manitoba i południowej części Saskatchewan, gdzie istniała obawa suszy, widoki znacznie się poprawiły. Obszar zasiewów pszenicy ocenia się na 10,4 mln. ha, zaś zbiory na 11,2 mln. ton wobec 15,3 mln. ton w 1951 r.

Perspektywy zbiorów jęczmienia w Kanadzie uważane są za bardzo pomyślne, a obszar zasiewów odpowiada w przybliżeniu zeszłorocznemu. Powierzchnia zasiewu jęczmienia w Stanach Zjednoczonych zmniejszyła się w porównaniu z ubiegłym rokiem. W Ameryce Północnej spodziewane są dobre zbiory owsa. Nowy zbiór kukurydzy w Stanach Zjednoczonych zapowiada się dobrze, jednakowoż zbyt jest wcześnie aby przesądzać o ostatecznych wynikach. Rzeczoznawcy oceniają zbiór kukurydzy w tym roku na 83 mln. ton wobec 74,7 mln. ton zebranych w ubiegłym sezonie.

Zimna, sucha pogoda w Argentynie sprzyja raczej rozwojowi zbóż. Prezydent Peron ogłosił, że w tym roku zasianych ma być 17 290 tys. akrów pszenicy wobec 11 856 tys. akrów w 1951 r. i 16 108 tys. akrów w 1950 r. W 1953 r. zamierza się obsiać pszenicą 25 mln. akrów. Na ogół przypuszcza się, że zbiory w nowym sezonie będą znacznie lepsze od bardzo słabych wyników w ostatnich dwóch sezonach.

Z Australii donoszą, że w maju na większej części obszaru tego kontynentu spadły dość obfite deszcze, jednakowoż Połud-

niowa Australia potrzebuje dalszych opadów. Ostatnio miały miejsce poważne powodzie w częściach Nowej Południowej Walii. Obszar zasiewu pszenicy w Nowej Południowej Walii zmniejszył się o 500 000 akrów, natomiast w innych stanach powiększył się nieco. Rządowy plan rolniczy, przewidujący zwiększenie produkcji pszenicy w Australii do przeciętnego poziomu zaledwie 5 mln. ton w okresie najbliższych 5 lat, wywołał niezadowolenie w branżowych kołach zbożowych.

Szacunki zbiorów na Środkowym Wschodzie i Północnej Afryce nie uległy zmianie, chociaż potwierdzają się wiadomości o raczej miernych urodzajach w niektórych częściach Iraku i południowym Marokku. W Marokku, wziętym jako całość, zbiory będą mniej więcej równe zeszłorocznym.

Zgodnie z dotychczasowymi danymi powierzchnia zasiewu zbóż w Turcji jest o 10% większa niż w roku ubiegłym. Wobec korzystnych warunków atmosferycznych spodziewane są znacznie większe zbiory.

Według najnowszych szacunków zbiorów pszenicy w Syrii wyniesie około 800 000 ton osiągając poziom rekordowy /571 tys. ton w 1951 r./. Nadwyżka eksportowa pszenicy wyniesie w sezonie 1952/53 - 300 000 ton, a według innych ocen 200-250 000 ton. Pszenica syryjska składa się wyłącznie z gatunków Durum albo twardej pszenicy. Nadwyżkę eksportową jęczmienia ocenia się na 125-150 000 ton.

Zbiory pszenicy i jęczmienia w Iraku nie będą w tym roku równie pomyślne jak w innych krajach Środkowego Wschodu. W północnym Iraku pszenica nie udała się i wydaje się, że w sezonie 1952/53 konieczny będzie import tego ziarna. Irak będzie starał się importować pszenicę głównie z Syrii i Turcji. Zbiór jęczmienia przedstawia się raczej pomyślnie, ale należy liczyć się z wstrzymaniem eksportu z okręgów północnych aż do wyjaśnienia sytuacji odnośnie pszenicy. Nadwyżka eksportowa oceniana jest na około 450 000 ton.

Zniwa w Północnej Afryce są w pełnym toku. Francuskie koła branżowe oceniają nadwyżkę eksportową jęczmienia północno-afrykańskiego w sezonie 1952/53 na 800 000 ton, w tym z Algieru 410 000 ton, z Tunisu 110 000 ton i z Marokka 300 000 ton. Nadwyżka eksportowa pszenicy Durum w Północnej Afryce oceniana jest na 355 300 ton, w tym z Algieru 222 000 ton, Tunisu - 106 300 ton i Marokka - 27 000 ton. Wydaje się, iż deficyt miękkiej pszenicy w Afryce Północnej wyniesie tylko 70 000 ton, podczas gdy zazwyczaj deficyt wynosi kilkaset tysięcy ton.

Perspektywy zbiorów w Europie nie są tak pomyślne jak przed miesiącem. Brak opadów spowodował nieznaczną obniżkę oficjalnych szacunków zbioru pszenicy we Włoszech, a zboża jare we Francji również nieco ucierpiały z tego samego powodu. W Austrii i Szwecji zmniejszyła się powierzchnia zasiewów zbóż chlebowych. W innych krajach europejskich widoki są zupełnie pomyślne i przypuszcza się, że ogólne zbiory pszenicy będą wyższe niż w 1951 r.

Zbiory pszenicy w Egipcie oceniane są na 1 135 500 ton. W związku z tym w okresie od czerwca 1952 do maja 1953 r.

należy liczyć się z importem około 836 000 ton, prawdopodobnie w drodze wymiany za bawełnę. Zbiór wyniesie, jak się przypuszcza, 437 000 ton, co zaledwie wystarczy na pokrycie zapotrzebowania wewnętrznego.

Według najnow-szych szacunków zbiory pszenicy w Indiach wyniosą 6 950 000 ton. Szacunek ten o 1,5% przewyższa odpowiednio oceny w tym samym okresie w roku ubiegłym ale jest o 0,7% mniejszy od przewidywań marcowych.

Duże zbiory pszenicy w Chinach

Pismo "Żenminzibao" donosi, że zbiory pszenicy w całych Chinach zostały zasadniczo zakończone. W większości okręgów plony były obfite. Według dotychczasowych danych zbiory pszenicy w bieżącym roku przewyższą o 15% zeszłoroczne. Obszar zasiewów pszenicy w porównaniu z 1951 r. zwiększył się o 6%, a przeciętna wydajność z jednostki powierzchni o 8%.

Z.S.R.R. a Międzynarodowy Pakt Pszenicy

Kapitałistyczna prasa pisała ostatnio o rzekomej gotowości Związku Radzieckiego do przystąpienia do Międzynarodowego Paktu Pszenicznego. Jak donosi "Financial Times", "Związek Radziecki byłby obecnie gotowy do przystąpienia do Międzynarodowego Paktu Pszenicznego z przypuszczalną kwotą eksportową 100 mln. buszli /2 721 600 ton/. Komentując segestie pochodzące z zachodnio-niemieckich kół, że Z.S.R.R. zwraca baczna uwagę na bieżącą dyskusję toczącą się na temat Międzynarodowego Paktu Pszenicznego, oferując jednocześnie 100 mln. buszli na eksport poniżej cen światowych, brytyjski periodyk "Corn Trade News" podkreśla, że samowystarczalność Związku Radzieckiego w dziedzinie ziarna powodować może istnienie znacznych bieżących zapasów. W związku z powyższym, jeśli Związek Radziecki oraz kraje naddunajskie spodziewają się - podobnie jak inne kraje półkuli północnej - dobrych na ogół zbiorów, to istnieje duże prawdopodobieństwo znacznych nadwyżek eksportowych ziarna w przyszłym sezonie."

Import zbóż chlebowych do Indii w latach 1951 i 1952

W 1951 r. Indie importowały ogółem 4 725 000 ton zbóż chlebowych, w tym 749 000 ton ryżu, 3 015 000 ton pszenicy i maki oraz 961 000 ton miło i sorgo.

Program importowy na rok 1952 był początkowo ustalony na 5 mln. ton. Na skutek zmniejszenia się zapotrzebowania wewnętrznego w okręgach deficytowych ilość ta została obniżona o 500 000 ton.

W okresie od 1 stycznia do końca maja 1952 r. Indie importowały ogółem 2 331 643 ton zbóż chlebowych, w tym 1 738 562 ton pszenicy, 240 068 ton ryżu i 353 013 ton miło.

Stany Zjednoczone dostarczyły 1 722 095 ton pszenicy i miło, Kanada 170 625 ton pszenicy, Burma 168 844 ton ryżu,

Australia 118 027 ton pszenicy i maki, Chiny 90 439 ton milo, Thailand 60 882 ton ryżu, Egipt 731 000 ton ryżu. Stany Zjednoczone dostarczyły Indiom 713 704 ton pszenicy i 20 025 ton milo w ramach pożyczki, a 745 817 ton pszenicy i 233 549 ton milo w ramach zwykłej sprzedaży.

W rocznym sprawozdaniu za 1951/52, Ministerstwo Wyżywienia i Rolnictwa stwierdziło, że wysiłki swe koncentruje obecnie na "10-letnim planie" pszebudowy rolnictwa. "Plan ten zmierza do racjonalnego rozwoju uprawy ziemi i hodowli.

Deficyt ryżu na Dalekim Wschodzie

Na Dalekim Wschodzie odczuwany jest poważny niedobór ryżu. Np. Indie, które przed wojną importowały rocznie 1,5 mln. ton ryżu, głównie z Burmy, w 1951 r. mogły zakupić zaledwie 749 000 ton. Przed wojną Japonia importowała około 1,5 mln. ton ryżu rocznie z Korei i Formozy, ale w sezonie 1949/50 mogła sprowadzić tylko 580 000 ton. Jednakowoż Indie i Japonia znacznie zwiększyły import innych zbóż. Pszenica i mąka pszenna, kukurydza, jęczmień i żyto były importowane w takich ilościach, że nie tylko skompensowały deficyt ryżu, ale ogólny import zbóż znacznie wzrósł w porównaniu z latami przedwojennymi.

W okresie pięciu lat przedwojennych przeciętny roczny eksport ryżu z Burmy, Sjamu i Indochin wynosił 6 316 000 ton, z czego około 1 3/4 mln. ton ryżu i produktów eksportowano do Europy i Indii Zachodnich a 4 1/2 mln. ton do krajów Dalekiego Wschodu. Po wojnie nastąpił spadek eksportu z tych krajów i w 1951 r. wynosił on 3 155 000 ton, zaś po potrąceniu stosunkowo niewielkich ilości wywiezionych do Europy, 2 977 000 ton.

Przy tak znacznym spadku eksportu ryżu reakcja była nieunikniona. Ludność krajów Dalekiego Wschodu zmuszona została do konsumpcji większych ilości innych zbóż. Na skutek tego przesunięcia w 1951 r. ogólny eksport tych zbóż do krajów Dalekiego Wschodu osiągnął ponad 7 mln. ton i przewyższał przedwojenny import ryżu do tych krajów z obszarów będących tradycyjnymi eksporterami tego zboża.

Nie ulega wątpliwości, że ryż zajmuje nadal pierwsze miejsce w wyżywieniu Azji i że inne pokarmy występują jako uzupełnienie gdy odczuwany jest brak ryżu albo gdy jest on zbyt drogi.

Cena ryżu, który przed wojną zaliczał się do najtańszych zbóż, utrzymuje się w okresie powojennym stale na wysokim poziomie i wynosi obecnie około £ 60 za tonę fob. Jest ona zatem mniej więcej dwukrotnie wyższa od ceny innych zbóż, które mogą ryż zastąpić.

Dziennik i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Dalszy spadek eksportu masła w krajach kapitalistycznych

W poprzednim numerze "Rynków Towarowych" zwrócono uwagę na zmniejszenie się obrotów międzynarodowych w krajach kapitalistycznych w odniesieniu do masła w 1951 r. Tendencje te rozwijały się nadal w pierwszych miesiącach b.r. kiedy eksport masła głównych pięciu dostawców kapitalistycznych był o przeszło 1/5 niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Eksport masła 5-ciu krajów w 1000 cwt.

	1938	1950	1951	jednakowy okres	
				1951	1952
Nowa Zelandia ^{a/}	2.680	2.773	3.187	1.241	1.251 ^{o/}
Australia ^{b/}	1.913	1.128	440	366	14 ^{d/}
Dania	3.111	3.066	2.730	1.000	792 ^{e/}
Holandia	1.001	1.272	1.080	265	235 ^{f/}
Szwecja	562	283	510	74	38 ^{f/}
razem:	9.267	8.522	7.947	2.946	2.330

a/ gatunki eksportowe
b/ eksport do Anglii
c/ styczeń - kwiecień

d/ styczeń - 24 maj
e/ styczeń 18 maj
f/ styczeń - marzec

Podniesienie ceny i zniesienie racjonowania masła śmietankowego w Irlandii

Z dniem 4 lipca podniesiona zostanie na całym obszarze Irlandii maksymalna detaliczna cena masła z 3s na 3s 10d za lb, czyli o 28%. Jednocześnie uchylone zostanie racjonowanie masła śmietankowego w wysokości 8 oz. na głowę tygodniowo.

Eksport produktów nabiałowych z Danii

W pierwszych 19 tygodniach b.r. duński eksport masła był o 23% mniejszy niż w analogicznym okresie r.ub. głównie na skutek spadku wysyłek do Anglii o 40%, zmniejszenia się eksportu do Francji o 50% i do Włoch o 60%. Gdyby nie poważny eksport do ZSRR w ilości 79,2 tys. cwt, Duński eksport

masła byłby w tym okresie o $\frac{1}{3}$ mniejszy w porównaniu z poziomem tego samego okresu r.ub. W przeciwieństwie do powyższego, wysyłki sera oraz jaj kształtowały się na wyższym poziomie w badanym okresie, niż o rok wcześniej, co ilustruje zestawienie poniższe:

eksport w okresie od 1-go stycznia
do 11-go maja

	1938	1951	1952
	w 1000 cwt.		
<u>Masło</u>			
ogółem:	1.013	951	731
w tym			
Anglia	752	752	450
ZSRR	-	-	79
Niemcy zach.	247	39	48
Szwajcaria	-	0	19
Włochy	a	39	16
USA	0	11	12
Francja	2,4	62	31

<u>Ser:</u>			
ogółem:	63	235	331
Niemcy zach.	36	101	131
Anglia	8	73	121
Szwecja	a	9	18
Stany Zjednoczone	13	26	10

	/w 1000 tuz./		
<u>Jaja:</u>			
ogółem:	43.563	47.876	51.130
Anglia	31.653	34.262	39.996
Niemcy zach.	11.017	8.899	8.828
Szwajcaria	790	617	1.359

a/ jeśli bykto uwzględniono w pozycji "ogółem"

Eksport jaj z Holandii w I kwartale b.r.

W pierwszym kwartale b.r. Holandia eksportowała 380.754 tys. sztuk jaj za sumę 60 mln. guldenów w porównaniu z 348.559 tys. sztuk za sumę 50,3 mln. gld o rok wcześniej. Średnia cena uzyskiwana za 1000 szt. była zatem o ca 9% wyższa w r.b. niż o rok wcześniej. Niemcy zachodnie odebrały 297.968 tys. sztuk /325.848 tys. w I kwart. r.ub./ czyli 78% ogólnego eksportu jaj, Francja - 60.146 tys. sztuk /11.601 tys./ co odpowiada 15,8%, a Szwajcaria 13.239 tys. sztuk /5.753 tys./ Ponadto Holandia eksportowała jaja do Indii Zachodnich i Zagiębia Saary. Eksport jaj w I kwartale b.r. był prawie równy eksportowi w pierwszych trzech miesiącach 1938 r.

Ceny masła na niektórych rynkach kapitalistycznych.

Brytyjski periodyk branżowy "Intelligence Bulletin" podaje następujące ceny masła na niektórych kapitalistycznych rynkach w końcu maja i w pierwszych dniach czerwca b.r.

kraj	rynek	data	notow.	notow. w poprz. tyg.	o rok wcześniej
<u>Anglia</u> /cwt/ National butter	Lond.	6.VI	236s 3d	236s 3d	241s 3d
<u>Irlandia</u> /cwt/ śmietankowe	Dublin	6.VI	313s 2d	313s 2d	294s 6d
<u>Dania</u> /100 kg/ Francja /kg/ śmietankowe	Kopenh.	22.V	650 Kr.	650 Kr.	650 Kr.
	Paryż	28.V	560 Fr.	535 Fr.	515 Fr.
<u>Niemcy zach.</u> /kg/ USA /lb/śmiet.	Kemoten	21.V	5,25 DM	5,25 DM	5,20 DM
	N.Y.	23.V	68 5/8¢	69 3/8 ¢	70 3/8 ¢
<u>Kanada</u> /lb/śmiet.	Montr.	24.V	58,25 ¢	58,25 ¢	63 3/8 ¢
<u>Belgia</u> /kg/ Hasselt		29.V	82,70 Fr.	82,80 Fr.	79,70 Fr.

Znaczny wzrost cen detalicznych mięsa w Anglii

Począwszy od 15 czerwca konsumenci mięsa w Anglii będą płacić przeciętnie o 6d na lb więcej za wykupywane rą-
cje, które równocześnie zostaną nieznacznie podniesione.
Spowodowane to zostało obniżeniem ogólnych subsydiów rządowych na żywność z £.410 mln. rocznie na £.250 mln. Zwyżka cen mięsa w odniesieniu do wołowiny krajowej i importowanej /I gat. z kośćmi/ wynosi 4 d na lb. czyli ca 15,5%, w odniesieniu do baraniny 6d na lb. co oznacza wzrost ceny o 22%, a w odniesieniu do wieprzowiny - 11%. Baranina importowana kosztować będzie o 8d na lb więcej, czyli o blisko 27% drożej niż dotychczas.

Wzrost ceny wątroby wieprzowej wynosi również 8d na lb. - 36% więcej, niż dotąd, a wątroby cielęcej - 6d czyli o 20% więcej niż dotychczas. Tak poważny wzrost cen mięsa, jak również przetworów mięsnych, musi spowodować siłą rzeczy zmniejszenie się konsumpcji droższych gatunków mięsa i ogólne obniżanie się stopy życiowej szerokich mas ludności.

Meldunki z argentyńskiego rynku mięsnego

W pierwszym kwartale b.r. dostawy żywca bydła i cieląt do rzeźni w Liniers wyniosły 729.000 sztuk co stanowiło ilość o 10% mniejszą niż w tym samym czasie w r.ub. Spadek ten spowodowany był głównie znacznie mniejszymi dostawami do rzeźni starych wołów co nie zostało skompensowane zwiększeniem się podaży młodszego bydła. Zakupy frigorificos na

rynku ubojowym w Liniers były w pierwszych trzech miesiącach b.r. o 121.000 głów większe niż o rok wcześniej wynosząc 408.000 sztuk. Frigorificos zwiększyły również o 135.000 szt. swe zakupy bezpośrednio na ranczach do poziomu 370.000 szt. nie osiągając jednak poziomu z pierwszego kwartału 1950 r. kiedy zakupiły na ranczach 493.000 sztuk.

Ogólnie zatem frigorificos zwiększyły swe zakupy bydła w omawianym okresie o 49% w stosunku do pierwszego kwartału roku poprzedniego i o 8% w porównaniu z tym samym okresem w 1950 r.

Znacznie większy wzrost podaży żywca miał jednak miejsce w odniesieniu do owiec, których sprzedaż przez ranczerów i hodowców zniechęconych spadkiem cen wełny na rynkach światowych i nieudolną polityką IAPI wyniosły w Avellaneda 1.066 tys. sztuk czyli blisko trzykrotnie więcej niż w pierwszych trzech kwartałach 1951 r. Frigorificos zakupiły w I kwartale b.r. 1.391 tys. sztuk owiec - wobec jedynie 87 tys. sztuk o rok wcześniej - z czego na zakupy bezpośrednio od ranczerów przypadało 658 tys. Obroty trzodą chlewną nie wykazywały większych zmian w tym okresie wynosząc 161 tys. sztuk dostarczonych do Liniers z czego 35 tys. zakupiły frigorificos.

Nieoficjalne szacunki wskazują, że eksport mrożonej wołowiny z Argentyny w pierwszych trzech miesiącach b.r. był o 60% większy niż w tym samym okresie roku poprzedniego. O ile w r.ub. Argentyna nie eksportowała w tym czasie mięsa wołowego do Anglii, wysyłki tegoroczne do tego kraju osiągnęły poziom około 2/3 całego eksportu.

Szacunek eksportu wołowiny w okresie I kwart.

w 1000 ćwiartek

	1950	1951	1952
Ogółem:	1.187	246	393
Anglia	1.038	-	259
Włochy	18	85	33
Niemcy zachodnie	17	2	35
Peru	a	40	30
Szwecja	36	7	-
Holandia	1	31	-
Belgia	2	29	1

a/ objęte pozycją ogółem

Jeszcze silniej wzrósł eksport baraniny w omawianym okresie wynosząc 747.000 sztuk bitych owiec w porównaniu z 7.000 sztuk o rok wcześniej i 811.000 sztuk w I kwartale 1950 r. Prawie jedynym odbiorcą tego mięsa była w r.b. Anglia importując 722.000 sztuk wobec 792 tys. o dwa lata wcześniej. W roku ub. eksport mięsa do Anglii był w I kwartale wstrzymany całkowicie.

Równolegle do wzrostu eksportu wołowiny i baraniny nastąpił w Argentynie spadek wysyłek mięsa puszkowanego eksportowanego w pierwszych trzech miesiącach b.r. w ilości 5.700 ton z czego 3.300 ton do Stanów Zjednoczonych w porównaniu z 11.000 ton w analogicznym okresie r.ub. i 13.100 ton w 1950 r. Anglia odebrała w r.b. jedynie 1.200 ton czyli pięciokrotnie mniej niż w 1950 r.

Wzrost produkcji mięsa w Anglii

Ostatnie dane odnoszące się do uboju i produkcji mięsa w Anglii w I kwartale b.r. wykazują wzrost w stosunku do poziomu z pierwszego kwartału r.ub. I tak na przykład ubój bydła i cieląt wzrósł w tym okresie o 1,5%, owiec o ca 30% a trzody chlewnej o 54%. W pierwszych trzech miesiącach b.r. produkcja wołowiny na rynek wyniosła 96.700 ton wobec 85.100 ton czyli o 14% więcej. Produkcja baraniny podniosła się o 31% do poziomu 34.700 ton, a wieprzowiny o 74% do 35.400 ton. W pierwszym kwartale b.r. produkcja bekonu i szynki osiągnęła poziom 62.000 ton czyli 54% więcej niż w analogicznym okresie r.ub.

Ogólnie biorąc produkcja mięsa wszystkich gatunków wyniosła w omawianym okresie 258 tys. ton w porównaniu z 198 tys. ton w roku poprzednim. Jedynie w wypadku cielęciny zaobserwowano niewielki spadek produkcji.

Pogłowie trzody chlewnej w Danii

Według spisu z dn.5 kwietnia b.r. pogłowie trzody chlewnej w Danii wynosiło 3.237 tys. sztuk, czyli o 16.000 sztuk więcej niż w dn.4 maja 1951 r. i o 1/2 mln. więcej niż w dn.26 marca 1938 r. Ogólnie biorąc począwszy od 1950 r. pogłowie nierogacizny w Danii wykazuje tendencje stabilizacyjne na poziomie 3,2 mln. sztuk, czyli o ca 1/5 wyższym niż w latach przedwojennych.

W strukturze pogłowia trzody chlewnej nastąpiły jednak dosyć znaczne przesunięcia jak wykazuje poniższe zestawienie.

/w 1000 szt./	1951		1952	
	3.III	4.V	23.II	5.IV
<u>Knury</u>	13	12	12	13
<u>maciory ogółem:</u>	366	357	359	386
w tym:				
maciory prośne	229	239	224	277
maciory z młod.	97	80	96	77
" na ubój	13	15	10	9
<u>prosiaki</u>	812	679	817	663
<u>młode świnię i świnię</u>				
na ubój poniżej 77 lb	847	135	849	823
o wadze 77-132	830	807	698	793
ponad 132 lb.	673	631	584	557
<u>Ogółem:</u>	3.541	3.221	3.319	3.237

Meldunki z kapitalistycznego rynku skór surowych

W pierwszej połowie czerwca b.r. obserwowano wzrost ożywienia na kapitalistycznym rynku skór surowych przy mocnych tendencjach i dalszejwyżce cen na niektóre gatunki skór. Rynek argentyński wykazywał przez cały czas ożywioną działalność a sprzedaż IAPI wyniosły ponownie 400-450 tys. skór, czyli tyle samo co w drugiej połowie maja. Niektóre prywatne koła handlowe szacują, że IAPI posiada jeszcze magazynowanych 750 tys. frigorificos i około milion sztuk dry campos. W dn. 17 czerwca Reuter donosił z Buenos Aires, że w początkach drugiej dekady czerwca największymi nabywcami na rynku argentyńskim byli agenci z Niemiec zachodnich. Niemcy zachodnie zakupiły ponadto kilkadziesiąt tysięcy skór krowich i wołowych w Montevideo po cenie 46 ¢ za kg fob. Podobne ceny płacono również na tym rynku Szwecja. Donoszą także, że w Montevideo sprzedano około 20.000 frigorifico ox po 18 1/2 ¢ za lb z przeznaczeniem do Anglii.

W tym samym czasie Reuter meldował z Londynu, że gatunki skór wschodnio-afrykańskich zwyżkowały ostro w dn. 16 i 17 czerwca do poziomu 33 ¢ za lb i więcej /Suspension Dried 1-sts/. W porównaniu z cenami w pierwszej połowie maja skóry wschodnio-afrykańskie podniosły się w cenie o 27%. Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż ceny te nie utrzymają się na tym wysokim poziomie.

W dniu 17 czerwca na rynku w Chicago skóry wołowe krajowe ciężkie notowano po 14-15 ¢ za lb w porównaniu do 14-14,5 ¢ za lb. w dniu 3 czerwca b.r. W tym samym czasie ceny lekkich skór krajowych krowich utrzymały się na niezmiennym poziomie 18-18,5 ¢ za lb. w porównaniu z 16,5 - 17,5 ¢ za lb. w początkach maja b.r.

Wskaźnik cen hurtowych importowanych i krajowych skór surowych obliczany przez brytyjską "United Tanners' Federation" zwyżkował w okresie od 29 maja do 10 czerwca o 37,5% w odniesieniu do ciężkich skór wołowych, o 33% odnośnie lekkich skór wołowych, o 37% w odniesieniu do skór krowich i 28% - skór cielęcych.

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Światowa produkcja cukru w sezonie 1951/52

Światowa produkcja cukru surowego trzcinowego jak i buraczanego /bez ZSRR/ została ostatnio oszacowana przez Departament Rolnictwa USA na 38,2 mln.sh.ton w sezonie 1951/52, co oznacza wzrost o 4,1% w porównaniu z rokiem 1950/51, kiedy produkcja osiągnęła 36,7 mln. sh.ton, a o 37,9% - w porównaniu ze średnią lat 1945-49, wynoszącą 27,7 mln.sh.ton. W stosunku do przeciętnej lat przedwojennych 1935-39 wzrost ten wyniósł 32,2%

Spadek produkcji cukru trzcinowego w omawianym sezonie zanotowano w Australii, Unii południowo-afrykańskiej i Stanach Zjednoczonych. Jednakże zwiększenie obszaru uprawy i pomyślne warunki atmosferyczne w innych krajach produkujących trzcinę skompensowały z nadwyżką ten spadek. Sama Kuba, z powodu większej wydajności i większego areалу uprawy, zwiększyła produkcję o 1,6 mln.sh.ton w porównaniu z sezonem poprzednim, a produkcja w Azji jest o 660.000 sh.ton większa niż rok temu.

Produkcja buraka cukrowego w sezonie 1951/52 wyniosła 14,1 mln.sh.ton, czyli 5,4% mniej niż w sezonie poprzednim. Średnia produkcja lat 1945-49 i 1935-39 wynosiła odpowiednio 9,4 mln. i 11,8 mln.sh.ton. Produkcja europejska w 1951/52 r., pomimo zwiększenia obszaru uprawy w wielu krajach, spadła na skutek złych warunków atmosferycznych, zarazy buraka i mniejszej zawartości cukru w buraku, osiągając 9,7 mln.sh.ton wobec rok wcześniej 10,1 mln.sh.ton. Spadek produkcji zanotowano również w Stanach Zjednoczonych, podczas gdy kraje: Turcja i Iran znacznie zwiększyły produkcję cukru buraczanego. Z pośród kapitalistycznych krajów europejskich wzrost produkcji cukru buraczanego w porównaniu z sezonem ubiegłym zanotowano w Austrii, Niemczech zachodnich, Włoszech i w Hiszpanii. Produkcja guru nie jest objęta powyższymi danymi. Cukier ten produkuje się głównie w Indiach i Pakistanie. W sezonie 1951/52 produkcja guru wyniosła 6,2 mln. sh.ton.

Sytuacja cukrowa we Włoszech

Na skutek zwiększonej produkcji cukru buraczanego przy niskiej jego konsumpcji, zapasy cukru we Włoszech

zwiększyły się w bieżącym sezonie znacznie i producenci włoscy przeznaczają na eksport, od 20.000 do 30.000 ton, szukając rynku zbytu na drodze umów kompensacyjnych, głównie w Niemczech zachodnich i w Egipcie. Rynek cukru w Trieście wykazuje znaczne ożywienie. W dniu 10 czerwca węgierski cukier rafinowany oferowano po \$ 155 za tonę cif Triest - płatny w wolnych dewizach. Podczas gdy cukier rafinowany czesko-słowacki notowano w tym samym czasie po \$ 150 za tonę cif. Brokerzy egipscy pertraktowali za pośrednictwem Triestu o rafinowany cukier z NRD po £ 47 za tonę cif. Jak dotychczas nie osiągnięto porozumienia.

Sytuacja cukrowa w Holandii

Z zebranych w roku 1951 2.450.000 ton buraków cukrowych Holandia wyprodukowała około 313.000 ton cukru rafinowanego, Krajowa konsumpcja cukru szacowana była w 1950/51 na 330.000 ton cukru rafinowanego rocznie. Ilość ta nie oznacza tylko konsumpcji bezpośredniej, lecz obejmuje również cukier przeznaczony do wyrobu słodczy. Sugar Control Board oszacował, że poziom konsumpcji cukru w Holandii obniży się w sezonie 1951/52 do 325.000 ton. Spadek konsumpcji w bieżącym sezonie w Holandii spowodowany jest ogólnymubożeniem ludności. W roku 1951 import cukru surowego do Holandii wyniósł 167.000 ton i był w całości reeksportowany. W roku bieżącym zapotrzebowanie Holandii na cukier surowy oszacowane jest na 100.000 ton. W I kwartale 1952 roku import trzcinowego cukru surowego wyniósł 54.195 ton, a eksport cukru rafinowanego - 63.000 ton, przyczym najpoważniejszym odbiorcą były Niemcy zachodnie - 60%, następnie Portugalia 17%.

Eksport cukru rafinowanego z Holandii

I kw. 1952 r. w tonach

Ogółem	62.895
Niemcy zach.	37.353
Portugalia	10.823
Sudan	5.250
Izrael	3.047
Bahrein	1.844
Irak	1.578
Kuwejt	890
Saud Arabia	300

Decyzja rządu kubańskiego w sprawie nadprodukcji cukru.

W związku z szacowaną nadprodukcją cukru na Kubie prezydent Kuby przemawiając przez radio w dniu 11 czerwca zapowiedział:

- 1/ zmagazynowanie około 1.200.000 long ton cukru z tego rocznej produkcji wynoszącej około 6.900.000 long ton,

kwota zmagazynowana będzie rozsprzedana w ciągu 4 lat po 300.000 ton rocznie.

2/ ograniczenie produkcji 1953 roku do poziomu 5.000.000 ton wobec przewidywanych 7.000.000 ton.

3/ przyznanie 125 mln. \$ ze skarbu państwa na skup nadwyżek cukru od producentów.

W zakończeniu prezydent wyraził pogląd, że nie będzie trudności z rozproszaniem nagromadzonych zapasów cukru w ciągu najbliższych 4 lat.

Po tym oświadczeniu na giełdzie nowjorskiej zaobserwowano znaczną podwyżkę cen. W dniu 19 czerwca cukier Kontrakt nr.4 z dostawą na sierpień notowano po 4,23 ¢ za lb wobec 4,01 ¢ w dniu 11 czerwca. Dostawy na marzec przyszłego roku notowano w tym samym dniu po 4,02 ¢ za lb wobec tydzień wcześniej 3,80 ¢ za lb.

Cukier Kontrakt nr.6 zwyżkował również i był notowany z dostawą na wrzesień po 6,15 ¢ za lb. wobec 6,01 ¢ tydzień wcześniej.

Światowa sytuacja na rynkach olejów i tłuszczów.

Obradujący w dniach 10-13 czerwca w Kopenhadze Kongres International Association of Seed Crushers opublikował przegląd sytuacji rynkowej obejmujący szereg danych dotyczących światowej produkcji konsumpcji i obrotów olejami i tłuszczami wyliczając z obliczeń ZSRR, lecz uwzględniając kraje demokracji ludowej co do których cyfry nie zostały oddzielnie wyodrębnione a co zatem idzie nie mogą być przez Izbę sprawdzone.

Wedle powyższego raportu światowa produkcja olejów i tłuszczów w 1951 r. wyniosła 23.410 tys. ton czyli o 240.000 ton niż szacowane w pierwszym kwartale b.r. Eksport olejów i tłuszczów w r.ub. obliczono na 5.613 tys. ton co jest ilością o 168 tys. ton większą niż w 1950 r. Wzrost wywozu w stosunku do roku poprzedniego spowodowany był w głównej mierze zwiększeniem się eksportu soi i oleju sojowego zarówno ze Stanów Zjednoczonych jak i z Chin Ludowych. Podniósł się również eksport kopry i oleju kokosowego, słoniny i tranu wielorybiego oraz olbrotu. Sama tylko kopra i olej kokosowy wykazały wzrost eksportu o przeszło 226 tys. ton w przeliczeniu na olej. Zanotowano natomiast spadek nadwyżek eksportowych orzecha ziemnego, oliwy i ziarna palmowego.

Biorąc pod uwagę 16-cie kapitalistycznych krajów europejskich: an. Anglię, Irlandię, Holandię, Francję, Belgię, Szwajcarię, Danię, Norwegię, Finlandię, Szwecję, Niemcy zachodnie, Austrię, Włochy, Grecję, Hiszpanię i Portugalię, - w/w sprawozdanie podaje, że podaż na tym obszarze tłuszczów i olejów osiągnęła w r.ub. ilość 6.264 tys. ton, konsumpcja natomiast około 6.142 tys. ton dając nadwyżkę w wy-sokości 122 tys. ton.

Perspektywy w odniesieniu do podaży na rok bieżący są ponoć pomyślne. Według szacunków w/w raportu światowa /bez ZSRR/ produkcja olejów i tłuszczów osiągnąć może 24,3mln. ton co oznaczałoby wzrost o 920 tys. ton w stosunku do r. ub. Przy tym poziomie produkcji teoretyczna podaż na głowę /bez zapasów/ osiągnąć by ponoć mogła 21,9 lb rocznie, czyli o 4 lb mniej niż w latach przedwojennych 1934-38 /oczywiście w niektórych krajach mogłaby być ona większa/, niż w latach przed Drugą Wojną Światową/. Jeśli się jednak weźmie pod uwagę bardzo wysoki stan zapasów, które w Europie wzrosły w okresie od 1 stycznia 1950 r. do 31 grudnia 1951 r. o około 600 tys. ton, a w USA nie wiele mniej, to w rzeczywistości istniejące zasoby tłuszczów i olejów są wyższe na głowę niż przed wojną. /nie jest to jednak równoznaczne z wyższą konsumpcją na głowę w związku z trzymaniem przez szereg państw wysokich zapasów/. Według szacunków w/w raportu łączny eksport krajów kapitalistycznych oraz Chin Ludowych wyniesie w r.b. przypuszczalnie 5.763 tys. ton czyli o 123 tys. ton więcej niż w 1951 r. Ten stosunkowo mniejszy wzrost eksportu niż przewidywany wzrost produkcji wynikałby z faktu, że przewidywany wzrost produkcji dotyczy tych tłuszczów jak n.p. oliwy, które konsumowane są głównie w krajach produkcji.

Jak wynika zatem z powyższych danych kraje kapitalistyczne znalazły się w r.b. -po raz pierwszy od końca wojny - wobec nadprodukcji olejów i tłuszczów pomimo niedożywienia szerokich mas ludności pracującej, których zbyt niskie zarobki realne uniemożliwiają zakup odpowiednich ilości spożywczych artykułów tłuszczowych. Nadwyżka eksportowa USA oszacowana jest w r.b. na 1.040 tys. ton, czyli że będzie ona na poziomie r. ub. a import określany jest na 480 tys. ton. Obliczono również, że wzrost produkcji orzecha ziemnego, oliwy, oleju palmowego, rybnego i tranu da łączną nadwyżkę eksportową w wysokości 426 tys. ton. Natomiast w odniesieniu do masła, kopry i siemienia lnianego spodziewany jest spadek produkcji w wysokości 303 tys. ton.

W zakończeniu omawiane sprawozdanie podaje, że pomimo zapowiedzianej nadprodukcji olejów i tłuszczów nie należy się spodziewać poważniejszego spadku cen w związku ze specyficznym rozłożeniem się nadwyżek eksportowych z których duża część przypada na obszar dolarowy z którego, na skutek braku dolarowego odczuwanego przez wiele krajów kapitalistycznych, import może być ograniczony nawet przy większym spadku cen za artykuły płatne w dolarach.

W połowie czerwca na międzynarodowym rynku nasion oleistych i olejów obserwowano w dalszym ciągu duże zainteresowanie krajów europejskich siemieniem lnianym północno-amerykańskim. Siemie kanadyjskie z dostawą czerwiec - lipiec notowano po US \$ 181,25 za tonę cif Antwerpia. Podaż orzecha ziemnego była wyjątkowo mała w omawianym okresie. W porównaniu z ub. tygodniem zaobserwowano wyższą cenę kopry o £ 2 na tonie. Kopra Straits notowana była w połowie czerwca po £ 62 15s za tonę z dostawą na czerwiec-lipiec, a w ostat-

nich dniach Holandia płaciła za tę koprę po £ 64 5s i £ 64 10s. W tym samym czasie Niemcy zachodnie płaciły za koprę indonezyjską po fl 63,5 i fl.65 za 100 kg cif, i jak podaje Public Ledger po tej wyższej cenie zakupiły 8.000 ton kopry. Ziar-
no palmowe z Liberii z dostawą na lipiec-sierpień notowano po £ 52. Za indyjski olej lniany kraje europejskie płaciły po £ 142 za tonę w bębnach wobec niedawno £ 137 za tonę cif. Obserwowano również zwyżkę cen oleju kokosowego. Olej kokosowy cejloński zwyżkował o £ 5 na tonie i był notowany po £ 90 - 91 za tonę w dostawach czerwiec - lipiec.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego

W okresie sprawozdawczym zanotowano na rynkach węglowych krajów kapitalistycznych następujące najważniejsze wydarzenia.

Frachty węglowe za transport węgla z Ameryki do Europy, które w ciągu kwietnia i maja zwykowały z \$ 7 do 9, uległy w połowie czerwca gwałtownej obniżce spadając do \$ 5 i nawet poniżej w transportach do Rotterdamu i Antwerpii. /Armatorzy USA pobierają stawki wyższe wykorzystując przymus transportowania 50% ilości węgla statkami amerykańskimi nałożony na kraje odbierające węgiel w ramach "kredytów" amerykańskich. Spadek frachtów spowodowany jest stałym zmniejszaniem się ilości węgla amerykańskiego importowanego do Europy, która odebrała: w styczniu b.r. 3,5 mln. ton, w lutym 2,6 mln. ton, w marcu około 2 mln. ton, w kwietniu 1,5 mln. ton, a import pozostałych miesiącach b.r. przewiduje się zaledwie w ilości około 1 mln. ton miesięcznie.

W. Brytania zapowiedziała dalsze zwiększenie eksportu węgla w r.b. do ogólnej ilości 12 względnie 12,5 mln. ton z tym, że nawet i ta ilość może ulec zwiększeniu w zależności od kształtowania się stanu zapasów w ciągu najbliższych miesięcy. /Eksport brytyjskiego węgla wyniósł w r. 1951 niespełna 8 mln. ton, w r. 1950 - 13,5 mln. t., a w r. 1938 - 35,8 mln. t./ Związek Zawodowy Górników brytyjskich domaga się zwyczajki przeciętnych zarobków o 30 sh. tygodniowo.

Włoski wiceminister spraw zagranicznych Dominedo oświadczył, że rząd włoski nie zgadza się z brytyjską interpretacją kontraktu zbiorowego z górnikami włoskimi zatrudnionymi w Wielkiej Brytanii, a obecnie zwolnionymi z pracy wskutek stanowiska brytyjskiego związku górników. Zdaniem rządu włoskiego kontrakt był ważny na dwa lata, wskutek tego górnicy włoscy są uprawnieni do dwuletniego zatrudnienia odpowiedniego albo odszkodowania.

Cenę węgla bunkrowego obniżono w portach belgijskich o 10 sh. a holenderskich o 15 sh. Obecnie cena bunkru wynosi w Holandii \$ 17.50 a w Belgii \$ 21 /za węgiel belgijski/.

Przewidywana koniunktura węglowa w krajach kapitalistycznych
Europy w III kwartale 1952 r.

Wedle informacji Komitetu Węglowego Europejskiej Komisji Gospodarczej w Genewie - zapotrzebowania importowe węgla krajów członkowskich na II kwartał 1952 r. wynosiły 16.588.800 ton. Odpowiednia liczba na III kwartał wynosi 15.423.200 t. Uzgodniony rozdział na II kwartał 1952 i przewidywania eksportu podane przez kraje eksportujące na III kw. 1952 przedstawiają się następująco /w tonach/:

	<u>II kwartał 1952</u>	<u>III kwartał 1952</u>
Franc.Afryka Póln.	45.500	71.000
Płd.Afryka	4.000	4.000
Belgia	692.000	770.000
Francja i Saara	1.464.000	1.433.000
W.Brytania	1.760.300	1.714.000
Czechosłowacja	55.000	80.000
Turecja	37.000	40.000
Jugosławia	15.000	15.000
Indochiny	-	6.000
Razem	4.072.800	4.133.000
Polska /wg.oceny krajów importujących/	1.910.000	2.071.000
	5.982.800	6.204.000

Wynika z tego, że w/g przewidywań, eksport w III kwartale /wyłączając Niemcy zach. / wykazuje wzrost o 221.200 ton. Z całkowitego tonażu, eksporterzy /wyłączając Polskę/ zgłosili odbiorców na 3.983.500 t., pozostawiając 150.000 ton "bez przydziału".

Przyjmując, że eksport z zachodnich Niemiec będzie w III kwartale taki sam jak w II kwartale /tzn.3.435.000 ton/ różnica między zgłoszonym zapotrzebowaniem a ilościami do dyspozycji na eksport przedstawia się następująco:

$$15.423.200 - /6.204.000 \text{ plus } 3.435.000/ = 5.784.200 \text{ ton.}$$

Różnica ta może być mniejsza, jeżeli eksport Polski przekroczy liczbę podaną przez kraje importujące, wynoszącą jak podano wyżej 2.071.000 t.

Ogólne zapotrzebowanie importowe 15.423.200 ton obejmuje 519.000 ton na uzupełnienie zapasów. Na ogół biorąc sytuację w III kwartale w porównaniu z II kwartałem uległa pewnej poprawie. Zgłoszone zapotrzebowania są niższe o przeszło 1.000.000 ton. Ilości do dyspozycji na eksport - przyjmując, że eksport niemiecki będzie taki sam jak w II kwartale - zwiększyły się o około 220.000 ton. Teoretyczny deficyt oceniony jest na ok. 5.800.000 ton podczas gdy deficyt w II kwartale skalkulowany na tych samych podstawach wynosił ok.7.000.000ton.

Na 24-ej sesji Komitetu Węglowego w dn.27-30 maja 1952 skorygowano tonaż przewidywanego eksportu węgla w III kwartale jak następująco:

Anglia	1.852.000 t.
Niemcy zach.	3.490.000 t.
Belgia	845.000 t.
Francja/Saara	1.599.000 t.

Wkrótce po tej sesji dodatkowo zgłoszono jeszcze następujące ilości: Anglia - 445.000 t.

Belgia	50.000 t.
i	
Niemcy zach.	30.000 t.

Jak wynika z powyższego, ostateczny deficyt ulegnie znacznemu zmniejszeniu /o około 950.000 ton/.

Jeśli chodzi o koks, to w II kwartale 1952 ogólna ilość koksu do dyspozycji na eksport wynosiła 3.302.500 ton. Zgodnie ze zgłoszeniami, które otrzymał Komitet od poszczególnych krajów, ilości koksu, będące do dyspozycji na eksport w III kwartale przedstawiają się w porównaniu z liczbami z II kwartału następująco:

	II kwartał w tonach	III kwartał w tonach
Belgia	138.000	151.000
Francja	28.000	29.000
Włochy	-	50.000
Holandia	238.000	244.500
W.Brytania	191.500	211.000
Czechosłowacja /wg. oceny krajów importujących/	24.000	42.000
Razem	619.500	727.500
Przyjmując, że Niemcy zach.wyeks- portują w III kwar- tale tę samą ilość co w II kwartale t.zn.	2.683.000	2.683.000
Ogółem	3.302.500	3.410.500

Zgłoszone zapotrzebowanie: na II kw.1952-4.574.000 t.
" III kw.1952-4.698.500 t.

Różnica zatem między zgłoszonym zapotrzebowaniem a ilościami do dyspozycji przedstawia się następująco:

II kwartał /w tonach/	III kwartał /w tonach/
$4.574.000 - 3.302.500 = 1.271.500$	$4.698.500 - 3.410.500 = 1.288.000$

Z całego zgłoszonego tonażu, kraje eksportujące /z wyjątkiem Niemiec zachodnich/ podały odbiorców dla 677.500 ton, pozostawiając 50.000 ton, jako tonaż bez konkretnego przeznaczenia. Na podstawie tych oświadczeń i

i przyjmując, że tonaż zach.niemiecki rozdzielony będzie w ten sam sposób jak w II kwartale, deficyt w poszczególnych krajach przedstawia się następująco /w tonach/:

Jugosławia	115.000 t.
Dania	330.000 t.
Finlandia	26.000 t.
Francja	388.000 t.
Luksemburg	100.000 t.
Holandia	18.000 t.
Norwegia	42.000 t.
Szwecja	235.000 t.
Szwajcaria	45.000 t.

1.299.000 t.

Włoskie czasopismo węglowe "Il Carbone" ocenia rozwój sytuacji na europejskim rynku węglowym jak następuje:

"Zmniejszenie konsumpcji węgla na rynku europejskim, charakterystyczne zresztą dla tej pory roku, występuje tym razem znacznie silniej i należy się liczyć ze zmniejszonym popytem na dłuższą metę.

"Z drugiej strony w niektórych krajach europejskich, w których produkcja przemysłowa była nastawiona na ekspansję, daje się zauważyć wyraźne tendencje zmuszające przemysł do zmniejszenia tempa wzrostu, lub całkowitego jego poniesienia, a to głównie z powodu trudności w wymianie towarowej pomiędzy poszczególnymi państwami.

"Import węgla ze St.Zjedn., który w okresie I kwartału tego roku przekroczył nieznacznie 8 milionów ton, obecnie wykazuje znaczne tendencje zniżkowe, które wskazują na to, że w okresie całego roku import ten nie przekroczy 17 milionów ton. Jest ciekawą rzeczą porównać tę liczbę z ustaloną kilka miesięcy temu przewidującą import amerykańskiego węgla w wysokości 30 milionów ton. Poza tym wypada stwierdzić, że niektóre kraje nie mogą zmniejszyć importu do rozmiarów pożądaných na skutek kontraktów długoterminowych zmuszających je do odbioru węgla, którego absolutnie nie potrzebują".

"Z uwagi na taką sytuację, rząd St.Zjednoczonych zdecydował się znieść licencje i przydziały, które początkowo ustalone były dla węgla i postanowił wycofać w ciągu czerwca wszystkie statki floty rezerwowej w ilości ponad 250 jednostek przeznaczając je ponownie do transportów wojskowych. Uważa się bowiem w Stanach Zjednoczonych, że prywatne statki wystarczą całkowicie dla obsługi tak zredukowanych potrzeb zaopatrzenia węglowego. W każdym razie obecna struktura organizacyjna będzie jeszcze utrzymana przez pewien okres czasu, ażeby uniknąć biurokratycznych opóźnień w wypadku, gdyby nowe okoliczności stworzyły konieczność ponownego przystosowania statków dla przewozu węgla. Zdaniem włoskiego czasopisma jest to środek ostrożności bardzo przewidujący jednakże

mała jest ewentualność ażeby zaszła konieczność jego zastosowania, ponieważ sytuacja węglowa europejska wydaje się ulegać stałej poprawie".

Wielka Brytania

Podczas konferencji dyrektorów kopalń węgla w Blackpool przewodniczący państwowego zarządu górnictwa węglowego /N.C.B./, Sir Hubert Houldsworth oświadczył, że W. Brytania winna eksportować 30 mil. ton węgla rocznie, zaspakajając równocześnie zapotrzebowanie wewnętrzne. Dodał on, że koszty wydobycia węgla brytyjskiego są jeszcze za wysokie i że, dla ich zredukowania, winien być podjęty poważniejszy wysiłek w kierunku modernizacji kopalń, która przyczyni się do podniesienia wydajności.

W związku ze sprawozdaniem N.C.B. tygodnik "The Economist" omawia sprawę eksportu węgla z W. Brytanii jak następuje:

N.C.B. wraz z Ministerstwem Paliwa i Energii rozpatruje sprawę wzrostu eksportu. Oficjalny program eksportu na rok bieżący przewiduje dostawę 8,5 milionów ton /włącznie z dodatkowymi 2 milionami ton, obiecany na początku roku, ale bez gorszych gatunków węgla i szlamu, których eksport w ubiegłym roku wyniósł 1 1/4 mil. ton. "Zwiększenie eksportu do ok. 10-12 mil. ton w r.b. łącznie ze szlamem jest niewątpliwie potrzebne - stwierdza Economist. Entuzjaści z handlowych koł węglowych chcieliby osiągnąć wywóz w ilości około 16 mil. ton w 1953 r. a nawet więcej w 1954 r. Udawadniają oni, że rynek europejski odbierze jeszcze wiele więcej brytyjskiego węgla z ewentualną nieznaczoną poprawką w cenach /niemieckie i brytyjskie ceny eksportowe węgla są obecnie mniej więcej te same; z powodu spadku stawek frachtowych węgiel amerykański jest natomiast tańszy, ale płatny jest w dolarach/. Uważają oni, że okazać może nie trwać za długo i że aby ją wykorzystać W. Brytania musiałaby dokonać zmiany zarówno w jakości jak i ilości eksportowanego węgla. Zach. Niemcy i Ameryka oferują prawie w całości węgiel koksujący, którego właśnie pożądamy europejscy importerzy. Dotychczas N.C.B. nie był w stanie oferować jakiegokolwiek domieszki węgla koksującego, a tylko ograniczone ilości węgla grubego.

Wybór jest ciężki - kontynuuje swe wywody "Economist". Sytuacja na europejskim rynku jest raczej taka jak na wiosnę 1950. Należy jednak przewidywać, że popyt w kraju znacznie znów wzrastać równolegle ze wzrostem produkcji przemysłowej i gdyby racjonowanie węgla zostało zakończone, konsumenci węgla opałowego skonsumentaliby 5 mil. ton rocznie więcej. Jeśli chodzi o jakość, to przemysł hutniczy ze zrozumiałych powodów sprzeciwiałby się eksportowaniu większej ilości węgla koksującego. Wydobycie podnosi się stale, ale przemysł węglowy otrzymuje jeszcze około 25 mil. ton węgla rocznie jako wynik pracy dniówki sobotnie, w kopalniach odkrywkowych oraz w ciągu drugiego tygodnia urlopu obiecanego górnikom, ale jeszcze im nie udzielanego. Nie-mniej na żadne z wyżej wy-

24
mienionych dodatkowych źródeł zaopatrzenia nie można liczyć na dłuższą metę, choć przejściowo łagodzą one sytuację węglową w kraju.

Ogólnie biorąc nadwyżki eksportowe węgla brytyjskiego są do pewnego stopnia sztuczne, wynikające z ograniczenia konsumpcji i stosowania dorywczych metod zwiększenia wydobycia.

Najmocniejszym argumentem, przemawiającym za zwiększeniem eksportu jest jedynie problem utrzymania się na rynku, przy wykorzystaniu koniunktury eksportowej, co musi się odbić ujemnie na podaży krajowej. Mniejsze lub większe wycofanie się z rynku europejskiego mogłoby oznaczać stracenie raz na zawsze dotychczasowej pozycji."

Niemcy zachodnie

Wedle doniesień amerykańskiej agencji prasowej "Associated Press" z Bonn, komisja aliancka bada obecnie protest niemiecki przeciwko alianckiemu zarządzeniu ośnośnie przeprowadzenia likwidacji "Deutscher Kohlenverkauf" /syndykatu sprzedaży węgla/.

Adeanuer wystosował w dniu 30 maja pismo do amerykańskiego komisarza McCloy'a, w którym wypowiedział się przeciwko zarządzonemu natychmiastowemu rozwiązaniu "Kohlenverkauf", domagając się równocześnie ponownej konferencji rzeczoznawców.

Ze strony "rządu" oświadczone, że należy w najbliższym czasie liczyć się z podjęciem tych rozmów.

Alianci oświadczają zaś, że nie zapadła jeszcze żadna decyzja co do ponownych konferencji rzeczoznawców.

"Der Kohlenmarkt" informuje, że z przebiegu importu węgla amerykańskiego do Niemiec zachodnich w drugim kwartale b.r. można wnioskować, że przywóz zmniejszy się w dalszym ciągu również i w trzecim kwartale. Jedynie dla produkcji żelaza kontynuowane są dostawy węgla koksującego /ok. 1 do 1,2 mil. ton/. W ciągu drugiego kwartału sprowadzono z USA do Niemiec zachodnich, oprócz 1,2 mil. ton dla produkcji żelaza, jedynie od 50.000 do 70.000 ton węgla opałowego. W przydziałach dla poszczególnych gałęzi gospodarki nie zajdzie w stosunku do drugiego kwartału żadna poważniejsza zmiana. Elektrownie zaś i gazownie będą mogły utworzyć zapasy aż do najwyższego stanu okresu zimowego, plus zapotrzebowanie jednego miesiąca. Również i zachodnio-niemieckim kolejom związkowym polecono nagromadzenie zapasów rezerwowych w wysokości wystarczającej na okres 20-tu dni.

Francja

Wedle informacji "Journal des Charbonnages" sytuacja francuskiego rynku węglowego przedstawia się jak następuje:

Na 24-aj sesji Komitetu Węglowego w dn.27-30 maja 1952 skorygowano tonaż przewidywanego eksportu węgla w III kwartale jak następująco:

Anglia	1.852.000 t.
Niemcy zach.	3.490.000 t.
Belgia	845.000 t.
Francja/Saara	1.599.000 t.

Wkrótce po tej sesji dodatkowo zgłoszono jeszcze następujące ilości: Anglia - 445.000 t.

Belgia	50.000 t.
i	
Niemcy zach.	30.000 t.

Jak wynika z powyższego, ostateczny deficyt ulegnie znacznemu zmniejszeniu /o około 950.000 ton/.

Jeśli chodzi o koks, to w II kwartale 1952 ogólna ilość koksu do dyspozycji na eksport wynosiła 3.302.500 ton. Zgodnie ze zgłoszeniami, które otrzymał Komitet od poszczególnych krajów, ilości koksu, będące do dyspozycji na eksport w III kwartale przedstawiają się w porównaniu z liczbami z II kwartału następująco:

	II kwartał w tonach	III kwartał w tonach
Belgia	138.000	151.000
Francja	28.000	29.000
Włochy	-	50.000
Holandia	238.000	244.500
W.Brytania	191.500	211.000
Czechosłowacja /wg. oceny krajów importujących/	24.000	42.000
Razem	619.500	727.500
Przyjmując, że Niemcy zach.wyeks- portują w III kwar- tale tę samą ilość co w II kwartale t.zn.	2.683.000	2.683.000
Ogółem	3.302.500	3.410.500

Zgłoszone zapotrzebowanie: na II kw.1952-4.574.000 t.
" III kw.1952-4.698.500 t.

Różnica zatem między zgłoszonym zapotrzebowaniem a ilościami do dyspozycji przedstawia się następująco:

II kwartał /w tonach/	III kwartał /w tonach/
4.574.000-3.302.500=1.271.500	4.698.500-3.410.500=1.288.000

Z całego zgłoszonego tonażu, kraje eksportujące /z wyjątkiem Niemiec zachodnich/ podały odbiorców dla 677.500 ton, pozostawiając 50.000 ton, jako tonaż bez konkretnego przeznaczenia. Na podstawie tych oświadczeń i

i przyjmując, że tonaż zach.niemiecki rozdzielony będzie w ten sam sposób jak w II kwartale, deficyt w poszczególnych krajach przedstawia się następująco /w tonach/:

Jugosławia	115.000 t.
Dania	330.000 t.
Finlandia	26.000 t.
Francja	388.000 t.
Luksemburg	100.000 t.
Holandia	18.000 t.
Norwegia	42.000 t.
Szwecja	235.000 t.
Szwajcaria	45.000 t.

1.299.000 t.

Włoskie czasopismo węglowe "Il Carbone" ocenia rozwój sytuacji na europejskim rynku węglowym jak następuje:

"Zmniejszenie konsumpcji węgla na rynku europejskim, charakterystyczne zresztą dla tej pory roku, występuje tym razem znacznie silniej i należy się liczyć ze zmniejszonym popytem na dłuższą metę.

"Z drugiej strony w niektórych krajach europejskich, w których produkcja przemysłowa była nastawiona na ekspansję, daje się zauważyć wyraźne tendencje zmuszające przemysł do zmniejszenia tempa wzrostu, lub całkowitego jego poniesienia, a to głównie z powodu trudności w wymianie towarowej pomiędzy poszczególnymi państwami.

"Import węgla ze St.Zjedn., który w okresie I kwartału tego roku przekroczył nieznacznie 8 milionów ton, obecnie wykazuje znaczne tendencje zniżkowe, które wskazują na to, że w okresie całego roku import ten nie przekroczy 17 milionów ton. Jest ciekawą rzeczą porównać tę liczbę z ustaloną kilka miesięcy temu przewidującą import amerykańskiego węgla w wysokości 30 milionów ton. Poza tym wypada stwierdzić, że niektóre kraje nie mogą zmniejszyć importu do rozmiarów pożądaných na skutek kontraktów długoterminowych zmuszających je do odbioru węgla, którego absolutnie nie potrzebują".

"Z uwagi na taką sytuację, rząd St.Zjednoczonych zdecydował się znieść licencje i przydziały, które początkowo ustalone były dla węgla i postanowił wycofać w ciągu czerwca wszystkie statki floty rezerwowej w ilości ponad 250 jednostek przeznaczając je ponownie do transportów wojskowych. Uważa się bowiem w Stanach Zjednoczonych, że prywatne statki wystarczą całkowicie dla obsługi tak zredukowanych potrzeb zaopatrzenia węglowego. W każdym razie obecna struktura organizacyjna będzie jeszcze utrzymana przez pewien okres czasu, ażeby uniknąć biurokratycznych opóźnień w wypadku, gdyby nowe okoliczności stworzyły konieczność ponownego przystosowania statków dla przewozu węgla. Zdaniem włoskiego czasopisma jest to środek ostrożności bardzo przewidujący jednakże

mała jest ewentualność ażeby zaszła konieczność jego zastosowania, ponieważ sytuacja węglowa europejska wydaje się ulegać stałej poprawie".

Wielka Brytania

Podczas konferencji dyrektorów kopalń węgla w Blackpool przewodniczący państwowego zarządu górnictwa węglowego /N.C.B./, Sir Hubert Houldsworth oświadczył, że W. Brytania winna eksportować 30 mil. ton węgla rocznie, zaspakajając równocześnie zapotrzebowanie wewnętrzne. Dodał on, że koszty wydobycia węgla brytyjskiego są jeszcze za wysokie i że, dla ich zredukowania, winien być podjęty poważniejszy wysiłek w kierunku modernizacji kopalń, która przyczyni się do podniesienia wydajności.

W związku ze sprawozdaniem N.C.B. tygodnik "The Economist" omawia sprawę eksportu węgla z W. Brytanii jak następuje:

N.C.B. wraz z Ministerstwem Paliwa i Energii rozpatruje sprawę wzrostu eksportu. Oficjalny program eksportu na rok bieżący przewiduje dostawę 8,5 milionów ton /włącznie z dodatkowymi 2 milionami ton, obiecany na początku roku, ale bez gorszych gatunków węgla i szlamu, których eksport w ubiegłym roku wyniósł 1 1/4 mil. ton. "Zwiększenie eksportu do ok. 10-12 mil. ton w r.b. łącznie ze szlamem jest niewątpliwie potrzebne - stwierdza Economist. Entuzjaści z handlowych koł węglowych chcieliby osiągnąć wywóz w ilości około 16 mil. ton w 1953 r. a nawet więcej w 1954 r. Udawadniają oni, że rynek europejski odbierze jeszcze wiele więcej brytyjskiego węgla z ewentualną nieznaczoną poprawką w cenach /niemieckie i brytyjskie ceny eksportowe węgla są obecnie mniej więcej te same; z powodu spadku stawek frachtowych węgiel amerykański jest natomiast tańszy, ale płatny jest w dolarach/. Uważają oni, że okazać może nie trwać za długo i że aby ją wykorzystać W. Brytania musiałaby dokonać zmiany zarówno w jakości jak i ilości eksportowanego węgla. Zach. Niemcy i Ameryka oferują prawie w całości węgiel koksujący, którego właśnie pożądają europejscy importerzy. Dotychczas N.C.B. nie był w stanie oferować jakiegokolwiek domieszki węgla koksującego, a tylko ograniczone ilości węgla grubego.

Wybór jest ciężki - kontynuuje swe wywody "Economist". Sytuacja na europejskim rynku jest raczej taka jak na wiosnę 1950. Należy jednak przewidywać, że popyt w kraju znacznie znów wzrastać równolegle ze wzrostem produkcji przemysłowej i gdyby racjonowanie węgla zostało zakończone, konsumenci węgla opałowego skonsumentiliby 5 mil. ton rocznie więcej. Jeśli chodzi o jakość, to przemysł hutniczy ze zrozumiałych powodów sprzeciwiałby się eksportowaniu większej ilości węgla koksującego. Wydobycie podnosi się stale, ale przemysł węglowy otrzymuje jeszcze około 25 mil. ton węgla rocznie jako wynik pracy dniówki sobotnie, w kopalniach odkrywkowych oraz w ciągu drugiego tygodnia urlopu obiecanego górnikom, ale jeszcze im nie udzielanego. Nie-mniej na żadne z wyżej wy-

mienionych dodatkowych źródeł zaopatrzenia nie można liczyć na dłuższą metę, choć przejściowo łagodzą one sytuację węgla w kraju.

Ogólnie biorąc nadwyżki eksportowe węgla brytyjskiego są do pewnego stopnia sztuczne, wynikające z ograniczenia konsumpcji i stosowania dorywczych metod zwiększenia wydobycia.

Najmocniejszym argumentem, przemawiającym za zwiększeniem eksportu jest jedynie problem utrzymania się na rynku, przy wykorzystaniu koniunktury eksportowej, co musi się odbić ujemnie na podaży krajowej. Mniejsze lub większe wycofanie się z rynku europejskiego mogłoby oznaczać stracenie raz na zawsze dotychczasowej pozycji."

Niemcy zachodnie

Wedle doniesień amerykańskiej agencji prasowej "Associated Press" z Bonn, komisja aliancka bada obecnie protest niemiecki przeciwko alianckiemu zarządzeniu odnośnie przeprowadzenia likwidacji "Deutscher Kohlenverkauf" /syndykatu sprzedaży węgla/.

Adeanuer wystosował w dniu 30 maja pismo do amerykańskiego komisarza McCloy'a, w którym wypowiedział się przeciwko zarządzonemu natychmiastowemu rozwiązaniu "Kohlenverkauf", domagając się równocześnie ponownej konferencji rzeczoznawców.

Ze strony "rządu" oświadczono, że należy w najbliższym czasie liczyć się z podjęciem tych rozmów.

Alianci oświadczają zaś, że nie zapadła jeszcze żadna decyzja co do ponownych konferencji rzeczoznawców.

"Der Kohlenmarkt" informuje, że z przebiegu importu węgla amerykańskiego do Niemiec zachodnich w drugim kwartale b.r. można wnioskować, że przywóz zmniejszy się w dalszym ciągu również i w trzecim kwartale. Jedynie dla produkcji żelaza kontynuowane są dostawy węgla koksującego /ok. 1 do 1,2 mil. ton/. W ciągu drugiego kwartału sprowadzono z USA do Niemiec zachodnich, oprócz 1,2 mil. ton dla produkcji żelaza, jedynie od 50.000 do 70.000 ton węgla opałowego. W przydziałach dla poszczególnych gałęzi gospodarki nie zajdzie w stosunku do drugiego kwartału żadna poważniejsza zmiana. Elektrownie zaś i gazownie będą mogły utworzyć zapasy aż do najwyższego stanu okresu zimowego, plus zapotrzebowanie jednego miesiąca. Również i zachodnio-niemieckim kolejom związkowym polecono nagromadzenie zapasów rezerwowych w wysokości wystarczającej na okres 20-tu dni.

Francja

Wedle informacji "Journal des Charbonnages" sytuacja francuskiego rynku węglowego przedstawia się jak następuje:

W pierwszym kwartale 1952 r. wydobycie węgla w kopalniach francuskich wzrosło do 14.568 tys. ton w porównaniu z 13.991 tys. w I kw. ub. r. Wzrost zatem wyniósł 4,13%. Przeciętne dzienne wydobycie wynosiło w I kw. b. r. 189.205 ton, czyli o 6.427 ton więcej niż w roku 1938.

W kwietniu b. r. przeciętne dzienne wydobycie wynosiło 191.809 ton i było mniejsze o 5.349 ton niż w marcu. Wydobycie kwietniowe stanowiło 105,06% przeciętnego dziennego wydobycia w roku 1938.

Średnia wydajność na robotniko-dniówkę pod ziemią podniosła się w stosunku do marca o 9 kg. do 1360 kg. stanowiąc około 110,6% średniej wydajności w roku 1938.

Zapasy handlowe na zwałach zwiększyły się na dzień 17 maja do 450 tys. ton t. j. były wyższe o 42.620 ton niż w dniu 12 kwietnia b. r.

W kwietniu 1952 r. średnie wydobycie dzienne wynosiło w Zagłębiu Saary 53.204 t., zmniejszając się o 1.244 t. w stosunku do marca. Średnia wydajność pod ziemią wynosiła w kwietniu 1.601 kg. będąc mniejszą o 23 kg. w porównaniu z marcową. Saara dostarczyła Francji w kwietniu 331.311 ton węgla, co stanowi zmniejszenie o 104.653 w porównaniu z marcem.

W kwietniu 1952 r. nie licząc dostaw z Saary, import węgla wyniósł 1.365.418 ton i był mniejszy o 34.078 ton niż w marcu, stanowiąc 79,8% przeciętnej miesięcznej w roku 1938. Jeżeli wliczy się dostawy z Saary - ogólny import w kwietniu wyniósł 1.696.729 t., co stanowi 92,1% przeciętnej miesięcznej z roku 1938 i zmniejszenie o 138.731 ton w porównaniu z importem w marcu.

Całkowity import francuski, łącznie z Saarą, za pierwsze 4 miesiące 1952 r. wyniósł 7.025.044 t., zwiększwszy się o 1.680.237 t. w stosunku do całkowitego importu w pierwszych 4 miesiącach 1951 r.

W stosunku do manca import w kwietniu wykazuje następujące zmiany: z W. Brytanii wzrost o 12.100 t.; ze St. Zjednoczonych zmniejszenie o 99.300 t.; z Belgii wzrost o 67.500 t.; z Zagłębia Ruhry i Akwizgranu zmniejszenie o 42.100 t.; z Zagłębia Kolonii /brykiety z węgla brunatnego/ zmniejszenie o 4.200 t.; z Polski zwiększenie o 20.500 t. wreszcie z Tonkinu, NRD, ZSRR, Turcji, Czechosłowacji, Włoch, i Maroka zwiększenie ogólne o 11.400 t.

Sytuacja na rynku uległa dalszemu polepszeniu w maju. Wydobycie węgla w tym miesiącu wyniosło przeciętnie dziennie 186.500 t. w porównaniu z 182.900 t. w tym samym miesiącu r. ub. Import zmniejsza się w stosunku do okresu zimowego na skutek redukcji dostaw ze St. Zjednoczonych. Ogólne dostawy są jednak w dalszym ciągu znaczne dzięki zwiększonemu importowi z innych krajów. W kwietniu 1952 r. Francja otrzymała z zagranicy 1.365 tys. ton w porównaniu z 1.025.000 t. w kwietniu 1951 r. W maju import wyniósł ok. 1.200.000 t. w porównaniu z 973.000 w maju 1951 r.

Wyżej wymienione czasopismo zwraca uwagę, że począwszy od września, przez całą ub. zimę, import wynosił przeciętnie miesięcznie ok. 1.400.000 t. w tym 575.000 t. węgla amerykańskiego. Brak dolarów zmusił Francję do zredukowania tej ostatniej pozycji. Dziennik sądzi, że począwszy od czerwca - lipca, importy miesięczne przekroczą 1.000.000 ton, lub 1.100.000 t., w tym będzie ok. 150.000 t. węgla ze St. Zjednoczonych. Dziennik wyraża powątpiewanie czy sytuacja finansowa Francji pozwoli jej na podniesienie zakupów węgla amerykańskiego w końcu roku i przewiduje, że ilości stojące do dyspozycji będą w jesieni 1952 r. niższe niż o rok wcześniej. Wzrost wydobywania jest wprawdzie stały lecz powolny i nie będzie mógł zaspokoić ewentualnego zwiększenia zapotrzebowania, o czym przekonano się w jesieni 1950 r.

Dziennik przestrzega przed niebezpiecznymi iluzjami, co do obfitości węgla na rynku francuskim. Błędy w roku 1950 kosztowały za dużo, ażeby popełniać je ponownie. Jeżeli kampania zakupów w lecie nie ożywi się, jeśli będzie kilka strajków i zima mniej łagodna niż w r. ub. Francja może się znaleźć na Boże Narodzenie w sytuacji krytycznej.

Miedzy Francją a Belgią zawarto układ handlowy, który zwiększył znacznie plan dostaw węgla z Belgii. Z dostaw tych będzie korzystał w dużej części sektor opału domowego. Plan poprzedni przewidywał dostawę w czerwcu 71.000 t. węgla opałowego, w czym 56.000 t. sortowanego i 15.000 t. brykietów. Wysyłki dodatkowe obejmują 60.000 t. sortowanego, 18.000 t. brykietów i 20.000 t. groszków węgla chudych; ogółem pierwotnie projektowane dostawy w ilości 71.000 t., zwiększono o 98.000 t. Sądzi się, że w III kw. Belgia dostarczy Francji ponad 300.000 ton, w tym 175.000 t. węgla opałowego.

Belgia

Prasa informuje, że górnictwo węglowe Belgii ma nadal duże trudności ze zbytem węgla, a to w wyniku spadku zamówień na węgiel przenysłowy wskutek ograniczeń w zakupach wielkich konsumentów, takich jak elektrownie i cementownie, którzy odbierają ilości na potrzeby bieżące, astrymując się od powiększania zapasów.

Z dużym zadowoleniem powitano układ z Francją przewidujący dodatkowe dostawy węgla.

Przypuszcza się, że obecna sytuacja ma charakter przejściowy. Mimo osłabienia rynku, kopalnie utrzymują wydobywanie na wysokim poziomie tak przez wzrost wydajności jak przez zatrudnienie nowych sił roboczych. Od stycznia 1951 do maja 1952 liczba zatrudnionych wzrosła ze 151.000 do 161.000. Ta ilość obejmuje 72.000 cudzoziemców w tym 51 tys. Włochów, których na początku 1951 r. pracowało tylko 35.000.

"Daily Freight Register" informuje, że z dniem 26 maja cenę belgijskiego węgla bunkrowego w Antwerpii i Gandawie zredukowano o 10 sh do 150 sh. za tonę fob przy sprzedaży

200 ton i więcej. Dodatkowe opłaty przy odbiorze ilości mniejszych pozostają niezmiennione. Cena westfalskiego węgla bunkrowego pozostaje w niezmiennionej wysokości 147/6 za tonę iob.

Od tych cen udziela się rabatu sh.1/ od tony przy dostawach kontraktowych.

Import węgla i koksu do Finlandii w I kw.1952 r.

"Daily Freight Register" informuje, że w I kwartale 1952 r. import węgla i koksu do Finlandii wyniósł 555.780 t., wykazując w porównaniu z rokiem ub. /427.635 ton/ wzrost w wysokości 128.145 ton. Import w I kw. 1950 r. wyniósł 442.175 ton. Przywóz w styczniu b.r. wyniósł 245.332 ton obniżając się w lutym do 190.351 ton, w marcu zaś do 120.097 t. Porównane z rokiem 1951 miesięczne liczby importu w r.b. są w każdym wypadku wyższe, co wykazuje poniższa tabela.

	<u>1952</u>	<u>1951</u>
styczeń	245.332 ton	187.312 ton
luty	190.351 "	145.243 "
marzec	120.097 "	95.080 "
	<u>555.780 "</u>	<u>427.635 "</u>

Wydobycie ropy w Arabii Saudyjskiej

Według danych "Arabian-American Oil Co." wydobywanie ropy w Arabii Saudyjskiej w okresie styczeń-maj 1952 wyniosło 17.429 tys.ton wobec 13.310 tys.ton w analogicznym okresie 1951 r. Wydobywanie w maju b.r. było nieco mniejsze od 3,5 mln.ton wobec 3 mln.ton w maju ub.r.

Zdolność przetwórcza rafinerii i zużycie produktów naftowych we Włoszech.

Zgodnie z oświadczeniem przewodniczącego związku zawodowego włoskich pracowników przemysłu naftowego, zdolność przetwórcza rafinerii włoskich osiągnęła w 1952 r. 12.5 mln. ton, a w 1953 r. - 15 mln. ton.

Według oceny komisji technicznej związku producentów ropy, zużycie produktów naftowych we Włoszech w 1952 r. wyniosło 5.640 tys.ton, w tym /w tys.ton/: ropy - 200, olejów gazowych - 980, mazutu i paliw Diesla - 3.230, olejów smarowych - 127, bitumów - 230. W porównaniu z 1951 r. zużycie benzyny zwiększy się o 80 tys. ton, olejów gazowych również o 80 tys. ton, mazutu i paliw Diesla o 300 tys.ton.

Włoski korespondent agencji "Agefi" donosi, że

Włochy importowały w I kwartale 1952 r. 43.275 ton ropy naftowej na sumę \$ 1 mln. cif.

Sytuacja w zakresie zaopatrzenia w ropę naftową i produkty naftowe w Stanach Zjednoczonych.

Agencja Reuter donosi z Waszyngtonu, że zgodnie z oświadczeniem wydziału górnictwa ministerstwa spraw wewnętrznych USA, rafinerie amerykańskie w pozostałej części roku 1952 będą musiały pracować prawie przy pełnym wykorzystaniu swej zdolności produkcyjnej, aby skompensować spadek produkcji spowodowany strajkiem w przemyśle naftowym, który miał miejsce w maju.

Komisja kolejowa w Stanie Teksas wychodzi z innego punktu widzenia i jest zdania, że kwota wydobycia w Teksasie zostanie jeszcze obniżona, gdyż w Stanach Zjednoczonych jest nadmiar nafty, szczególnie benzyny. Przewodniczący komisji podkreśla, że zapasy ropy naftowej i produktów naftowych w USA są obecnie większe niż rok temu, pomimo niedawnego strajku pracowników przemysłu naftowego.

Obniżenie ceny mazutu we Francji

Maksymalne ceny wszystkich gatunków mazutu dla konsumentów francuskich zostały 27 maja obniżone o 600 f.fr. na tonie /czyli o \$ 1.71 po kursie oficjalnym/.

Cena ciężkiego mazutu Nr.1 wynosi obecnie 10.200f.fr. za tonę /\$ 29,14/ franco rafineria albo port importowy wobec poprzedniej ceny 10.000 f.fr./\$ 30,86/.

Podwyżka ceny rudy manganowej wydobywanej w Stanach Zjednoczonych

Organizacja zakupu surowców na cele zbrojeniowe Stanów Zjednoczonych podwyższyła o 30 \$ podstawową cenę rudy manganowej dostarczonej do rządowego punktu zakupu w Deming /Stan Nowy Meksyk/. Nowa cena wynosi \$ 2,30 za jednostkę /10,16 kg./ zawartości manganu w tonie brutto rudy.

Wydobycie i eksport rudy chromowej i manganowej w Turcji

Wydobycie rudy chromowej w Turcji w 1951 r. ocenia się na 350 tys.ton. Eksport rudy w pierwszej połowie ub.roku wyniósł 219 tys.ton.

Wydobycie rudy manganowej w Turcji znacznie zwiększyło się w ostatnich latach i wyniosło /w tys.ton/: w 1948 - 8, 1949 - 25 i w 1950 - 32. Eksport rudy w pierwszej po-

łowie 1951 r. wyniósł 22 tys.ton, a w całym roku szacowany jest na 45 tys.ton. Prawie cała ilość rudy eksportowana jest do Stanów Zjednoczonych, jednakowoż w 1951 r. niewielkie ilości zakupiły Włochy, Holandia i niektóre inne kraje.

Wydobycie rud metali stopowych w Kongo Belgijskim

	1950 r.	1951 r.
	w tonach	
manganowa	16.990	70.945
wolframowa	196	196
tantalo-niobium	135	95
mieszana cyny-tantalu-niobium	1.102	1.178
mieszana cynowo-wolframowa	446	549

Wydobycie rud w Meksyku

	1950 r.	1951 r.
	w tonach	
żelazna	285.738	312.581
wolframowa	40	195
manganowa	14.461	28.524

Możliwości eksportowe Brazylii w zakresie minerałów w 1952 r.

Możliwości eksportowe Brazylii w zakresie metali i kopalin niemetalicznych szacowane są w 1952 r. jak następuje: /w tys.ton/: ruda żelazna - 2.000, ruda manganowa - 600.0, ruda wolframowa - 2,0, ruda berylowa - 3,5, tantalit /wysokogatunkowy/ 0,15, kolumbit /ruda niobium/ - 0,05, ilmenit - 30,0, rutil - 1,5, baddeleit /dwutlenek cyrkonii/ - 10,0, cyrkon - 5,0, sluda - 1,0, kryształy kwarcu - 1,0.

Szacunek ten został przeprowadzony w związku z wprowadzoną niedawno ustawą, która daje rządowi brazylijskiemu prawo kontroli nad eksportem wszystkich minerałów, które mogą być uznane za "strategiczne".

Odkrycie dużych złóż uranu w Nigerii

Wedle komunikatu rządu brytyjskiego, w Północnej Nigerii dokonano odkrycia złóż uranu, które zaliczają się do największych na świecie, złoża te mają rozciągać się na obszarze około 80 ha i zawierać 700.000 ton rudy. Ocenia się, że po uruchomieniu złóż, wydobyte rudy osiągnie 3.000 ton dziennie, co dałoby 100 ton uranu i 2.000 niobium rocznie.

50

Cofnięcie zakazu sprzedaży porcelany ozdobnej
na rynku wewnętrznym w Wielkiej Brytanii.

W odpowiedzi na zapytanie Izby Gmin, brytyjski minister handlu zakomunikował, że cofnięty zostaje zakaz sprzedaży porcelany ozdobnej na rynku wewnętrznym w wyniku niekorzystnej sytuacji na zagranicznych rynkach zbytu. Zwolnienie kwot na rynek wewnętrzny ma stanowić pomoc dla przemysłu porcelanowego, który zmuszony był zwolnić z pracy pewną ilość pracowników. Kwoty te opierają się na wynikach produkcji w ub.r. Ważne są one na okres półroka. Ministerstwo Handlu zastrzegło sobie jednak prawo cofnięcia kwot po upływie trzech miesięcy w zależności od sytuacji w handlu zagranicznym. Brytyjski przemysł porcelanowy jest zdania, że posunięcie to stanowi tylko połowiczny środek w obecnej ciężkiej sytuacji.

Wielka Brytania eksportowała wprawdzie w okresie pierwszych czterech miesięcy b.r. trzykrotnie więcej porcelany do Australii niż przed wojną, jednak liczyć się należy z tym, że na skutek ograniczenia importu o 80% i wielkich zapasów, zapotrzebowanie Australii na porcelanę w roku bieżącym jest już pokryte.

Podobnie przedstawia się sytuacja w Nowej Zelandii, która należy do największych rynków zbytu. Wpływy z brytyjskiego eksportu porcelany w okresie czterech pierwszych miesięcy bieżącego roku, które wynosiły £ 6,7 mln wobec £ 5,1 mln w 1951, przesłaniają prawdziwą sytuację w tej gałęzi przemysłu w chwili obecnej.

Recenzja w zachodnio-niemieckim przemyśle chemicznym

"Nadzieja na zwiększenie obrotów w zachodnio-niemieckim przemyśle chemicznym nie zmaterializowała się" pisał w połowie czerwca brytyjski tygodnik branżowy "The Chemical Age". Nie licząc niewielkiego sezonowego wzrostu sprzedaży artykułów konsumowanych przez przemysł budowlany, większość firm chemicznych znalazła się obecnie wobec takiego samego osłabienia rynku jakie miało miejsce w drugim kwartale ub.r. Niektóre koła handlowe spodziewają się ożywienia w drugiej połowie b.r. lecz jasne jest - jak pisze w/w periodyk - że dostawy chemikalii konsumowanych przez przemysł włókienniczy, skórzany i papierniczy zmuszeni będą do znaczniejszego zmniejszenia produkcji.

Firmy, które powiększyły w końcu roku ubiegłego swą zdolność produkcyjną w celu pokrycia spodziewanego wzrostu popytu, stwierdzają obecnie, że przeceniły możliwość zbytu. Dotyczy to w szczególności firm produkujących włókna syntetyczne, na które popyt zmniejszył się znacznie powodując m.in. zupełne unieruchomienie na przeciąg kwietnia dużej wytwórni jedwabiu sztucznego w Siegburgu, w której obecnie zatrudnienie wynosi zaledwie 1/3 stanu normalnego.

Meldunki z chemicznego rynku w Stanach Zjedn.

W drugim tygodniu czerwca popyt ze strony przemysłu na chemikalia suchej destylacji węgla wyraźnie się powiększył. Było to wynikiem zmniejszenia się produkcji w związku ze strajkiem w przemyśle stalowym i naftowym. Największe zainteresowanie notowano na benzol, touol i ksylol.

Strajki w stalowniach i w hutach spowodowały jednak jednocześnie spadek popytu na kwas siarkowy i siarczan miedzi - artykuły konsumowane w znacznych ilościach przez przemysł stalowy. Jeden z czołowych producentów podniósł z terminem obowiązującym od 1 lipca cenę syntetycznego siarczanu amonu o 2 dolary na tonie do 47 dolarów za tonę FOB Houston. Popyt na siarczan amonu ze strony importerów zagranicznych jest bardzo duży przy ograniczonej podaży tego artykułu na eksport.

Wzrost produkcji formaldehydów w USA.

Według danych podanych przez ANA koncern chemiczny "Celanese Corporation of America" główny producent formaldehydów w USA podał statystykę produkcji tych artykułów w Stanach Zjednoczonych, z której wynika, że w 1951 r. Stany wy-

produkowały około 950 000 tys.lb formaldehydów w porównaniu z 835 142 tys.lb w 1950 r. i 134 478 tys.lb w 1939 r. Przewidywany poziom produkcji w 1952 r. wynosi około 1 miliarda lb. Zbyt formaldehydów na rynku krajowym wynosił w 1950 r. 506 419 tys.lb, a w r.ub. około 600 000 tys.lb.

W.Brytania utrudnia import chińskiego olejku drzewnego

W celu ograniczenia importu chińskiego olejku drzewnego rząd zakomunikował oficjalnie brytyjskim importerom, że za każdą tonę zakupioną z zapasów rządowych po cenie £ 270 ex tank otrzymają oni specjalne zezwolenie importu olejku drzewnego po £ 168 za tonę. Kraje, które dostarczają na rynek angielski olejek drzewny po w/w cenie nie zostały w komunikacie rządowym wyszczególnione. W dniu 20.V. sprzedawcy chińskiego olejku drzewnego w Anglii żądali za ten artykuł w beczkach po £ 280 za tonę.

Import nawozów i niektórych artykułów chemicznych do Danii

Jak podaje BIKI z 17 czerwca Dania importowała w I kwartale b.r. następujące ilości niektórych artykułów chemicznych /1000 ton/:

	<u>styczeń - marzec</u>	
	<u>1951</u>	<u>1952</u>
fosfaty naturalne	48,3	64,3
saletra azotowa	2,8	10,1
saletra kalcyonowana	98,0	102,5
siarczan amonu	4,1	4,5
sole potasowe	69,2	105,4
soda kaustyczna	19,4	18,5
soda kalcyonowana	56,5	41,2
barwniki syntetyczne	3,36	1,55

Produkcja niektórych artykułów chemicznych we Francji

Zgodnie ze statystyką przemysłową Francji produkcja niektórych artykułów chemicznych kształtowała się w I kwartale b.r. w sposób następujący /w 1000 ton/:

	<u>średnia</u>	<u>I kwart.</u>
	<u>kwart.</u>	
	<u>1951</u>	<u>1952</u>
kwask siarkowy	363	352
węglan wapnia	52	39
soda kaustyczna - stał.	66	73
węglu sodu	205	185
siarczan węgla	8,5	7,5
amoniak /zawart.azotu/	68,7	76,7
kwask azotowy	32,1	36,9
nawozy azotowe syntet.	61,1	68,5
w tym siarczan amonu	11,6	12,4
saletra wapniowa	9,0	10,5

superfosfaty 14% P_2O_5	316,1	256,6
siarczan miedzi	13,4	23,8
siarczan potasu	15,6	14,9
kwas chlorowodorowy	45,5	46,0

Obroty zagraniczne Anglii artykułami chemicznymi

W pierwszych czterech miesiącach b.r. Anglia importowała artykuły chemiczne, farmaceutyczne i farby za sumę £ 21,5 mln. czyli o £ 2,8 mln. więcej niż w tym samym czasie o rok wcześniej i o £ 10,2 mln. więcej niż w 1950 r. W tym samym okresie eksport tych dóbr wyniósł £ 52,0 mln. będąc o £ 10,6 mln. większym niż w pierwszych czterech miesiącach 1951 r. i o £ 21,8 mln. niż w 1950 r. Głównymi dostawcami chemikalii na rynek angielski były następujące kraje /w 1000 £/:

	<u>s t y c z e ń - m a r z e c</u>		
	<u>1950</u>	<u>1951</u>	<u>1952</u>
Stany Zjednoczone	3 169	3 770	4 388
Niemcy zachodnie	1 367	3 445	4 252
Francja	1 857	2 484	2 040
Belgia	197	1 731	1 509
Zw.Afryki Południowej	901	708	1 281
Szwajcaria	535	879	1 209

W eksporcie chemikalii z Anglii główną rolę odgrywały lekárstwa i farmaceutyki stanowiąc około 23% wartości wywozu, oraz farby werniksy i lakiery - 13%. Poważną pozycję stanowiły również środki owadobójcze, związki sodu i siarczany. Głównymi rynkami zbytu na chemikalia angielskie były w pierwszych czterech miesiącach b.r. następujące kraje /w 1000 £/:

	<u>s t y c z e ń - m a r z e c</u>		
	<u>1950</u>	<u>1951</u>	<u>1952</u>
Indie	1 456	3 157	4 861
Australia	1 731	2 419	4 269
Stany Zjednoczone	868	3 735	3 801
Zw.Afryki Południowej	1 348	2 039	2 644
Nowa Zelandia	839	886	1 756
Malaje	1 016	1 257	1 995
Pakistan	1 016	919	1 778
Brytyjska Afryka Zach.	868	1 072	1 740
Brazylia	1 438	1 197	1 687
Irlandia	1 199	1 612	1 576

Kauczuk drewno. napier

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku

W drugiej, i na początku trzeciej dekady czerwca ceny kauczuku naturalnego na rynku londyńskim wykazywały nadal mi-
ni pewnych wahań wyraźną tendencję zwykłą. W okresie od
10-go czerwca do 24-go czerwca cena kauczuku RSS Nr.1 /na-
tychmiast/ podniosła się o $2 \frac{3}{4}$ d za lb. do poziomu $28 \frac{1}{4}$
d za lb.

Donoszą z U.S.A., że "Reconstruction Finance Corpora-
tion" zamierza w najbliższym czasie zająć się sprawą dalszej
obniżki ceny produkowanego przez fabryki państwowe kauczuku
syntetycznego. Dwie pozostałe jeszcze fabryki kauczuku syn-
tetycznego produkowanego ze spirytusu mają zostać zamknięte
do 1-go września br.

W związku z przednim spadkiem cen kauczuku naturalnego
obniżyły się w U.S.A. ceny tych typów opon i dętek, do wyro-
bu których kauczuk naturalny używany jest w przeważającej
ilości. I tak np. firma "Goodyear Tire and Rubber Co" obniży-
ła z dniem 13 czerwca br. ceny opon dla samochodów ciężaro-
wych przy mniejszych rozmiarach o 2,5%, a przy większych o
7,5%. Jednocześnie firma ta obniżyła ceny dętek dla samocho-
dów ciężarowych i osobowych, oraz dla traktorów rolniczych
o 7,5%.

W Stanach Zjednoczonych prasa kapitalistyczna przy-
puszcza, że rząd U.S.A. rozpocznie znów z dniem 1 lipca br.
zakupy kauczuku naturalnego dla uzupełnienia zapasów stra-
tegicznych. Przy tej okazji niższe gatunki zakupionego już
kauczuku będą zastępowane wyższymi.

Jak wiadomo - o czym donosił już W.H.Z. Nr. 17/52 i
21/56 - amerykańska ustawa o kauczuku, której okres ważno-
ści upływał 30 czerwca br., została początkowo przedłużona
przez Izbę Reprezentantów Kongresu U.S.A. o dwa lata, pod-
czas, gdy przez Senat tylko o jeden rok. Obecnie na połączo-
nym posiedzeniu obu Izb osiągnięto pewien kompromis, w wyni-
ku którego okres ważności ustawy został ostatecznie przedłu-
żony o 21 miesięcy, to znaczy do 31 marca 1954 r. Jednocześ-
nie "Reconstruction Finance Corporation" do której należy
kierownictwo państwowymi fabrykami kauczuku syntetycznego,
oraz inne zainteresowane urzędy, winny do dnia 1 marca
1953 r. opracować i wręczyć prezydentowi U.S.A. projekt
sprzedaży państwowych fabryk kauczuku syntetycznego firmom
prywatnym. Ze swej strony prezydent obowiązany jest do dnia
1 kwietnia 1953 r. przekazać Kongresowi do rozpatrzenia
swoój projekt sprzedaży.

Według oświadczenia brytyjskiego sekretarza stanu dla
handlu zamorskiego, Anglia reeksportowała do Z.S.R.R. w okre-

- 30 -

sie 12 miesięcy licząc od 30 wkietnia ub.r. 89.109 ton kau-
czuku surowego. W ciągu trzech pierwszych miesięcy br. eks-
portbrytyjski tego surowca do Z.S.R.R. wyniósł 51.550 ton
wobec zaledwie 4.061 ton w podobnym okresie roku ubiegłego.
Natomiast reeksport do U.S.A. wyniósł w pierwszym kwartale
br.24624 ton w porównaniu z 699 ton w pierwszym kwartale
ub.r.

Produkcja, konsumcja i zapasy kauczuku w krajach kapi-
talistycznych.

I k w a r t a ł			
<u>1951</u> <u>1952</u>			
w tysiącach ton			
<u>Kauczuk naturalny</u>			
Produkcja	502,9		436,9
Konsumcja 1/	411,5		381,0
Zapasy na koniec marca	772,2		784,9
w tym: w kraj. produkując.	264,2		243,9
" " konsumując, 2/	254,0		320,0
w drodze	254,0		221,0
<u>Kauczuk syntetyczny 3/</u>			
Produkcja	201,1		252,3
Konsumcja	195,6		226,1
Zapasy na koniec marca 2/	68,6		172,7

1/ światowa, 2/ bez rządowych zapasów U.S.A., Anglii i Fran-
cji, 3/ W 1951 r. U.S.A. i Kanada, w 1952 r. - U.S.A., Kana-
da i Niemcy zachodnie.

"Economist" o znaczeniu kauczuku dla krajów obszaru szter- lingowego i o perspektywach rynku

Angielskie pismo "Economist" podkreślając znaczenie
kauczuku naturalnego dla krajów obszaru szterlingowego,
jako poważnego źródła dolarowego, pisze, że przez 6 lat od
chwili zakończenia wojny wpływy dolarowe ze sprzedaży kau-
czuku wyniosły \$ 1.550 mln., czyli czwartą część ogółu
wpływów dolarowych obszaru szterlingowego uzyskanych ze
sprzedaży towarów. Wpływy ze sprzedaży kauczuku wahały się
dość silnie od \$ 141 mln. w 1946 r. do \$ 283 mln. w 1947 r. i
\$ 143 mln. w 1949 r.; w 1950 r. wzrosły one znów do \$ 273
mln., a w 1951 r. do \$ 464 mln. Olbrzymi wzrost tych wpły-
wów w roku ubiegłym spowodowany został wysokimi cenami kau-
czuku w pierwszym kwartale ub.r. Ilość kauczuku sprzedana
w 1951 r. do U.S.A. i Kanady była jednak mniejsza niż w
1950 r. Przypuszcza się, że w roku bieżącym w związku ze
spadkiem cen kauczuku, oraz oczekiwanym zmniejszeniem się
zakupów kauczuku przez U.S.A. /biorąc pod uwagę również za-
kupy na zapasy strategiczne/, przynajmniej o 5% w porówna-
niu do roku ubiegłego, wpływy dolarowe ze sprzedaży kauczuku
nie przewyższą \$ 215 mln.

Pod względem wartości udziału kauczuku w ogólnym eksporcie malajskim wynosił w r.ub. 66%, a cło eksportowe od kauczuku stanowiło 46% dochodów rządu malajskiego. W związku z powyższym, silny spadek cen kauczuku poważnie odbił się na gospodarce Malajów.

Rząd U.S.A., który w r.ub. zakupił zapasy strategiczne 305 tys. ton kauczuku naturalnego, oświadczył, że jego pierwotny program stworzenia strategicznych zapasów kauczuku, został już wykonany i chociaż Stany Zjednoczone zamierzają nadal kupować kauczuk na zapasy strategiczne, jednakże zakupy te będą znacznie zmniejszone, tak, że tylko część nadwyżki produkcyjnej kauczuku naturalnego w r.b., ocenianej na 244 tys. ton., zostanie prawdopodobnie wchłonięta na zapasy strategiczne. Pomimo, że od lipca br. kauczuk naturalny będzie mógł na rynku amerykańskim swobodnie konkutować z kauczukiem syntetycznym, to jednak wg. oceny rządowej konsumpcja jego w U.S.A. zwiększy się w roku bieżącym zaledwie o 10 tys. ton, to znaczy do wysokości 472 tys. ton, podczas gdy konsumpcja kauczuku syntetycznego zwiększy się prawdopodobnie o 32 tys. ton. i wyniesie 803 tys. ton.

Jak sądzi "Economist", niska cena syntetycznego kauczuku GR-S /23¢ za lb. czyli \$ 507,06 za tonę/ w połączeniu z ustanowieniem minimalnego poziomu produkcji kauczuku syntetycznego w U.S.A., stanowi wystarczającą obronę dla amerykańskiego przemysłu kauczuku syntetycznego.

Szacunkowa nadwyżka produkcji kauczuku naturalnego nad jego konsumpcją nie jest w r.b. zbyt wysoka /244 tys. ton/, tym niemniej jeżeli U.S.A. nie zaprzestaną swej polityki protekcyjizmu w stosunku do własnego kauczuku syntetycznego, a światowa produkcja kauczuku naturalnego nie zmniejszy się dość znacznie, to, przed krajami Południowo-Wschodniej Azji produkującymi kauczuk, staną w r. 1953 poważne problemy, od których rozwiązania zależeć będzie w dużej mierze równowaga ekonomiczna tych krajów.

Jak podkreśla "Economist" produkcja kauczuku na Malajach i w Indonezji zaczęła się już zmniejszać, głównie na skutek spadku cen kauczuku na rynku światowym. W ciągu ostatnich dwóch lat, w związku z wysokimi cenami kauczuku nie sadzono nowych drzew kauczukowych. Nie opłacało się bowiem wycinać starych drzew nawet wtedy jeżeli dawały one tylko niewielkie ilości kauczuku. Wiek większości malajskich drzew kauczukowych wynosi 20-30 lat. W końcu 1950 r. obszar zajęty pod uprawę drzew kauczukowych na Malajach wynosił 1.367 tys. ha. W tym na dużych plantacjach 800 tys. ha i wysoko wydajne drzewa kauczuka zajmują obszar tylko 239 tys. ha i znajdują się wyłącznie na dużych plantacjach. Zagadnienie polega na tym, aby przeprowadzić sadzenie drzew na drobnych plantacjach, a zwłaszcza na tych, których powierzchnia wynosi od 1 do 4 ha. Realizacja tego projektu wymaga jednak w tej czy w innej formie pomocy finansowej ze strony rządu. Ten sam problem, choć nie tak ostry, stoi orzed Indonezją. Jeżeli obecnie dokonane będzie sadzenie wysokowydajnych drzew kauczukowych to zaczną one dawać kauczuk około 1960 r. Jak dotąd nie słyhać by rząd malajski zamierzał przedsięwziąć jakieś kroki dla rozwiązania powyższego problemu.

Perspektywy sprzedaży tarcicy w 1952 r.

Komitet dla Spraw Drewna przy Europejskiej Komisji Gospodarczej, w swoim biuletynie ocenia światowe zapotrzebowanie na import europejskiej tarcicy iglastej w 1952 r. na 2,8 - 3,0 mln. stds. Natomiast możliwości eksportu tarcicy północno-amerykańskiej do Europy oceniane są od 2,65 do 3 mln. stds. Według prowizorycznych obliczeń światowy import europejskiej tarcicy iglastej w 1951 r. wyniósł 3,50 mln. stds., podczas gdy import tarcicy do Europy 2,93 mln. stds.

Ocenia się, że do końca 1952 r., oprócz już sprzedanych partii, można będzie ulokować w poszczególnych krajach europejskich następujące ilości tarcicy / w tys. stds. /

Anglia	275-300	Francja	20
Holandia	120	Irlandia	15
Niemcy zachodnie	100	Inne kraje europ.	15
Dania	75		
Belgia	20		

Należy przypuszczać, że większość zapotrzebowania na tarcicę dla wyżej wymienionych krajów zaspokoją dostawy Szwecji i Finlandii. Wymienione dwa państwa sprzedały już w roku bieżącym, licząc do końca kwietnia br. 400 tys. stds. tarcicy.

Eksport tarcicy z Austrii

Eksport tarcicy z Austrii w pierwszym kwartale br. wyniósł 513,6 tys. m³, czyli o 98,2 tys. m³ mniej niż w podobnym okresie 1951 r. Przypuszcza się, że ustanowiona na 1952 r. kwota eksportowa tarcicy w ilości 3 mln. m³, jak również 200 tys. m³ pozostałych z kwoty eksportowej w 1951 r. nie będą wykorzystane.

Eksport tarcicy z Austrii skierowany był do następujących krajów:

	I kwartał	
	1951 r.	1952 r.
	w %	
Włochy	33,6	30,9
Niemcy zachodnie	7,6	26,0
Francja	6,5	14,6
Holandia	13,6	7,1
Triest	8,4	3,7
Anglia	11,8	2,5
Inne kraje	18,5	15,2

Trudności w eksporcie płyt fibrowych

Na skutek wprowadzenia w wielu krajach ograniczeń importowych, eksporterzy austriaccy i szwedzcy napotykają

na znaczne trudności przy sprzedaży płyt fibrowych na rynkach zagranicznych. W zainteresowanych kołach Szwecji liczą, że w związku ze spadkiem eksportu płyt fibrowych, produkcja ich w roku bieżącym zmniejszy się o $\frac{1}{3}$ w porównaniu z 1951 r. W celu powiększenia konkurencyjności swych płyt fibrowych eksporterzy szwedzcy znacznie obniżyli ceny, co jeszcze bardziej utrudniło sprzedaż płyt fibrowych przez eksporterów austriackich.

Import drewna do Anglii

I - IV

1951   1952
w tys.stds.

Drewno iglaste

Tarcica	294,5	283,0
Komplety skrzynkowe	10,6	15,3
Drewno heblowane	10,5	33,1

w tys.m³

Podkłady	112,7	44,5
Surowiec tartaczny	18,7	39,4
Słupy telegraficzne	6,3	8,9

w tys.ton

Klepka	6,6	4,2

w tys. fathoms

Kopalniaki	65,0	109,3

Drewno liściaste

Tarcica	313,3	269,2
Okraglaki	188,0	117,7

w tys.ton

Fornier łuszczony	11,7	9,4

Przemysł korkowy i eksport korka z Portugalii

Około 32% lasów korkowych świata znajduje się w Portugalii /1,75 mln. akrów/, dzięki czemu kraj ten jest w stanie w około 50% pokryć światowe zapotrzebowanie na naturalny i przerobiony korek.

Korek i wyprodukowane z niego artykuły stanowią najważniejszą pozycję w portugalskim handlu zagranicznym, stanowiąc wartościowo 16% eksportu.

Podstawowe znaczenie dla portugalskiego przemysłu korkowego posiada przeróbka odpadków korka na rozmaite płyty izolacyjne, cegły ściennie i podłogowe, kapsle korkowe itp. W portugalskim przemyśle korkowym pracuje ponad 20 tys. osób w około 500 zakładach. Oprócz tego około miliona ludzi pracuje w lasach korkowych / cała ludność Portugalii wynosi około 9 milionów/.

Zarówno produkcja jak i eksport korka z Portugalii znajduje się pod kontrolą "Narodowej Federacji Korkowej" utworzonej w 1936 r., której najważniejszym zadaniem jest systematyczne sadzenie nowych lasów korkowych w miejsce wyciętych.

W 1951 r. Portugalia wyeksportowała 232 tys. ton korka. Z tej ilości 81% przypadało na korek surowy, a 19% na korek przerabiany. Z punktu widzenia wartości wywozu, korek surowy stanowił 56%, a przerabiany 44% eksportu. Największym odbiorcą korka portugalskiego były w r. 1951 Stany Zjednoczone, które importowały przeszło 99 tys. ton., z czego 95 tys. ton korka surowego. Na drugim miejscu znajdowała się Anglia, która importowała ponad 40 tys. ton, z czego większość stanowił korek przerobiony. Wartościowo angielski import z Portugalii był równy importowi U.S.A. Portugalia eksportuje korek do blisko 80 krajów, z których największymi odbiorcami w ubiegłych trzech latach były następujące państwa:

	1949	1950	1951
	w tys. ton		
U.S.A.	66,0	90,8	99,7
Anglia	33,7	39,2	43,6
Niemcy Zachodnie	6,7	11,9	15,0
ZSRR	2,4	8,6	11,5
Holandia	6,0	8,4	7,6
Dania	4,5	5,4	6,0
Kanada	3,5	4,2	4,3
Meksyk	3,1	3,6	4,3
Belgia	2,7	3,4	3,3
Australia	2,6	4,5	2,9

Z międzynarodowego rynku miazgi drzewnej

Zgodnie z przewidywaniami odbyły się w Londynie w dniu 18 czerwca br. rozmowy pomiędzy norweskimi eksporterami miazgi drzewnej a importerami angielskimi. Jak podaje komunikat wydany po zakończeniu rozmów, omawiane były wszystkie problemy związane z obecnym impasem w obrotach miazgą drzewną, a zwłaszcza problem cen i zatrudnienia w przemyśle celulozowym i papierniczym Anglii i Norwegii. Podobnie jak i w wypadku rozmów ze Szwedami nieuzgodniono żadnych konkretnych problemów. Dalsze rozmowy mają mieć miejsce w najbliższej przyszłości. Jak donosił już poprzedni numer Rynków Towarowych, rząd angielski ustanowił nowe obniżone ceny maksymalne na skandynawską miazgę drzewną na III kw. br. Rządy szwedzki i norweski otrzymały już oficjalne zawiadomienie o tej obniżce. Prawdopodobnie w czwartym kwartale bieżącego roku ceny te pozostaną niezmienione. Nowe angielskie ceny maksymalne za long tonę cif. wschodnie wybrzeże Anglii wynoszą: dla niebielonej celulozy sulfatowej - £ 60; dla bielonej celulozy sulfatowej - £ 74,16 s.; dla niebielonej celulozy sulfitowej - £ 64; dla bielonej celulozy sulfitowej - £ 74 i dla miazgi drzewnej mechanicznej - £ 37,2 s. Dla dostaw cif. zachodnie wybrzeże Anglii ceny są o 10 s. wyższe.

Niemcy zachodnie anulują zamówienie na kanadyjski papier gazetowy

Jak donoszą z Bonn władze zachodnio-niemieckie za-
wiadomiły Międzynarodową Konferencję Surowcową w Waszyngto-
nie o anulowaniu zamówienia na import z Kanady 2 tys. ton
papieru gazetowego przydzielonego Niemcom zachodnim w ra-
mach kontyngentów ustanowionych przez wyżej wymienioną or-
ganizację 24.I.52 r. Cena papieru kanadyjskiego w ramach tej
transakcji wynieść miała 209 dolarów kanadyjskich za tonę
cif. Hamburg. Ponieważ eksporterzy skandynawscy zaofero-
wali obecnie papier gazetowy po znacznie niższych
cenach firmy wydawnicze zachodnio-niemieckie odwołały swe-
je zamówienia na ten artykuł w Kanadzie.

Uruchomienie pierwszej fabryki papieru gazetowego w Argentynie

W dniu 15.IV.br. uruchomiona została w Argentynie
pierwsza w tym kraju fabryka papieru gazetowego. Do czerw-
ca włącznie produkcja tej fabryki ma wynosić 1,2 tys. ton
miesięcznie, a od lipca br. 2 tys. ton miesięcznie. Jako
surowce do wyrobu papieru służyć mają topola i wierzba. Ce-
na sprzedażna tony papieru gazetowego produkowanego przez
tę fabrykę ustanowiona została na \$ 300.

Sukrowce włókiennicze i wyroby

B a w e ł n a

W chwili, kiedy w niektórych krajach rozpoczęły się już zbiory a w innych rozpoczną się w ciągu najbliższych kilku tygodni, bilans zapasów po skończonym sezonie bieżącym wykazuje zwiększenie o około 4.000.000 bel w obrębie państw świata kapitalistycznego, gdyż produkcja była o tą ilość wyższa od całosezonowej konsumpcji.

W szczególach dane wykazują następujący obraz:
/ : w belach po 500 lbs. brutto :/

	Zapasy na dz. 1.VIII.1951	Produkcja se- zonu 1951/1952	R a z e m	Konsumcja se- zonu 1951/52
U.S.A	2,280.000	15,100.000	17,380.000	9,200.000
Meksyk	250.000	1,300.000	1,550.000	300.000
Reszta Amer.Półn. i Środkowej	90.000	100.000	190.000	440.000
Brazylia	500.000	1,800.000	2,300.000	800.000
Argentyna	330.000	700.000	1,030.000	450.000
Peru	170.000	380.000	550.000	60.000
Reszta Amer.Połud.	120.000	150.000	270.000	270.000
Indie	1,300.000	3,000.000	4,300.000	3,200.000
Pakistan	110.000	1,300.000	1,410.000	150.000
Turcja	70.000	700.000	770.000	200.000
Japonia	650.000		650.000	1,600.000
Reszta Azji kap.	90.000	550.000	640.000	350.000
Egipt	410.000	1,600.000	2,010.000	250.000
Sudan	150.000	280.000	430.000	
Bryt.Afryka Wsch.	100.000	350.000	450.000	
Kongo belg.	95.000	220.000	315.000	40.000
Reszta Afryki	170.000	440.000	610.000	110.000
Australia	50.000	20.000	70.000	100.000
Anglia	1,225.000		1,225.000	1,800.000
Francja	300.000		300.000	1,100.000
Niemcy zach.	220.000		220.000	900.000
Włochy	420.000		420.000	920.000
Belgia	110.000		110.000	400.000
Holandia	70.000		70.000	250.000
Hiszpania	50.000	65.000	115.000	320.000
Reszta Europy kap.	360.000	195.000	555.000	1,110.000
R a z e m	9,690.000	28,250.000	37,940.000	24,320.000
W drodze do różnych portów w d.31.VII.1951			400.000	
			38,340.000	

Chociaż brak na razie oficjalnych danych odnośnie wymiaru tegorocznych zasiewów, z prywatnych sprawozdań wnioskować można, że większość krajów produkujących bawełnę zmniejszyła obszar zasiewny w stosunku do sezonu 51/52, gdyż spadek cen, zanotowany od stycznia br. zmienił gruntownie rentowność uprawy bawełny na rzecz innych płodów rolniczych, szczególnie roślin oleistych.

U. S. A.

Konsumcja bawełny amerykańskiego przemysłu spadła w I kwartale br. w stosunku do ostatniego kwartału 1951 o przeszło 250.000 bel i wynosiła 2,428.000 bel po 500 lbs brutto.

Eksport natomiast zwiększa się poważnie z tygodnia na tydzień i do dnia 9 maja br. wynosił 5,351.095 bel.-

Eksport tkanin bawełnianych wynosił w roku 1951 807 mil.yardów i skierowany był do Kanady 20%, Filipin 15%, Indonezji 13%, Poł.Afryki 9% i Poł.Ameryki 8%. Kraje Bliskiego i Dalekiego Wschodu jak Iran, Irak, Thailand, Ceylon i Malaje Bryt. razem zakupiły resztę ok.35%.-

B R A Z Y L I A.

Do końca maja odziarniono ok.330.000 bel bawełny z południowego okręgu Sao Paulo, co stanowi ok.40% spodziewanych zbiorów południowej Brazylii. Gatunkowo bawełna ta klasyfikowana jest raczej poniżej standardu Grade 5, gdyż deszcze trwające w ostatniej fazie zbiorów, spowodowały zaplamienie i wstrzymanie pełnego wzrostu włókna.

Północne okręgi, gdzie obecnie bawełna dojrzewa, znajdują się na razie w bardzo dobrym stanie i rekują ilościowo i gatunkowo wyjątkowo dobre zbiory.

Rozwój cen na giełdzie, wykazuje stałą zwyżkę, jest wyłącznie spekulacyjny, gdyż ceny ofert eksportowych w tym samym czasie wykazują utrzymanie poprzedniego poziomu z kwietnia br.

Koła handlowe są zdania, że rząd dla utrzymania wysokich cen krajowych, zmieni w niedługiej przyszłości oficjalny kurs dewiz dla eksportu bawełnianego, gdyż przy obecnej relacji 5,45 Cruzeiros za \$ transakcje eksportowe byłyby niemożliwe.

M E K S Y K

Ostatnie ogłoszone dane oficjalne potwierdzają w pełni lansowane od dwóch miesięcy wiadomości prywatne, że obszar zasiewu został w bieżącym sezonie poważnie zmniejszony. Okazuje się, że obszar wynosi zaledwie 1,900.000 akrów i jest o przeszło 600.000 akrów mniejszy od zeszłorocznego, co z kolei spowoduje zmniejszenie zbiorów o co najmniej 300-350000 bel.

Eksport od 1.VIII.51 do 30.IV.52 wynosił zaledwie 770 tys.bel wobec ok.1,100.000 bel będących do dyspozycji dla celów eksportowych całego sezonu.

Obniżenie podatku eksportowego wprowadzone w życie w marcu br. nie dało spodziewanego wyniku i tamtejsi eksporterzy domagają się zupełnego jego zniesienia, gdyż jak twierdzą, eksport bawełny będzie całkowicie wstrzymany.

A R G E N T Y N A

Pomimo zniesienia zakazu eksportu bawełny, rynek eksportowy trwa w dalszym ciągu w bezczynności, gdyż ceny minimalne ustalone przez rząd w obrocie krajowym, przeliczone po kursie oficjalnym, przewyższają ceny światowe o prawie 100%.-

W pierwszych dniach maja rząd podwyższył kurs dolara i funta dla eksporterów bawełny o 50% z 5.- i 14.- do 7.50 i 21.- Pesos za \$ względnie £.-

Skalkulowane na tej podstawie oferty argentyńskie nie znalazły pozytywnego oddźwięku u odbiorców. Ewentualny więc eksport zależny będzie od przyszłych decyzji rządu odnośnie konwersji waluty uzyskanej z eksportu bawełnianego, lub zmian cen, gdyż poważne zapasy bawełny we wszystkich bez wyjątku ośrodkach produkcyjnych wskazują raczej na dalszą niżnię cen w przyszłym sezonie.-

P A R A G W A J

Zakończone w maju zbiory są ilościowo równe zeszłorocznym, gatunkowo natomiast znacznie lepsze. Urzędowa klasyfikacja podaje następujący podział:

Grade I i II	10%
" III	40%
" IV	35%
poniżej Gr.IV	15%

Po potrąceniu zapotrzebowania własnego w ilości 3.000 ton, pozostaje dla celów eksportowych ok. 12-13.000 t.metr. Ceny ofert obracają się w granicach od 38.- do 40.- \$ za lb na warunkach fob dla gatunku Grade III i dokonane na tym poziomie sprzedaży eksportowe wynoszą ok.3.000 ton z załadunkiem VIII/IX.br.

E G I P T

Dekret o zniesieniu podatku eksportowego na czas od 19 maja do 31 sierpnia br. nie obejmował początkowo transakcji dokonanych wcześniej, a zarejestrowanych zgodnie z poprzednio ogłoszonym zarządzeniem, w myśl którego kontrakty dokonane i zawczasu zgłoszone, miały korzystać z ewentualnych ulg podatkowych. Władze portowe odmawiały więc początkowo zezwolenia na załadunek bez uiszczenia przedtym cła w wysokości poprzednio pobieranej. Na skutek interwencji zarządu Zrzeszenia Eksporterów, rząd wydał dodatkowe zarządzenie, w myśl którego załadunek może być dokonany bez opłaty celnej, jeżeli eksporter załączy do deklaracji, kopię kontraktu parafowaną przez Wydział Rejestracyjny Min. Skarbu.

Zniesienie podatku, umożliwiające eksporterom obniże-

nia cen o 10-15% nie dało spodziewanego rezultatu, gdyż obroty w Aleksandrii w dalszym ciągu nie wykazują zbytniego ożywienia. Oba standartowe gatunki Karnak i Ashmouni nie znajdują poważniejszych odbiorców. Poprawił się nieco obrót w średnich gatunkach Menoufi i Giza 30, których premie są znacznie niższe od Karnaku i Ashmouni.

W ostatnich dniach zawarto nową umowę handlową egipsko-zachodnio-niemiecką na czas od 1.VI.br. do 31.V.1953r. na sumę 28,500.000 Ł.eg., z czego na samą bawełnę przypada 25 mil. Ł.eg. Delegacja niemiecka dała do zrozumienia, że zakupy bawełny będą dokonywane później, kiedy poziom cen spadnie do około 50-55.- £ za lb dla Karnaku i 40.- 45.- £/lb dla Ashmouni, przy których to cenach, suma clearingu pokrywałaby zakup ok.200.000 bel.

Prowizoryczna statystyka obszaru zasianego w bieżącym sezonie wskazuje na znaczne zwiększenie obszaru na rzecz Karnaku i zmniejszenie uprawy bawełny o krótszym włóknie jak Giza i Ashmouni. Odnosne cyfry porównawcze podają:

	1951/2	sezon	1952/3
	/ w feddanach = 4.200 mtr27		
Karnak	720.000		885.000
Menoufi	142.000		25.000
Giza 30	343.000		310.000
Zagora	55.000		50.000
Ashmouni	718.000		690.000

S U D A N

Chociaż nie zniesiono podatku eksportowego jak w Egipcie, ceny ostatnio notowane, są konkurencyjne w stosunku do bawełny egipskiej, gdyż Gezira Board obniżył ceny ofert o dalsze 10-15% w stosunku do notowań z połowy maja br.

Odmiany amerykańskich gatunków o długości włókna do 1-1/16" były ostatnio sprzedawane po cenie od 31 do 32,50 d/lb feb. Odbiorcami były Anglia i Indie.

U G A N D A

Na przedostatniej, tegosezonowej aukcji w Kampala, sprzedano ok.6.000 bel po cenie przeciętnej 32,5 d za lb. na warunkach for/duty paid.-

T A N G A N I K A

W okęgach jezior wschodnio-afrykańskich rozpoczęto zbiory w wyjątkowo sprzyjających warunkach atmosferycznych i w związku z tym, spodziewany wynik byłby o 25-30% lepszy od zeszłorocznego który stanowił rekord w historii uprawy bawełny w Tanganice.

T U R C J A

Na skutek ostatnio dokonanych zakupów hiszpańskich i jugosłowiańskich, rynek w Izmirze ożywił się cokolwiek i zareagował na możliwość sprzedania kilkuset ton żywności w granicach 5-7%.- Poza tymi transakcjami clearingowymi, rynek jest martwy nawet w dziedzinie transakcji własnego przemysłu.

Sądząc z ilości sprzedanych nasion, obszar zasiewu został w bieżącym sezonie zmniejszony o ok. 10-15%.-

Zwiększone natomiast poważnie dostawy nawozów i środków do zwalczania szkodników, co w rezultacie ma zapewnić rolnictwu lepszą od dotychczasowej uprawę i osiągnięcie wyższej wydajności z hektara.

P A K I S T A N

Po uruchomieniu akcji skupu bawełny, rząd w ciągu 4 tygodni przejął około 220.000 bel, czy czym koła handlowe są zdania, że cała reszta dotąd nie sprzedana na eksport w ilości ok. 300.000 bel. będzie rządowi zaoferowana najpóźniej do połowy lipca.

Wobec podtrzymania w mocy obowiązującego dotychczas podatku eksportowego i wygórowanych cen minimalnych,- krajowych, sprzedaż eksportowa zamarła zupełnie.

Pomimo bardzo energicznych interwencji sfer handlowych, rząd nie zrezygnował z pobierania podatku, godząc się widocznie, na wstrzymanie eksportu do czasu powzięcia ostatecznej decyzji.

Co do bawełny krótkowłóknistej Desi, rząd wezwał eksporterów do składania Cotton Boardowi wszystkich ofert względnie limitów zagranicznych odbiorców, których ceny byłyby poniżej kalkulacji ceny wewnętrznej plus podatek eksportowy. Jeżeli Cotton Board zaakceptuje ofertę, upoważni on równocześnie eksportera do przeprowadzenia eksportu, zwracając mu różnicę między oficjalną kalkulacją i ceną osiągniętą w eksporcie. - Widocznie rząd przed powzięciem decyzji odnośnie zniesienia, względnie obniżenia podatku eksportowego, chciałby przekonać się jakie ceny są osiągalne i w jakiej mierze, obecnie pobierany podatek, uniemożliwia eksport.

Należy się liczyć z tym, że w niedługiej przyszłości nastąpi zmiana obecnej polityki rządowej w tej sprawie i podatek będzie albo całkowicie zniesiony, albo poważnie zredukowany.-

Eksport do 6.VI.br. wynosił 1,040.000 bel z czego założowano w ciągu maja 115.000 bel, wyłącznie na poczet dawniej zawartych kontraktów.

I N D I E

Z ostatnio ogłoszonych danych urzędowych wynika, że tamtejszy przemysł przerobił w okresie 1.IX.51 do 29.II.52 razem 1,972.720 bel bawełny.

Z tego przypadku na bawełnę własną	1,435.362	
" "	obcą	537.358

czyli 37,4%.

W e ł n a

Kończący się sezon aukcji dominialnych ustabilizował ceny wełny na poziomie znacznie niższym od notowań jesien-nych, kiedy po niebywalej haussie ubiegłego sezonu wykazy-wał już poważną zniżkę notowań.

Chociaż od momentu największej depresji t.j. od marca/kwietnia br. ceny wykazały stały rozwój w górę, zyskując w tym czasie przeszło 30%, ostateczny bilans sezonu zamyka się wybitnym spadkiem cen.

Rozpoczynający się wkrótce okres międzyaukcyjny nie po-winien przynieść zasadniczych zmian, gdyż zapasy rynków po-łudniowo-amerykańskich gwarantują przemysłom wełnianym świa-ta dostateczną dostawę surowca na okres do nowej strzyży w krajach dominialnych.

A U S T R A L I A

Do końca kwietnia br. sprzedanych było 2,900.000 bel czyli przeszło 90% będącej do dyspozycji na bieżący sezon, wełny. Dwie aukcje przewidziane na okres 2.-5.VI. zostały odwołane, gdyż brakło już dostatecznej ilości towaru.

Przedostatnie aukcje kończącego się sezonu w Melbourne i Newcastle, były raczej wysprzedażą pozostałych, gatunkowo mniej atrakcyjnych resztek wełny pozostałej ze strzyży ze-szłorocznej. Stosunkowo nikłe ilości towaru pierwszorzędne-go, znalazły chętnych odbiorców i były przedmiotem żywej li-cytacji między przedstawicielami przemysłu angielskiego i kontynentalnego, przy zupełnej absencji Stanów Zjednoczonych.

Rozważana od prawie roku sprawa zniesienia zakazu wy-wozu owiec merinosowych, została obecnie przez rząd zadecy-dowana w sensie negatywnym, chociaż sami hodowcy domagali się podjęcia eksportu żywca hodowlanego, w ramach pewnego kontyngentu.-

P O Ł U D N I O W A A F R Y K A

W dniach od 28 do 30 maja zakończono w Capetown i Durban aukcje sezonu 1951/2 przy utrzymanej tendencji cen.

Niżej podane zestawienie obejmujące okres od 1.VII - 31.III.br. zobrazuje najlepiej sytuację tegoż rynku w ana-

logicznych okresach sezonów 1950/1 i 1951/52 pod względem składu gatunkowego produkcji i osiągniętego wyniku materialnego a.m.

Sprzedano w tym okresie:

1950/1	wełny merinosowej	158,7	mil.lbs	za 71.455.000	1 SA=	108.02	d/lbs
1951/2	"	169,5	mil.lbs	za 38.779.000	"	54.91	"
1950/1	" karakułowej	13,1	"	1.844.000	"	33.70	"
1951/2	"	10,9	"	1.066.000	"	23.47	"
1950/1	" kolorowej	10,5	"	2.872.000	"	65.64	"
1951/2	"	9,7	"	1.206.000	"	29.71	"
1950/1	" tubylczej	15,7	"	5.005.000	"	76.58	"
1951/2	"	14,7	"	2.117.000	"	34.47	"

A R G E N T Y N A

W ciągu maja nastąpiło powolne przełamanie dotychczas nieprzejechanego stanowiska hodowców argentyńskich pod względem wysuwanych żądań, doprowadzając w końcu do zbliżenia się cen tamtejszych do poziomu ogólnosiwiatowego.

Z tą chwilą rynek, - od roku prawie że martwy, - ożywił się i w ciągu I-ej połowy czerwca stał się z dnia na dzień aktywniejszy. Przeważają na razie transakcje w dziedzinie niższych gatunków crossbredowych, których najpoważniejszym odbiorcą są U.S.A. W międzyczasie włączyły się również inne państwa jak Francja, Belgia, Włochy i Japonia, interesując się raczej średnio - i wysokogatunkowymi crossbredami w gatunkach powyżej 56 s.-

Koło 10 czerwca notowano:

Corrientes	- runa good/super	60 s	po 100-110	d/lb	fob
"	"	58 s	" 95-100	"	"
"	"	56 s	" 84-86	"	"

Jedną z najważniejszych przyczyn żądania zbyt wysokich cen, jest sztucznie podtrzymywany niski kurs walut, płacony eksporterom przez Bank Narodowy Argentyny. Kilkakrotne interwencje różnych kół zainteresowanych nie dały dotąd rezultatu.

U R U G W A J

Elastyczniejsza polityka cen spowodowała wcześniejsze włączenie się do międzynarodowego handlu wełną od Argentyny i szybsze uaktywnienie eksportu w momencie kiedy rynki dominialne kończą sezon i wyczerpują resztki zapasów. W ciągu jednego miesiąca, t.j. od 15.V do 15.VI.br. sprzedano przeszło 10 mil.lbs. wełny czyli 80% sprzedanych poprzednio w ciągu 10 miesięcy.

Orientacyjne ceny w połowie czerwca wynosiły:

Montevideo	- runa prane	58 s	90	d/lb	fob
"	"	56 s	82	"	"
"	"	50 s	75	"	"

W tym samym czasie sprzedano do U.S.A. czesankę wełnianą:

60/64	super	po	128.-	USA	=	108	d/lb	cif
60	"	"	125.-	"	=	107	"	"
58/60	"	"	120.-	"	=	103	"	"
56	"	"	112.-	"	=	96	"	"
50	"	"	104.-	"	=	89	"	"

Na skutek interwencji eksporterów wełny potnej zmieniono dotychczas stosowane kursy dla dolara uzyskanego z eksportu czesanki po 2,35 Pesos za 1 \$ i dla wełny potnej po 1,52 za 1 \$ w tym sensie, że ostatni utrzymano w mocy, pierwszy zaś obniżono do 2,15.-

Zbytńia dysproporcja tych dwóch kursów umożliwiała bowiem eksporterom sprzedaż czesanki poniżej ceny wełny potnej.

W Ł O C H Y

Sycylijscy hodowcy owiec przystąpili do budowy w Catani dużej pralni wełny, która umożliwi pranie całej, w Sycylii produkowanej wełny i wysyłki jej do północno-włoskiego przemysłu wełnianego w stanie prany, co spowoduje zmniejszenie kosztów przewozu i w związku z tym uzyskanie lepszej ceny za sam towar.

S Z W E C J A

Z ostatnio ogłoszonych statystyk rządowych wynika, że szwedzki przemysł wełniany przeżywał już w drugiej połowie roku 1951 poważny kryzys zbytu wyrobów i zmuszony był do znacznej redukcji przerobu wełny.

Konsumcja surowców przemysłu wełnianego przedstawiała się w roku

	1951	1952	z tego I i II półr.	
		w mln. lbs	clean	

Wełna pierwotna	22,45	14,94	10,80	4,14
Wełna wtórna i inne włókna zastępcze	20,13	23,04	10,80	12,24

Godnym uwagi jest fakt, że przy zmniejszeniu konsumpcji wełny pierwotnej o prawie 34% wzrosła konsumpcja wełny wtórnej i innych surowców zastępczych o 11,5%, co świadczy o wybitnym obniżeniu gatunkowym wyrobów wełnianych.

Na ogólną ilość wyprodukowanych w roku 1951 tkanin wełnianych, przypada na tkaniny czesankowe 20 i na zgrzebne 80 %, - kiedy w roku 1950 stosunek wynosił 41 i 59 %.

A N G L I A

Zakończone w dniu 23 maja aukcje londyńskie potwierdziły na ogół poziom cen rynków dominialnych szczególnie w tym czasie odbytej aukcji w Brisbane.

Większość wełny sprzedano dla przemysłu angielskiego, który widocznie zwiększa zapasy na okres międzysezonowy, aby w tym czasie uniezależnić się od rynków południowo-amerykańskich jak Urugwaj i Argentyna.

Kontynent, z Francją i Belgią, na czele, zakupił razem około 15% ilości oferowanej.

Ceny płacone w ostatnich dniach aukcji za poszczególne wełny i gatunki podane są w tabeli notowań dominialnych.

Biuro Statystyczne ^{Angielskiego} Przemysłu Wełnianego ogłosiło ostatnio po 8-letniej przerwie stan posiadania tegoż przemysłu z którego wynika, że we wszystkich bez wyjątku dziedzinach zmniejszył się park maszynowy a.m.

	1951	31.XII	1943
Ozesarki	1.526		1.651
Zgrzeblarki	781		965
Wrzeciona czesankowe	3,048.153		3,311.430
" zgrzebne	2,225.025		2,509.095
" Niciarek	1.324.450		1,422.913
Krosna	68.219		78.802

Dodać należy, że w maju br. pracowały:

Wrzeciona czesankowe	tylko w 67,2 %-tach
" zgrzebne	66,6 %
Krosna wyrab.tkan.czesankowe	62,0 %
" " " zgrzebne	69,7 %

Dalszym dowodem kryzysu panującego obecnie w tym tak ważnym dla Anglii przemyśle, są dane dotyczące eksportu za pierwsze 4 miesiące br. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a.m. /: w tys.jednostek :/

	1 9 5 2 styczeń/kwiec.		1 9 5 1	
	ilość	wartość w £	ilość	wartość w £
czesanka/topsy	15.512 t.lbs	8,774.000	19.767 t.lbs	15.474.000
przędza czesank.	4.202 "	3,353.000	7.482 "	6,609.000
" zgrzebne	1.743 "	1,040.000	2,470 "	1,653.000
Tkaniny czesankowe i zgrzebne	29.583 t.yd ²	22,875.000	43.751 t.yd ²	31,453.000
Dywany	3,274 "	5,036.000	4.688 "	7,140.000

L e n

B E L G I A

Lekka zwyżka cen, obserwowana w połowie maja, szybko ustąpiła miejsce niższe poważniejszej od poprzednio uzyskanej poprawy. W chwili obecnej nie ma w ogóle ustalonego poziomu cen, gdyż sporadyczne transakcje dokonywane są po zupełnie indywidualnych cenach.

Stan kultur lnianych na ogół zadawalniający. Z powodu silnych deszczów w marcu i kwietniu, rośliny są nieco niższe i wydadzą prawdopodobnie włókno krótsze od normalnego.

Kurczący się z miesiąca na miesiąc eksport, wykazuje w porównaniu z ubiegłym rokiem nast.sytuację:

1952 styczeń/kwiecień 1951

Len roszony
i trzepany

12.905 t= 674,366.000 fr. 15.560 t/901.444.000 Fr.

Pakuły i odpadki

5.829 " = 91,327.000 " 7.340 t/140.290.000 "

F R A N C J A

Pod wpływem nikłego zainteresowania przemysłu ceny spadły ostatnio o dalsze 20-25% i kształtowały się koło 15.VI. j.n.:

Len roszony	ordinaire	140-155	Fr.fr.	za kg
	medium	175-190	" "	"
	superieure	210-215	" "	"
Len moczony	ordinaire	185-200	" "	"
	medium	205-220	" "	"
	superieure	240-255	" "	"

Przemysł, napotykać na coraz to większe trudności zbytu krajowego i eksportowego, pracuje przeważnie tylko 4 dni w tygodniu. Produkcja przędzy lnianej w okresie pierwszych 4 miesięcy wynosiła 8.830 ton i była o przeszło 2.500 ton mniejsza od zeszłorocznej. Ceny przędzy w dalszym ciągu zniżkują i wynoszą obecnie;

		we Fr.fr za kg		
Mokro przędzona Nr.12		15	18	21
wątek	510.-	590.-	710.-	800.-
osnowa	680.-	720.-	745.-	855.-

Sucho przędzona Nr. 3-1/2	6	9-1/2
wątek	330.-	575.-
osnowa	805.-	755.-

E G I P T

Zasiewy tegoroczne są cokolwiek zwiększone i obejmują obszar przeszło 16.000 akrów. Po latach doświadczeń i selekcji nasion, skoncentrowano uprawę prawie w całości na odmianie Hindi.

Egipt wykorzystał w tym surowcu jeszcze dobrą koniunkturę jesienną zeszłego roku i wysprzedał całą produkcję jeszcze przed Nowym Rokiem.

A N G L I A

Import lnu i konopi w okresie I./ IV.br. wynosił:

Len trzepany	8,251 ton ang.dł.wart.	3,126.856 £
Pakuły i odpadki	2.687 " " " "	418.024 "
Konopie	31.587 " " " "	5,963.907 "

Eksport zaś wyrobów lniano-konopnych wynosił:

15,239.000 yds² wart.4,655.826 "

i był ilościowo 15, wartościowo o 21% niższy od wyniku analogicznego okresu roku ubiegłego.

Cały przemysł północno-irlandzki redukuje pracę o przeciętnie 8-10 godzin tygodniowo przy czym niektórzy zakłady mniejsze lub wyłącznie tkackie, zamykają fabryki na okres nieokreślony.

K o n o p i e

Pogłębiający się coraz to bardziej kryzys zbytu wyrobów konopnych zmusił przemysł do poważnych redukcji pracy i z kolei rolnictwo, do zmniejszenia powierzchni uprawnej.

Rolnictwo okręgów Bolonia i Modena daje w tym roku preferencję zbożu i warzywom, które rzekomo mają możliwość łatwiejszego zbytu w Szwajcarii i Niemczech zachodnich.

Pomimo spadku cen krajowych, Consorcio Nazionale di Canapa nie obniżyło dotychczas cen eksportowych na konopie trzepane, utrzymując w mocy cennik z grudnia ub.roku.

I N D I E

Handel konopny w Indii, będąc najpoważniejszym dostawcą Anglii i U.S.A., przeżywa od dłuższego czasu poważny zastój i posiada w tej chwili prawie połowę zeszłorocznych zbiorów na składzie. Pomimo obniżenia cen o pra-

wie 30% transkoje są rzadkością. W maju notowano w Bombaju:

gat. Benares	po 75.-	do 90.-	£/t. ang. dż. cif UK					
Bengal	105.-	120.-	"	"	"	"	"	"
Pakuły Benares	55.-	60.-	"	"	"	"	"	"

J u t a

Ustalone przez rząd Pakistanu ceny minimalne wewnątrz-krajowe i istniejący podatek eksportowy w wysokości 20 £ 12 sh/t spowodowały zupełny zastój w transakcjach eksportowych.

Najpoważniejszy odbiorca jakim są Indie, wstrzymał całkowicie zakup juty surowej na rynku oficjalnym, gdyż wpływ juty własnej z ośrodków uprawnnych wzmógł się ostatnio, a juta pakistańska szmuglowana drogą lądową i morską jest o wiele tańsza od cen oficjalnych.

Tamtejsi kupcy, licząc widocznie na obniżenie podatku eksportowego albo na zniesienie cen minimalnych, oferują obecnie jutę z nowych zbiorów po £ 105.- za tonę ang. dż. za gatunek L.J.A. Firsts czyli o 20.- £ taniej od obecnie ustalonej przez Pak. Jute Association ceny eksportowej, - na razie bez powodzenia.

W międzyczasie w niektórych okręgach rozpoczęły się już zbiory juty a zapasy zeszłorocznej, obliczane są na ok. 2-1/2 do 3 mil. bal.

Nie ulega wątpliwości, że dotychczasowa polityka rządowa sztucznego podtrzymywania poziomu cen, musi ulec zmianie i dostosować się do istniejących obecnie warunków koniunkturalnych świata.

Angielska firma handlowa Ralli Brothers, posiadająca w Karachi poważną filię, otrzymała zezwolenie na budowę przędzalni i tkalni juty. Wespół z Industrial Development Corp. of Pakistan i szkocką firmą James Mackenzie przystąpiła ona w Dalatpur koło Chalny do budowy zakładów, które już w końcu przyszłego roku mają podjąć produkcję. - Maszyny produkcyjne i do siłowni zamówione zostały w Anglii i koszt ich wynosi przeszło 1 milion £st.

I N D I A

Druga redukcja podatku eksportowego od wyrobów jutowych przyczyniła się do wydatnej poprawy eksportu, który w okresie 15.V do 15.VI br. zwiększył się o 18% w stosunku do przeciętnej miesięcznej I/IV.br.

Po 2-letniej przerwie uruchomiono ponownie w Kalkucie giełdę terminową dla wyrobów jutowych tzw. Jute & Hessian Exchange.

Posiedzenia giełdy odbywać się będą trzy razy tygodniowo, przy czym ilość minimalna kontraktu ustalona została na 200.000 jardów. Równocześnie wprowadzono w życie nowy statut giełdy i przepisy arbitrażowe.

I Z R A E L

W ramach programu uprzemysłowienia kraju, rozpoczęto w marcu budowę przędzalni i tkalni juty w Ramat Gan koło Haify, której produkcja obliczona jest na 3.000 ton wyrobów rocznie. Uruchomienie zakładów ma nastąpić w II połowie 1953 roku. W chwili osiągnięcia pełnej produkcji Izrael byłby w dziedzinie wyrobów jutowych samowystarczalny.

F R A N C J A

Rok 1951 stał pod znakiem wyjątkowej koniunktury przemysłu jutowego i pozwolił na produkcję przeszło 100.000 ton przędzy, z którego przemysł tkacki przerobił 80%.

Eksport również rekordowy, wynosił 26.000 ton wartości ok. 23 mil. \$ i skierowany był w 60% do posiadłości zamorskich własnych, w 40% do innych krajów, jak U.S.A., Anglii i Południowej Ameryki. Utarg w strefie dolarowej wynosił przeszło 5 mil. \$ USA.

A N G L I A

W ciągu pierwszych 4 miesięcy br. importowano 57.945 ton juty surowej wartości 9,358.754 £., czyli po cenie przeciętnej ok. 161,5 £/t., co wskazuje na dość późny zakup kiedy ceny stały już pod znakiem poważnej zniżki.

Pomimo stosunkowo korzystnej ceny kupna surowej juty, przemysł ponosi obecnie pokaźne straty, gdyż ceny wyrobów indyjskich, po drugiej redukcji cła wywozowego, zmusiły przemysł angielski do obniżenia cen wyrobów o więcej niż wynosi obecna różnica cen surowca.

W analogicznym okresie importowano ponadto gotowe wyroby a.m.

tkaniny jutowe	63,- mil.yda ²	wart. 5,388.551 £	z Indii
oraz	18,5 " "	" 1,703.496 "	z innych krajów świata
worków jutowych	14.096 ton	wart. 4.375.567 £	prawie wyłącznie z Indii.

S i s a l

Pod wpływem ogólnej baissy surowców włókienniczych z wyjątkiem wełny, również rynek sisalowy, do niedawna jeszcze bardzo mocny, przeżywa ostatnio ostry kryzys. W ciągu 2 miesięcy ceny spadły o przeszło 35% jak to wynika z niżej podanych notowań:

		6.IV	1952	4.VI.	
B.E.A.Sisal	Nr.1	220.-		143.-	L/t cif
"	" A	216.-		139.-	" "
"	" 2	212.-		135.-	" "
"	" 3	202.-		120.-	" "
Angola	" 1	227.-		145.-	" "
"	" 2	220.-		139.-	" "
Indonesian Grade	A	230.-		145.-	" "
"	" X	226.-		140.-	" "
"	" B	225.-		138.-	" "

Indonezja, która straciła z powodu działań wojennych 90% plantacji sisalu, przystąpiła w ostatnich latach do energicznej ich odbudowy, czego najlepszym wyrazem są ostatnio ogłoszone wyniki cięć. Sądząc z rezultatu I kwartału, tegoroczne zbiory mogą dać około 15.000 ton wobec 4.000 w roku ubiegłym i ok. 25.000 ton w latach przedwojennych.

W r. 1951 produkcja światowa sisalu wynosiła ok. 387.000 ton z czego przypada na:

Bryt.Afr.Wschodnią	160.000	"
Meksyk	103.000	"
Angola/Mozambik	42.000	"
Brazylię	40.000	"
Haiti	28.000	"
Franc.Afr.Równikową	10.000	"
Indonezję	4.000	"

Około 50% tej produkcji konsumował przemysł 6-ciu krajów europejskich a.m.

Anglia	76.000	ton
Francja	46.300	"
Niemcy zachodnie	32.000	"
Holandia	15.000	"
Belgia	10.600	"
Dania	10.400	"

Włókna sztuczne i syntetyczne

Konsumcja wyrobów ze sztucznego jedwabiu zmniejszyła się w krajach kapitalistycznych bardziej od konsumpcji tkanin bawełnianych i nawet wełnianych. Produkcja jedwabiu sztucznego, osiągnąwszy w roku ubiegłym rekordowy poziom, spada raptownie we wszystkich bez wyjątku krajach

i zdaje się, że dolny punkt spadku nie jest jeszcze osiągnięty. Włókna cięte, do niedawna poszukiwane przez przemysł bawełniany i wełniany jako domieszka drogich surowców naturalnych, tracą w związku ze znacznym spadkiem cen tych ostatnich, koniunkturalną wartość namiastek poszukiwanych.

ANGLIA

Cyfry produkcyjne ostatnich miesięcy wykazują w milionach lbs.

	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV 1952</u>
jedwab sztuczny	18,5	17,2	15,7	11,1 mil.lbs
włókna cięte	15.6	15,5	14.-	5,5 " "

Eksport zaś wykazujący jeszcze silniejszy spadek przedstawiał się j.n.:

	<u>IV.1951</u>	<u>IV.1952</u>
jedwab sztuczny	2,19	1,07 mil.lbs
włókna cięte	0.36	0,08 " "
Tkaniny szt.jedw.	10.48	3.12 " yds ²
" z wł.ciętego	9,986	8.43 " "
" z mieszanek	1,85	0,75 " "

U.S.A.

Spadek produkcji w Stanach Zjednoczonych jest nie mniej dotkliwy niż w Anglii, gdyż w okresie styczeń/kwiecień wyprodukowano włókien sztucznych razem 326 mil.lbs wobec 424 w analogicznym okresie roku 1951.

Jeszcze większy spadek wykazuje konsumpcja amerykańska, co z kolei spowodowało wzrost zapasów z 12,8 w styczniu, do 117,5 mil.lbs w końcu kwietnia br.

Po wprowadzonej w kwietniu niższej cen na jedwab sztuczny i standardowe gat. włókna ciętego obniżono w maju również ceny na grube włókno cięte / 8 - 15 denier / tzw. włókno dywanowe o 8% do 43.- ¢ za lb.

Czesanka 70's włókna syntetycznego "Orlon" kosztuje obecnie \$ 1,90 za lb czyli o 30 - 35 ¢ taniej od czesanki czysto wełnianej.

Notowania wełny w trzech najważniejszych dominialnych ośrodkach aukcyjnych
/ w d ang. za lb na warunkach ex floor -saleroom /

Kraj pochodzenia wełny	A U S T R A L I A					NOWA ZELANDIA		POLEONIDOWA AFRYKA	
	Sp-good	Fleece-warp	Aver Sp. & best	Spinning-warp	Crossbred good-average	Crossbred good-average	Spinners	Style-fullwarp	
	70's	64's	64's	60's	56's	50's	56's	50's	64's
19.-22.V. Melbourne	141.60	136.--	136.--	120.--	80.--	62.40			
" " Brisbane		143.60	142.80	124.80					
23.V. L O N D O N	144.--	142.--	141.20	124.--			79.--	61.60	
/ostatni dzien/									
27.-29.V. Sydney	139.60	134.80	134.--	123.20	89.60				
" " Geelong	138.40	132.80			88.--	65.60			
28.V. Durban									132.--
29.V. East London									120.--
30.V. Capetown									119.--
9.-12.VI. Melbourne		135.50	132.80		89.60				
11.-12.VI. Newcastle		136.40	134.40			64.80			
Z początku sezonu 1951/2									
t.j. wrzesień/październik									
1951 notowano	171.20	161.60	158.60	153.60	107.20	88.80	z powodu strajku aukcje zawieszono		165.-- 147.--

Kraj pochodzenia		U. S. A.		EGIPT		PAKISTAN		BRAZYLIA							
Gatunek		Widling 15/16"		Karnak-gcod		Ashmouni-gcod		289 F - Rg.		N.T. - Rg.		Grade		4/5	
Cena i waga w jednostkach krajowych		USA / lb		tallaris/cantar		d ang. / lb		Cruzeiros / arroab.							
Termin dostawy		natychmiast		lipiec		czerwiec		natychmiast		natychmiast					
13. czerwca 1952		41.55		125.00		68.85		43.42		43.12		312.00			
				172.44/		139.90/		150.56/		150.31/		151.32/			
16.		41.80		---		68.20						316.00			
17.		41.65		---		139.52/						151.98/			
				---		68.30						---			
						139.58/						---			
18.		41.90		---		67.75						---			
						139.26/						---			
19.		42.00		---		67.80						314.00			
						139.29						151.65/			
20.		42.15		---		67.30						---			
						139.00/						---			

Uwaga : Cyfry podane w nawiasach oznaczaja rownowartosc w \$ USA za lb.

I/1983

[illegible]

Metale i wyroby

Zmiany w strukturze konsumpcji surowców hutniczych

Niejednokrotnie zwracano już uwagę w Rynkach Towarowych na zagadnienie niedoboru żelaza w krajach zachodnioeuropejskich, którego obfita podaż istniała w pierwszych latach powojennych w związku z niską produkcją przemysłu hutniczego Niemiec zachodnich, oraz nagromadzeniem się złomu z okresu wojennego w postaci zniszczonej broni oraz żelaza budowlanego ze zbombardowanych obiektów przemysłowych, drogowych i mieszkaniowych. Duża podaż w tym okresie powodowała, że jego zużycie w procesach hutniczych w wielu kapitalistycznych krajach europejskich na jedną tonę wyprodukowanej stali surowej stosunkowo wyższe niż w latach przedwojennych, ponieważ ograniczało to konsumpcję rudy, której koszty transportu były w tych latach wysokie, oraz konsumpcję koksu hutniczego.

W Anglii np. na jedną tonę wyprodukowanej stali surowej zużywano w 1938 r. przeciętnie 580 kg złomu, podczas gdy w 1949 r. 635 kg. W Belgii w 1936 r. huty konsumowały przeciętnie 144 kg złomu na 1000 kg wyprodukowanej stali, a w 1947 r. 184 kg; w Zagłębiu Saary odpowiednio 205 kg i 225 kg. We Francji konsumpcja złomu w 1936 r. wynosiła 313 kg na tonę stali, a w 1948 r. około 340 kg. w Luksemburgu zaś odpowiednio 89 kg i 95 kg.

Obecnie na skutek niedoboru złomu w skali międzynarodowej zaobserwować można zjawisko odwrotne, a mianowicie zmniejszenie się konsumpcji złomu na wyprodukowaną tonę stali surowej na korzyść zwiększenia konsumpcji surowców, czyli pośrednio rudy żelaznej. Zgodnie z danymi opublikowanymi w kwartalniku "Bulletin of Steel Statistics" /ECE/ konsumpcja złomu na tonę wyprodukowanej stali surowej w Anglii wyniosła w I kwartale b.r. jedynie 560 kg, czyli o blisko 12% mniej niż w 1949 r. Spadek konsumpcji złomu na tonę w innych krajach zachodnioeuropejskich jest mniej widoczny lecz wynosi od 1% do 3%.

Należy przypuszczać, że zjawisko powyższe przybierać będzie na sile w drugiej połowie r.h. i w 1953 r. zwiększając zapotrzebowanie na rudę nie zależnie od wzrostu zapotrzebowania spowodowanego ewentualnym zwiększeniem się produkcji stali.

Według szacunków Gospodarczej Komisji Europejskiej /ECE/ konsumpcja rudy żelaznej w kapitalistycznych krajach europejskich wyniosła w 1951 r. około 78 mln. ton zawartości Fe. Zakładając, że produkcja stali surowej w tych krajach utrzyma się nadal na poziomie I kwartału 1952 r., czyli o 10% wyższym niż w 1951 r. konsumpcja rudy wzrosłaby nie tylko o ca 10% - 7,8 mln. ton lecz jeszcze dodatkowo o

jakieś 3-4 mln. ton na skutek zmian w strukturze konsumpcji surowców hutniczych.

Sytuacja na kapitalistycznym rynku białej
blachy

W pierwszej dekadzie czerwca The Metal Bulletin poświęcił dłuższy artykuł omówieniu sytuacji na kapitalistycznym rynku białej blachy. W artykule tym zwrócono specjalną uwagę na istniejącą zdolność produkcyjną w niektórych krajach oraz na projektowane powiększenie jej przez zakłady wytwórcze będące w budowie jak również zaprojektowane do wybudowania w okresie do końca 1955 r. Zgodnie z danymi podanymi przez w/w periodyk, produkcja białej blachy / włączając w to w niektórych wypadkach t.zw. blackplate, terneplate itp/, w kapitalistycznych krajach wyniosła w 1951 r. 6.798 tys. long ton. W 1952 r. szacowany jest wzrost produkcji do poziomu 7.472 tys. long ton, czyli o 10% w stosunku do roku ubiegłego. Jeśli przyjmie się, że dostawy stali do wytwórni białej blachy nie będą ograniczone, a projekty zwiększenia zdolności wytwórczej kapitalistycznych zakładów produkcyjnych w pełni zrealizowane, to produkcja białej blachy osiągnąć może w 1955 r. około 8.545 tys. long ton, czyli o przeszło 25% więcej niż w 1951 r.

Szacunek produkcji białej blachy
w krajach kapitalistycznych
w 1000 long ton

	<u>1951</u>	<u>1952</u>	<u>1955</u>
<u>Ameryka:</u>			
Brazylia	42	60	80
Kanada	246	275	300
Chile	12	15	20
Meksyk	12	12	20
* Stany Zjednoczone	5000	5400	6000
<u>Europa:</u>			
x/ Belgia	24	70	120
x/ Francja	200	230	300
Niemcy zach.	250	275	325
Włochy	58	60	75
Holandia	-	-	74
Norwegia	8	10	10
Hiszpania	15	20	20
W. Brytania	757	850	950
<u>Azja:</u>			
Indie	70	70	70
Japonia	94	100	150

Szacunek produkcji białej blachy w krajach
kapitalistycznych

/c.d./

	<u>1951</u>	<u>1952</u>	<u>1955</u>
<u>Afryka:</u>			
Zw. Afryki Południo- wej	10	25	30
Ogółem:	6798	7472	8545

x/ obejmuje również pewną ilość "blackplate"

Jak widać z powyższego zestawienia istnieje szereg projektów zwiększenia w okresie od 1952 do 1955 r. zdolności wytwórczej poszczególnych krajów w zakresie produkcji białej blachy. Z niewymienionych krajów należy wspomnieć o Austrii, która posiada w budowie w Linzu fabrykę białej blachy o zdolności produkcyjnej 36.000 ton rocznie. Uruchomienie tych zakładów przewidziane jest na drugą połowę 1953 r. W Holandii są w budowie obecnie duże zakłady produkcji blach stalowych w Ijmuiden. Produkcja białej blachy rozpocznie się w 1953 r. z roczną zdolnością wytwórczą 74.000 ton. Istnieje również konkretny projekt wybudowania stalowni w Australii w porcie Kembla o rocznej produkcji około 100.000 ton białej blachy. Zakłady te uruchomione będą jednak po 1955 r.

Pomimo systematycznej i wzmagającej się rozbudowy produkcji białej blachy w krajach kapitalistycznych, zapotrzebowanie na nią - zgodnie z szacunkami Tin Study Group - ciągle jest i będzie w najbliższych latach większe niż przewidywana podaż. I tak n.p. w 1952 r. zapotrzebowanie krajów kapitalistycznych szacowane jest na około 7,8 mln. long ton czyli o ca 330 tys. ton więcej niż wynosiłaby przewidywana produkcja. W najbliższych czterech latach przewidywany wzrost zapotrzebowania w związku z rozwojem przemysłów konserwowych jest silniejszy niż ewentualny wzrost produkcji, co zwiększy niedobór białej blachy w krajach kapitalistycznych w 1955 r. do poziomu 585 tys. long ton.

Przewidywane zapotrzebowanie na białą blachę ocenia się w niektórych krajach kapitalistycznych jak następuje:
/ w 1000 long ton/

	rzeczyw. konsumc.	szacunek zapotrzeb.	
	<u>1950</u>	<u>1952</u>	<u>1955</u>
<u>Europa:</u>			
Austria	3,4	5,0	6,5
Belgia	26,9	35,0	35,0
Dania	31,8	30,0	35,0
Irlandia	5,3	8,0	11,0
Finlandia	5,6	4,0	6,0
Francja	114,7	240,0	300,0
Niemcy zachodnie	155,0	175,0	200,0
Włochy	78,7	160,0	160,0
Holandia	76,3	100,0	125,0
Norwegia	29,0	33,0	40,0
Szwecja	23,0	34,0	40,0
Szwajcaria	13,1	20,0	25,0
W. Brytania	516,0	680,0	800,0
<u>Azja:</u>			
Indie	88,2	115,0	135,0
Japonia	65,0	125,0	150,0
Pakistan	9,4	11,0	15,0
Indonezja	3,5	15,0	20,0
Malaje	11,6	15,0	20,0
<u>Ameryka:</u>			
Stany Zjednoczone	4350,0	5000,0	5750,0
Kanada	213,1	220,0	250,0
Argentyna	57,8	100,0	150,0
Brazylia	84,2	120,0	150,0
Kuba	17,9	25,0	30,0
Meksyk	16,8	24,0	30,0
Urugwaj	8,5	10,0	13,0
Zw. Afryki Połd.	56,0	70,0	80,0
Australia	109,2	140,0	170,0
Nowa Zelandia	14,3	35,0	50,0
Cały świat kap.	6.326,1	7.800,0	9.130,0

Zapotrzebowanie Bułgarii, Czechosłowacji, Polski i Węgier łącznie w 1952 r. ocenia Tin Study Group na 55,0 tys. long ton, a w 1955 r. na 65,0 tys. long ton.

Przeciętna roczna światowa konsumpcja białej blachy /bez ZSRR / wynosiła w latach 1935-38 3.578 tys. long ton z czego na Amerykę Północną i Południową przypadało łącznie 2.149 tys. long ton, a na Europę 939 tys. long ton. Według obliczeń z tego samego źródła w okresie wojennym światowa konsumpcja białej blachy / bez ZSRR/ wzrosła do poziomu

4.063 tys. long ton rocznie z czego na kraje faszystowskie /Niemcy i kraje podbite, Włochy, Hiszpanię oraz Japonię/przypadło średnio 342 tys. ton rocznie, czyli około 8,5%.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza

i stali

A n g l i a: Zgodnie z przewidywaniami przemysłowych kół brytyjskich produkcja stali surowej zwiększyła się w maju w stosunku do miesiąca poprzedniego przy nieznacznym zmniejszeniu się produkcji surowki co ilustruje zestawienie poniższe /w 1000 ton w skali rocznej/

	I kwartał		kwiecień		maj	
	1951	1952	1951	1952	1951	1952
stal surowa	16.425	15.991	16.771	15.866	15.864	16.245
surówka	9.587	10.355	9.280	10.472	9.482	10.456

Przedłużający się konflikt między koncernami stalowymi a rządem i związkami zawodowymi a Stanach Zjednoczonych spowodował w połowie czerwca wzrost zaniepokojenia o losy obiecanych dostaw stali amerykańskiej, której Anglia otrzymała dotychczas 25% ustalonej ilości miliona ton w 1952 r. Brytyjska prasa branżowa i codzienna niejednokrotnie zaznaczała w tym okresie katastrofalny skutek jaki miały na gospodarkę angielską i na zbrojenia niedotrzymanie umowy na dostawę stali amerykańskiej w przewidzianym terminie.

Sytuacja w przemyśle hutniczym w Stanach Zjednoczonych wpływa niewątpliwie na decyzję brytyjskiego Ministerstwa Zaopatrzenia zmniejszenia ogólnych przydziałów stali na III kwartał b.r. oraz odwołania stoczniom dodatkowych przydziałów blach i płyt stalowych na ten okres, co w początkach maja oceniano za możliwe do zrealizowania wobec systematycznie opóźniając -ych się terminów dostaw budowanego tonażu dla zagranicznych armatorów.

Nepewne perspektywy w odniesieniu do importu stali amerykańskiej skłoniły brytyjską Iron and Steel Corporation do przyspieszenia rozmów z japońskim przemysłem stalowym na dostawę 245.000 ton stali walcowanej. Donoszą z Tokio że japońscy eksporterzy stali bardzo są zainteresowani tą transakcją, która przyczyniła by się wybitnie do ożywienia słabnącego od pewnego czasu japońskiego rynku eksportowego.

B e l g i a: Produkcja stali surowej w maju utrzymała się na wysokim poziomie 421.427 ton metrycznych w porównaniu z 430.260 ton w kwietniu b.r. wykazując już jednak oznaki sezonowego spadku. Ogólnie biorąc eksportowy rynek belgijski nie wykazywał w drugim tygodniu czerwca większych zmian przy niskim poziomie zamówień zagranicznych i w atmosferze najróżnorodniejszych przewidywań i domysłów jakie skutki na międzynarodowym rynku stali będą w rezultacie miały strajki amerykańskie. Naogół panowało w Belgii w połowie czerwca przekonanie, że sytuacja w amerykańskim przemyśle hutniczym wyjaśni się prawdopodobnie do końca czerwca

przez zawarcie jakiegos porozumienia między rządem a koncernami stalowymi, i że strajki nie tyle spowodują napływ zamówień dolarowych ile zmniejszą na jakiś czas konkurencję stali amerykańskiej na jej rynkach odbiorczych.

Nawet jednak te ostatnie zjawisko nie wpłynie prawdopodobnie w poważniejszej mierze na ożywienie eksportowego rynku antwerpijskiego, ponieważ, sądzi się w Belgii, że zapasy stali u importerów są obecnie stosunkowo duże.

Notowania eksportowe stali belgijskiej nie uległy zmianie. W dostawach na obszar dolarowy uległa jedynie powiększeniu rozpiętość notowań a m. od \$ 110 do \$ 120 za tonę stali handlowej fob Antwerpia. Notowania w dostawach do krajów EPU i poza EPU kształtują się obecnie na jednym poziomie w wysokości 6.000 - 6.500 fr. za stal handlową, 8.500 fr. za tonę płyt stalowych i 8.750 - 12.000 fr. w zależności od grubości za tonę blach stalowych fob Antwerpia.

F r a n c j a : W początkach drugiej dekady czerwca premier ogłosił decyzję rządu obniżenia cen krajowych surowców od 5 do 8 %, cen stali dla produkcji artykułów gospodarstwa domowego, blach galwanizowanych i blach do produkcji samochodów od 5 do 10 %, drutu stalowego od 3,5 do 6 % i białej blachy od 4,5 do 6%. Według wiadomości z połowy miesiąca rynek eksportowy odznaczał się bardzo małym natywem zamówień zagranicznych.

N i e m c y z a c h o d n i e : Produkcja surowców osiągnęła w maju najwyższy poziom od zakończenia wojny w ilości ponad 12 mln. ton w skali rocznej. W tym samym miesiącu Niemcy zachodnie wyprodukowały 1.289.317 ton stali surowej wobec 1.211.964 ton czyli 15,47 mln. ton w skali rocznej. W notowaniach eksportowych stali zachodnio-niemieckiej nie meldowano żadnych zmian. Stal handlowa notowana jest nadal na poziomie \$ 124 - 130 za tonę fob, pręty zbrojeniowe /do żelbetonu/ \$ 125 - 132; pręty na drut - \$ 140 - 150; bednarka \$ 135 - 142; ciężkie płyty - \$ 170 - 180 ; średnie płyty - \$ 175 - 185; i blachy \$ 240 - 290 za tonę fob porty zach.niemieckie.

Meldunki z kapitalistycznego rynku metali

nieżelaznych

A l u m i n i u m. Zgodnie z informacjami podanymi przez The Metal Bulletin w pierwszej dekadzie czerwca naczelny dyrektor amerykańskiej D.P.A. stwierdził, że rząd Stanów Zjednoczonych przystąpi wkrótce do uzupełnienia zapasów strategicznego aluminium, "...które w chwili obecnej prawie, że nie istnieją". Dodał on ponadto, "gdyby warunki atmosferyczne były korzystne, to wysoki stan wód umożliwić może osiągnięcie rekordowego poziomu produkcji aluminium w IV kwartale b.r." Ponieważ ponad 4/5 zapotrzebowania na aluminium w USA pokrywane jest produkcją krajową i importem metalu z Kanady,

to umiarkowane zakupy rządowe na zapasy strategiczne nie powinny mieć większego wpływu na międzynarodowy rynek aluminium.

Egzekutywa związku zawodowego robotników przemysłu aluminium w USA zagroziła w połowie czerwca powszechnym strajkiem o ile Wage Stabilisation Board nie rozstrzygnie w ciągu najbliższych dwóch tygodni sporu między związkiem zawodowym a Aluminium Company of America.

Cena aluminium rodzimego w Niemczech zachodnich wynosiła w końcu pierwszej dekady czerwca 232 MD za 100 kg czyli £ 200 12s 6d za long tonę, będąc niezmienną od 16 listopada 1951 r. W tym samym czasie cena aluminium rodzimego w Wielkiej Brytanii wynosiła £. 154 za long tonę, w USA £. 152 za long tonę, w Kanadzie - £ 147; we Francji £.198 i w Szwajcarii £.207 3/8 za long tonę fob.

Donoszą z Tokio w dn. 21 czerwca że eksportowana cena aluminium obniżona została na skutek znacznego osłabienia rynku do 30 ¢ za lb fob czyli o 2 ¢ na lb.

W ostatnich tygodniach branżowa prasa brytyjska poświęciła dużo uwagi projektowi wybudowania dużych zakładów produkcyjnych na Złotym Wybrzeżu przy wykorzystaniu znacznych pokładów wysoko-procentowego bauksytu ocenianych na 225 mln. ton. Wybudowanie tamy w poprzek rzeki Volta o 70 mil w górę od Accry oraz hut do produkcji aluminium kosztować ma £. 150 mln. Projekt ten miałby być sfinansowany przez rząd angielski, firmę British Aluminium Co i Firmę Aluminium Limited.

A n t y m o n . W dn. 18-go czerwca nastąpiła ponowna - czwarta w tym roku - obniżka cen antymonu w Anglii. Poprzednia obniżka cen antymonu miała miejsce w dn. 12.V.b.r. i wynosiła od £ 20 do £ 35 na tonie. Nowe ceny antymonu kształtują się następująco: 70% surowy /lumpy/ z dostawą £. 210 za tonę /poprzednio £. 240 za tonę/; 70% surowy /black powder/ £.225 za tonę /£.255/; Biały tlenek £.220 za tonę /£.250/; regulus engulus english 99,6% £.237 1/2 /£.282 1/2/.

Na rynku zachodnio-europejskim tendencje w odniesieniu do antymonu nadal słabnące. W trzeciej dekadzie czerwca sprzedano pewną partię metalu 99% po £.220 za tonę, a inną nawet po cenie nieznacznie niższej.

Zgodnie ze statystyką amerykańskiego Bureau of Mines światowa produkcja /bez ZSRR/ antymonu wyniosła w r.ub. około 65.000 ton w porównaniu z 50.000 w 1950 r. przewyższając średnią roczną z okresu 1942-1946 o 59%.

W kwietniu konsumpcja antymonu w Anglii apadła o 48% w porównaniu z konsumpcją w poprzednim miesiącu wynosząc jedynie 235 ton metalu i związków.

B i z m u t . W dn. 16-go czerwca czołowa rafineria bizmutu w Anglii obniżyła swą cenę sprzedażną o 2s lb do poziomu 19 s za lb metalu netto.

C y n a . Druga dekada czerwca nie przyniosła poważniejszych

zmian na kapitalistycznym rynku cyny. W okresie tym rynek londyński był mało aktywny, transakcje eksportowe niewielkie, a notowania z £ 968-£ 970 za tonę standart spot w dniu 10 czerwca podniosły się w połowie dekady do £ 975-977, aby obniżyć się przy końcu tego okresu ponownie do £ 968 1/2 - £ 969 za tonę spot w dniu 19.VI.br.

W dniu 12 czerwca na ogólnym zebraniu członków londyńskiej giełdy metalowej ustalono, że dotychczasowe embargo na eksport cyny angielskiej wyprodukowanej w Anglii zostaje z dn. 14 czerwca uchylone, a cyna produkowana w kraju zostaje dopuszczona do eksportu na równi z cyną malajską /Straits/.

W okresie omawianym popyt na cynę był raczej w Londynie słaby, a przewidywania kształtowania się cen metalu były na ogół rozbieżne. Pomimo braku dokładniejszych danych, można przypuszczać - pisze The Metal Bulletin z dnia 20.VI., - że tegoroczne zakupy cyny przez amerykańską RFC wyniosły już co najmniej 80.000 ton metalu lub koncentratów w przeliczeniu na metal, a może nawet 100.000 ton, co przy rocznej konsumpcji /biorąc aktualny jej poziom z pierwszych 5-ciu miesięcy br./ w wysokości 60.000 ton oznacza z jednej strony, że Stany Zjednoczone ^{dosyć} szybko wchłaniają nadwyżki eksportowe na rynku międzynarodowym, a z drugiej, że RFC zdążyła już niewątpliwie odbudować minimalny zapas handlowy /nie licząc strategicznych zapasów w wysokości 20.000 ton.

Powyższe uwagi Metal Bulletinu wskazywały na to, że amerykański rynek dosyć szybko przekształcił się ze stanu wyraźnego niedoboru metalu jaki panował jeszcze w pierwszym kwartale br. na rynek wykazujący objawy pewnego nasycenia. Powyższe zjawisko potwierdza ostatnie oświadczenie Administratora RFC, że rząd amerykański bada obecnie możliwości zniesienia monopolu importu cyny. Gdyby jednocześnie ze zliberalizowaniem importu cyny posiadane zapasy metalu przez RFC w ilości 20.000 ton lub więcej były przeznaczone na powiększenie zapasów strategicznych, które jakoby nie są jeszcze w pełni wystarczające, to obie powyższe decyzje mogłyby spowodować pewne wzmocnienie rynku międzynarodowego. Gdyby jednak RFC przeznaczyła swoje zapasy handlowe na dystrybucję, zliberalizowanie importu nie posiadałoby zdaniem handlowych kół angielskich większego wpływu na ogólną sytuację rynkową w dziedzinie cyny.

Trudność oceny sytuacji powiększa jeszcze fakt przypuszczalnego upaństwowienia kopalń koncentratów w Boliwji oraz zmonopolizowania ich eksportu przez Banco Minero, co miało miejsce w pierwszej dekadzie czerwca. Obie okoliczności wzbudzają niepokój w handlowych kołach brytyjskich obawiających się kierunkowych zmian w eksporcie koncentratów boliwijskich, w szczególności koncernu Patino, którego produkcja znajdowała od dawna zbyt na rynku brytyjskim.

Reuter donosi z Malajów, że eksport cyny w maju obniżył się do 4.573 ton t.j. o 2.467 ton w porównaniu do poziomu z kwietnia br. Głównymi odbiorcami były następujące kraje: Anglia - 1.107 ton, Stany Zjednoczone - 1.235 ton, kraje zachodnio europejskie - 1.681 ton, Kanada - 130 ton, Indie - 125 ton i Południowa Ameryka - 165 ton.

C y n k . W poprzednim numerze Rynków Towarowych zwrócono uwagę na osłabienie kapitalistycznego rynku cynku, które pogłębiło się w następnych tygodniach czerwca. Zgodnie z przewidywaniami angielskich kół handlowych, że cena metalu East St. Louis w USA nie utrzyma się długo na poziomie 19,5 \$ za lb, spadek jej nastąpił już 2.VI o 2 \$ na lb po którym obniżona została również w dn. 4.VI oficjalna cena metalu w Anglii o £.16 na tonie do poziomu £.150 za long tonę /G.o.b. krajowy i zagraniczny po opłaceniu cła / .

W ten sposób w okresie dwóch tygodni kończących się 4 czerwca ceny cynku w Anglii obniżyły się o £.40 na tonie, czyli o 21%. Nowy poziom cen nie wzbudził jednak zaufania i nabywcy powstrzymywali się całkowicie od dokonywania zakupów tak w USA jak i w Anglii, w przekonaniu, że dalszy spadek cen jest nieunikniony, pomimo wiadomości pochodzących z amerykańskich kół rządowych, że rząd zamierza na drodze zakupów powiększyć zapasy cynku na konsumpcję cywilną.

Przewidywania te okazały się słuszne gdyż już 6.VI. ceny cynku ponownie spadły o 1,5 \$ na lb w USA, co pociągnęło za sobą obniżkę ceny angielskiej o £.12 na tonie do £.138. Obniżka ta nie wzmocniła w sposób bardziej trwały rynku i po dwóch tygodniach ceny amerykańskiego cynku spot East St. Louis obniżyły się w dn. 19.VI ponownie o 1 \$ na lb do poziomu 15 \$ a ceny angielskie zniżkowały równolegle o £.8 na tonie do £.130 za tonę G.o.b.

W ten sposób od dnia 22 maja kiedy w Anglii nastąpił pierwszy od dwóch lat spadek cen cynku, cena tego metalu obniżyła się o £.60 na tonie czyli o przeszło 31,5%. Nowy poziom cen jest nawet niższy od poziomu z dnia 8 września 1950 r., kiedy ceny wzrosły z £.127 10 s na £. 147 10 s za tonę. /pierwsza zwyżka ceny po ataku amerykańskim na Koreę/.

W dniu 20.VI. "Metal Bulletin" informował, że cynk belgijski sprzedawany jest ostatnio zagranicznym odbiorcom po cenie 17,80 fr. za kg, czyli około £.129 5 s za long tonę. Ten sam periodyk informuje o wzroście zapasów tego metalu tak w Anglii jak i w USA. W końcu kwietnia zapasy cynku w Anglii wynosiły 64.872 ton, czyli o 22% więcej niż na ultimo miesiąca poprzedniego. Na koniec maja zapasy cynku w hutach amerykańskich podniosły się o 40% w stosunku do stanu z końca kwietnia przy spadku niewykonanych dostaw metalu z 56.838 ton w kwietniu na 41.494 ton w maju.

M i e d ź . Największe zainteresowanie kapitalistycznego rynku metali kolorowych skupiało się w pierwszej połowie czerwca bezsprzecznie na rynku miedzi. Wyjątkowy chaos jaki zapanował na tym rynku kiedy rząd Stanów Zjednoczonych zniósł maksymalną cenę importową miedzi 27,5 \$ za lb, zdezorientował nie tylko poszczególnych importerów, lecz i rządy niektórych krajów kapitalistycznych jak np. rząd brytyjski i kanadyjski. W pewnym momencie w końcu maja istniały w Stanach Zjednoczonych równolegle trzy ceny : a.m. cena miedzi krajowej - 24,2 \$ za lb, cen. miedzi eksportowanej 27,5 \$ i cena metalu importowanego 31 - 32 \$ za lb.

W pierwszej dekadzie czerwca notowania miedzi publikowane przez "Engineering & Mining Journal" w Nowym Jorku będące podstawą do ustalania poziomu cen miedzi przez rząd brytyjski wykazywały bardzo znaczne wahania w odniesieniu do cen metalu na eksport/ import co wykazuje poniższe zestawienie:

miedź elektrolityczna

w centach za lb.		domest. <u>refinery</u>	eksport <u>refinery</u>
maj	31	-	31.925
czerw.	2	24.200	30.325
"	3	24.200	36.875
"	4	24.200	31.925
"	5	24.200	36.075
"	6	24.200	35.975
"	7	-	35.975
"	9	24.200	35.950
"	10	24.200	36.075
"	11	24.200	34.500

Ten stan rzeczy spowodował początkowo wstrzymanie dostaw miedzi przez brytyjskie Ministry of Materials krajowym konsumentom w celu przeczekania gwałtownych wahań cen miedzi na rynku nowojorskim a następnie podniesienie oficjalnej ceny tego metalu w dniu 15.VI. o £.50 na tonie do poziomu £.281, czyli o blisko 22%. Jednocześnie uchylono wstrzymanie dostaw tego metalu konsumentom, którzy od tej chwili mogli realizować swoje przydziały po nowej cenie.

W dniu 17 czerwca "The Metal Bulletin" donosił, że Chile, sprzedało ostatnio pewną ilość miedzi do USA po cenie 35,5 ¢ za lb fas Antagasta /£.284 za long tonę/ co równa się 36,5 ¢ cif Conecticut. W samym czasie Reuter podał do wiadomości z Santiago o zdonotowaniu informacji jakoby chilijski Bank Centralny ustalił minimalną cenę miedzi na eksport w wysokości 35, ¢ za lb fob.

Ogólnie biorąc transakcje po wygórowanych cenach 35, - 36 ¢ za lb są nieliczne i dotyczą małych ilości miedzi. W wielu wypadkach metal ten nabywany był po 33 ¢ za lb, która odpowiada oficjalnej cenie brytyjskiej £.281 za long tonę.

W pierwszych czterech miesiącach r.b. Kanada eksportowała 36.137 ton miedzi, z czego 17.994 ton do Anglii a 8.859 ton do USA. Średnia cena płacona przez Anglię /fas/ wynosiła w tym czasie 27,8 ¢ za lb, przez Stany Zjednoczone - 27,1 ¢ za lb, przez Indie za miedź kanadyjską - 27,5 ¢, przez Pakistan - 37,2 ¢, przez Francję - 40,1 ¢ i przez Austrię - 46,3 ¢ za lb fas.

Dobra inwestycyjne

Zamówienia zbrojeniowe dla Włoch.

Po wielomiesięcznym oczekiwaniu Włochy otrzymały w maju b.r. amerykańskie zamówienia zbrojeniowe. Między Republic Aviation Corporation a Finmeccanica podpisany został układ w sprawie dostawy części dla myśliwców odrzutowych F-84. Zamówienie to określone jest na od 70 do 100 mln dolarów. Ponadto Włochy mają wyprodukować dla marynarki Stanów Zjednoczonych 8 statków desantowych po 650 BRT każdy, które budowane będą w różnych stocznicach włoskich aby w jak największym stopniu zmniejszyć bezrobocie w tej dziedzinie przemysłu. Wartość tego zamówienia szacowana jest na około 30 mln dolarów. Amerykański program dla zakupu obrabiarek europejskich jest już na ukończeniu. Udział Włoch w ogólnej wartości zamówień wynoszącej 106 mln dolarów oceniany jest na 14,5 mln dolarów podczas gdy Niemiec zachodnich - 41 mln dolarów. Ponadto firma Fiat dostarczy armii amerykańskiej stacjonującej w Europie materiał artyleryjski o niewymienionej wartości. Rząd Włochy zobowiązał się wobec Waszyngtonu do uchylenia wszelkich obciążeń państwowych przy dostawach zbrojeniowych do USA.

Produkcja i eksport samochodów we Francji

Jak donosi AFP z Paryża produkcja samochodów osobowych wyniosła w I kwartale br. 92.729 sztuk w porównaniu z 77.073 szt. w pierwszych trzech miesiącach r. ub. wykazując wzrost o 21%. Najsilniejszy wzrost produkcji miał miejsce w odniesieniu do małolitrażowych wozów Simca - z 8.400 szt. w I kw. 1951 r. na 16.646 szt w pierwszych trzech miesiącach br. Wzrosła również produkcja wozów Renault i Citroen, natomiast spadła - produkcja Fordów i wszystkich marek droższych.

Zwiększenie się produkcji samochodów ciężarowych było mniejsze niż osobowych wynosząc jedynie 17%. W I kwart. br. Francja wyprodukowała ogółem 35.757 sztuk wozów ciężarowych z czego 733 autobusów. Najsilniejszy wzrost produkcji miał miejsce w odniesieniu do lekkich ciężarówek 0,5 tony a mianowicie z 12.693 szt. na 17.840 sztuk oraz wozów 5-cio tonowych, których Francja wyprodukowała w I kwartale br. 2.020 sztuk.

W przeciwieństwie do wzrostu produkcji samochodów, eksport w I kwartale br. był niższy niż o rok wcześniej. I tak n.p. wywóz osobowych samochodów marki Citroen wyniósł w tym czasie 5.837 sztuk, czyli o 22% mniej niż w tym samym czasie r. ub. Eksport Simek obniżył się o 285 sztuk, Fordów o 585 sztuk, i Peugeotów o 220 sztuk.

Eksport samochodów z Kanady w 1951 r

Jak podaje BIKI z 10 czerwca eksport samochodów osobowych produkcji kanadyjskiej wyniósł w r.ub. 37.181 sztuk za sumę 38.490 tys. dolarów w porównaniu z 24.085 sztuk o wartości 19.365 tys. dol. w 1950 r. Głównymi odbiorcami samochodów kanadyjskich były w r. ub. następujące kraje:

	<u>szt.</u>	<u>w 1000 dol.</u>
Australia	14.041	9.393
Zw. Afryki Połud . .	7.163	7.776
Brazylia	2.876	3.971
Belgia	1.068	2.713
Nowa Zelandia . . .	1.969	2.053
Meksyk	1.248	1.586
Wenezuela	1.184	1.582
Malaje	1.132	1.618

Eksport samochodów ciężarowych z Kanady wzrósł w r. ub. jeszcze silniej wynosząc 23.308 sztuk o wartości 24.873 tys. dolarów w porównaniu z 10.249 sztuk o wartości 7.100 tys. dolarów w 1950 r. Najważniejszymi rynkami zbytu dla kanadyjskich ciężarówek były w r. ub. następujące kraje:

	<u>szt.</u>	<u>w 1000 dol.</u>
Australia	6.197	4.318
Brazylia	4.620	5.263
Meksyk	3.597	4.152
Zw. Afryki Połud . .	3.381	3.430
Urugwaj	807	1.221
Malaje	802	1.132
Indie	570	607
Belgia	384	435
Marokko	325	438

Walka konkurencyjna między Japonią a Niemcami

zachodnimi w Indiach.

Zgodnie z informacjami podanymi przez BIKI w pierwszej dekadzie czerwca, w Indiach rozgrywa się obecnie ostra walka konkurencyjna między firmami japońskimi a koncernem Kruppa o uzyskanie bardzo znacznego zamówienia na dostawy instalacji i wyposażenia oraz stali dla budowy nowego ośrodka przemysłu hutniczego w prowincji Orissa. Specjalna komisja rządowa bada obecnie oferty obu stron nie wiele różniące się w zasadzie jeśli chodzi o ceny.

Oferta japońska wydaje się jednak bardziej atrakcyjna dla rządu indyjskiego ponieważ firmy japońskie, mogłyby część dostaw sprzętu inwestycyjnego dostarczyć w zamian za indyjską rudę żelazną, czego nie jest w stanie zapewnić Krupp. Według informacji z indyjskich kręgów przemysłowych oferta japońska opiewa na sumę 70 mln. rupii.

Pakistan zakupuje parowozy japońskie

Jak podaje ANA z 7 czerwca japońskie zakłady budowy parowozów otrzymały ostatnio od rządu pakistańskiego zamówienie na dostawę 25 lokomotyw i 50 drzewin kolejowych za łączną sumę \$ 3 mln. Dostawy tego sprzętu transportowego wykonywane mają być sukcesywnie w najbliższych sześciu miesiącach.

Eksport aparatów precyzyjnych i artykułów optycznych z Niemiec zachodnich

Zachodnio-niemieccy producenci wyrobów optycznych i instrumentów precyzyjnych oraz zegarków zwiększyli swoje obroty w r.ub. do poziomu 1.081 mln. DM w porównaniu z 716 mln. DM w 1950 r. Na eksport przypadło w r.ub. około 40% ogólnych obrotów w zakresie w/w dóbr. Eksport wyrobów optycznych i instrumentów precyzyjnych wyniósł w 1951 r. 338 mln. DM, zaś zegarków około 100 mln. DM. Aczkolwiek ceny eksportowe są obecnie w Niemczech zachodnich o 15-20 % wyższe niż przy końcu 1950 r. mogą one - zdaniem zachodnio-niemieckich kół przemysłowych - nadal konkurować na rynku światowym z cenami innych eksporterów.

Zamówienia krajowe i zagraniczne posiadane w końcu maja przez zachodnio-niemiecki przemysł precyzyjny równają się czteromiesięcznej produkcji, przy obecnym wyzyskaniu zdolności produkcyjnej, szacowanej na 90% potencjalnych możliwości produkcyjnych przemysłu.

Spadek eksportu inwestycyjnego w Szwajcarii.

Zgodnie z majowym raportem Schweizerischer Bankverein w niektórych gałęziach szwajcarskiego przemysłu produkującego dobra inwestycyjne, nastąpiło w ostatnich dwóch miesiącach załamanie się koniunktury przy wzroście przestojów i bezrobocia. W innych gałęziach sytuacja jest jednak nadal pomyślna. Ostatnie meldunki z Zurychu świadczą, że w przemyśle produkcyjnym - przemyśle eksportowym, w szczególności w dziedzinie produkcji maszyn i aparatów, nastąpił spadek produkcji i eksportu. Eksport wszelkich maszyn i części wyniósł w kwietniu br. 77,3 mln. fr. szwajc. w porównaniu z 84,4 mln. fr. w marcu br. i 82,2 mln. fr. o rok wcześniej. Eksperci handlowi przewidują że maj i czerwiec br. przyniesienie dalszy spadek eksportu maszyn. Wywóz instrumentów i aparatów precyzyjnych zmniejszył się w kwietniu do poziomu 23,4 mln. fr., czyli o 5 mln. fr. w stosunku do poziomu z marca br. i 3,5 mln. fr. w porównaniu z poziomem eksportu w kwietniu r.ub. Najsilniejszą skurczono nie się wywozu miało miejsce w odniesieniu do kotłów parowych, turbin hydro-elektrycznych i silników elektrycznych. W przeciwieństwie do tego sprzedaż obrabiarek, silników spalinowych i maszyn przemysłu spożywczego nieznacznie w kwietniu się podniosły.

Wielu nabywców zagranicznych - jak twierdzą niektóre

koła handlowe Zurichu - nadal jest żywo zainteresowanych w imporcie inwestycyjnych dóbr produkowanych w Szwajcarii, w szczególności jeśli chodzi o sprzęt elektrotechniczny, tym nie mniej żądają oni najczęściej długo-terminowych kredytów, których nie zawsze mogą im udzielić firmy szwajcarskie nawet wobec silnej konkurencji eksporterów brytyjskich, zachodnio-niemieckich i francuskich.

Trudności eksportowe brytyjskiego przemysłu samochodowego

The Economist z 7 czerwca poświęca długi artykuł analizujący perspektywy dla eksportu brytyjskiego przemysłu samochodowego, będącego najważniejszym przemysłem eksportowym Anglii w dziedzinie dóbr inwestycyjnych i t.zw. trwałej konsumpcji.

Jakkolwiek eksport samochodów z Anglii był nieco większy w I kwartale b.r. niż w tym samym czasie roku poprzedniego, tym nie mniej istnieją nie-pomyślnie perspektywy jeśli chodzi o utrzymanie tego poziomu wywozu w pozostałych kwartałach bieżącego roku. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy jest silne uzależnienie brytyjskiego eksportu samochodów od rynków szterlingowych.

Produkcja samochodów osobowych zmniejszyła się w Anglii w r. ub. - na skutek trudności surowcowych /głównie blachy stalowej/ - do poziomu 476 tys. sztuk, czyli o 46,5 tys. sztuk mniej niż w 1950 r. który był pod tym względem rokiem rekordowym. Sądząc z poziomu produkcji za kilka pierwszych miesięcy b.r. W. Brytania powinna wyprodukować w 1952 r. nie mniej niż 450 tys. wozów osobowych, co przy ścisłym przestrzeganiu kwoty przydziałowej na rynek krajowy w wysokości 60.000 samochodów winno dać nadwyżkę eksportową w ilości 390.000 sztuk w porównaniu z eksportem w r. ub. w ilości 369 tys. sztuk.

Istnieją jednak wszelkie dane do przypuszczenia, że dostawy samochodów na rynek krajowy będą znacznie większe w r. b. od przewidzianej przez rząd kwoty i osiągną w rezultacie około 100.000 sztuk pozostawiając na eksport około 350.000 samochodów. W 1951 r. liczba nowo-zarejestrowanych samochodów produkcji krajowej wyniosła w Anglii 112.000 sztuk.

"Czy Anglia znajdzie w bieżącym roku zagranicznych nabywców na taką ilość samochodów"? - zadaje pytanie Economist. Zanalizowanie kierunkowej struktury eksportu angielskich samochodów osobowych odsłania piętrzące się przed tym eksportem potencjalne trudności. Udział rynków szterlingowych w ogólnym wywozie brytyjskich samochodów osobowych wzrósł z 53% w 1950 r. na 64% w r. ub. wynosząc już 74% w I kwartale b.r. Z wszystkich rynków szterlingowych Australia, Nowa Zelandia i Zw. Afryki Południowej importowały łącznie 165 tys. samochodów na 240 tys. wozów osobowych dostarczonych na obszar szterlingowy. Ograniczenia importowe wprowadzone na tych trzech najważniejszych rynkach wywołać musiały zatem

uzasadnione w pełni poważne obawy brytyjskiego przemysłu samochodowego. Zakładając optymistycznie, że eksport samochodów brytyjskich do wyżej wymienionych trzech krajów spadnie w br. o 50.000 sztuk /choć może się obniżyć równie dobrze o 80.000 sztuk/ Economist stwierdza, że dosyć znaczną część tych samochodów skierować będzie można do innych krajów szterlingowych, które importowały w r.ub. 72.000 angielskich samochodów osobowych.

Innym również niepokojącym zjawiskiem dla przemysłu brytyjskiego jest okoliczność, że w ostatnich miesiącach obserwowano systematyczny spadek eksportu samochodów na obszar dolarowy i na inne rynki nieszterlingowe. W I kwartale b.r. sprzedaż samochodów osobowych do USA zmniejszyła się o 13% do Brazylii o 11% a do Kanady aż o 90% w porównaniu do przeciętnej kwartalnej z 1951 r. Sytuacja ta może jednak ulec w drugiej połowie b.r. poprawie z chwilą zniesienia ograniczeń kredytowych w Kanadzie. Perspektywy rynku zbytu w krajach zachodnio-europejskich odbierających dotychczas około 1/7 brytyjskiego eksportu samochodów osobowych są obecnie również niepomyślnie w związku z wzrastającą konkurencją producentów francuskich i zachodnio-niemieckich, a także w mniejszym stopniu włoskich i średnio-litrażowych. Duży niepokój wśród kół handlowych w Anglii budzi model Renault "Frégate" o litrażu blisko 2.000 cc, czterech cylindrach i ilości miejsc oraz możliwościach brytyjskich wozów 6-cio cylindrowych.

W roku ubiegłym udział wozów brytyjskich w ogólnym imporcie samochodów osobowych w Szwajcarii wyniósł jedynie 17,2% w porównaniu z 26,2% w 1950 r. Zmniejszył się również udział samochodów angielskich w imporcie Belgii i Szwecji. W pierwszym kwartale br. tendencje te rozwijały się nadal przy wypieraniu samochodów angielskich przez zachodnio-niemieckie i francuskie, ~~czego skutkiem była całkowita przegrana brytyjskiej produkcji w tych krajach.~~

Ogólnie biorąc utrzymanie dotychczasowego poziomu eksportu samochodów w drugiej połowie r.b. biorąc nawet pod uwagę ewentualne przesunięcie dodatkowych przydziałów stali na korzyść tych eksportowych przemysłów brytyjskich, których eksport jest bardziej pewny.

